

23

ANUL XXVIII (1252)
7 Iunie 1979

Flacăra

Săptăminal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

11 iunie 1948 — 11 iunie 1979

TEZAUURUL UNEI MUNCII DE 31 DE ANI

În pag. 12-13 — un amplu reportaj
de la Întreprinderea „1 Mai” Ploiești

Pag. 24

SĂ
NE
IUBIM
COPIII

Vară

Fotografie de A. MIHAILOPOL ■

MILIȚIEI, LA A XXX-A ANIVERSARE

A trecut deja în tradiție ca, anual, să-i sărbătorim — așa, pe principalele eșaloane — pe toți cei care își desfășoară activitatea sub unul sau altul dintre marile eșaloane ale muncii: pe mineri și pe tipografi, pe energeticieni, pe constructori, pe marinari ș.a.m.d... Să ne aducem adică prinosul nostru de stimă și prețuire aceluia care scot din adâncuri piinea industriei; aceluia care, prin lătra de plumb, rup și dăruiesc gândului nostru fragil o bucată din efemera „eternitate”; ori aceluia care, demni continuatori ai legendarului Meșter Manole, pun la temelia fiecărei noi cetăți socialiste și o parte din sufletul lor.

Dumăzică, 10 iunie, sărbătorim iarăși unul dintre aceste mari eșaloane ale muncii. Pe acela care ne-am obișnuit să-i numim — simplu — oamenii în uniformă albastră. Pentru că, în 10 iunie, este Ziua Miliției. Ziua aceluia care, necurmat, veghează cu devotament și abnegație pentru apărarea și consolidarea ordinii noastre sociale și de stat, pentru consolidarea cuceririlor revoluționare ale poporului nostru, constructor entuziast al societății socialiste multilaterale dezvoltate pe pământul Românici.

Scrit și constată o dată mai mult că noțiunea oameni în uniformă albastră nu e deloc o metaforă:

Pentru că minerul să scoată cărbunele din adâncuri este nevoie — ipse facto — de mină și benzi transportoare, de utilaje și de vagoane etc.

Pentru că tipograful să dea contur și putere de circulație gândului nostru — trebuie linotipuri și plumb, zinc și hule. La fel se întâmplă și cu constructorii; cu marinarii; cu oțelarii...

Cuceririle revoluționare ale poporului, drepturile și libertățile cetățenești, avutul obștească și personal, ordinea și liniștea publică au presupus încă din prima lor clipă oamenii în uniformă albastră, îndrumați și educați de partid. Adică de mineri și de tipografi, de constructori și energeticieni etc., prin fiii lor cei mai buni și mai devotați. Lucru care, acum, în contextul împlinirii a trei decenii de la lichidarea aparatului de reprimare burghezo-moșieresc și de formare a noilor organe ale puterii oamenilor muncii — miliția și securitatea — capătă o deosebită semnificație. De evaluare a eforturilor depuse și a angajamentelor luate, de perfecționare continuă a activității depuse, de urmare neabătută a orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresate organelor de securitate și miliției de la tribuna Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, în 1977: „Ele trebuie să-și perfecționeze continuu munca, să-și întărească vigilența, acționând cu mai multă fermitate pentru prevenirea abaterilor și infracțiunilor, pentru descoperirea celor vinovați. În activitatea lor, atâtea organele de securitate cit și cele de miliție trebuie să pornească necontenit de la răspunderea pe care o au în fața poporului de a apăra ordinea și liniștea publică, proprietatea de stat și obștească, bunurile fiecărui cetățean, de a asigura munca pașnică a poporului nostru”.

În contextul larg al democrației socialiste, omul în uniformă albastră poartă, de fapt, „uniforma” întregului popor: a minerului și oțelului, a constructorilor și cooperabilor. Un motiv în plus pentru a le ura tuturor, acum, la cea de-a treizecea aniversare, mult succes în îndeplinirea nobilei lor misiuni, spre binele patriei noastre socialiste, al fiecăruia dintre noi.

TITUS ANDREI ■

Din sumar:

INUL ȘI CÎNEPA — CONCLUZII LA O DEZBATERE (pag. 11)

Experimentul de la Periş (pag. 9)

Paraziții la muncă. Două anchete despre leneșii din fire și leneșii cu ambiție

Nimic nou pe scena Teatrului de revistă! Anchetă în lumea bunei dispoziții (pag. 19)

Dacii

Așa v-a cunoscut și-așa vă știe istoria :
încununați cu gloria,
cu Munții Carpați,
cu care-ați fost frați...
Așa ați rămas în memoria pământului românesc
os din osul țărinii, domnesc,
născuți cu țara într-un ceas,
cu veșnicia într-un pas,
niciodată nevolnici,
tot timpul hotărâți și statornici,
cu sufletul fremătind ca frunza de plop,
mai înțelepți decât Esop,
stăpini pe soarte,
disprețuitori de moarte,
anițați de munți,
sub fagii cărunți,
lipiți de ei,
cu o mindrie de zei,
ca o efigie de împărat
pe o monedă de aur curat.
Așa v-a păstrat memoria omeniilor,
ca elemente ale firii,
bărboși, ca finețele poienelor noastre,
cu ochii mari și senini ca lacurile din Retezat
în care trupul ciuruit de săgeți v-ați scaldat,
cu minile vinjoase,
strînse pe coase,
tari ca fierul,
iuți ca oțelul,
murind pentru a învinge vremelnicia,
dorind veșnicia,
bucuroși căzind în țepă
pentru a urca alături de zei
hotărâți a învinge dușmanii răi.

Așa au trăit :
demn și semeț.

ION DODU BĂLAN ■

GRIJA PENTRU OM, PENTRU CREȘTEREA NIVELULUI DE TRAI, PENTRU RIDICAREA NIVELULUI DE CIVILIZAȚIE SOCIALISTĂ ÎN ROMÂNIA

Marti, 5 iunie, a avut loc, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, o ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. În acest cadru au fost dezbătute printre altele un raport cu privire la utilizarea în trimestrul I al acestui an, a mașinilor, utilajelor și instalațiilor din economia națională, precum și propunerile pentru modificarea și completarea Legii contractelor economice corespunzătoare cerințelor noului mecanism economico-financiar. O atenție deosebită s-a acordat în acest sens întăririi autoconducerii muncitorești și autogestunii economico-financiare a fiecărei unități socialiste, subliniindu-se că aceasta impune perfecționarea continuă a raporturilor contractuale dintre întreprinderi. Cu această ocazie Comitetul Politic Executiv a cerut ministerelor, centralelor, unităților de producție să acționeze cu mai multă fermitate pentru respectarea integrală a obligațiilor privind încheierea și executarea contractelor economice, reducerea duratei de aprovizionare, fabricație, defacere, utilizarea cu maximă eficiență a fondurilor materiale și bănești.

Comitetul Politic Executiv a dezbătut de asemenea ra-

portul privind realizarea Programului de creștere a nivelului de trai în perioada 1976-1980, elaborat din inițiativa și sub conducerea nemijlocită a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Astfel, Comitetul Politic Executiv a hotărât ca etapa a doua de majorare a retribuției să înceapă la 1 august 1979 și să se încheie în luna decembrie a anului 1980, etapa a doua a majorării pensiilor de asigurări sociale de stat să se aplice de la 1 decembrie anul curent iar etapa a doua a majorării alocațiilor și ajutoarelor pentru copii la 1 octombrie anul acesta.

În cadrul lucrărilor ședinței Comitetului Politic Executiv s-au dezbătut și aprobat propunerile privind îmbunătățirea organizării și funcționării Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie — organ de partid și de stat cu caracter deliberativ, larg reprezentativ — corespunzător sarcinilor importante ale Programului partidului privind afirmarea plenară a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile vieții economice și sociale.

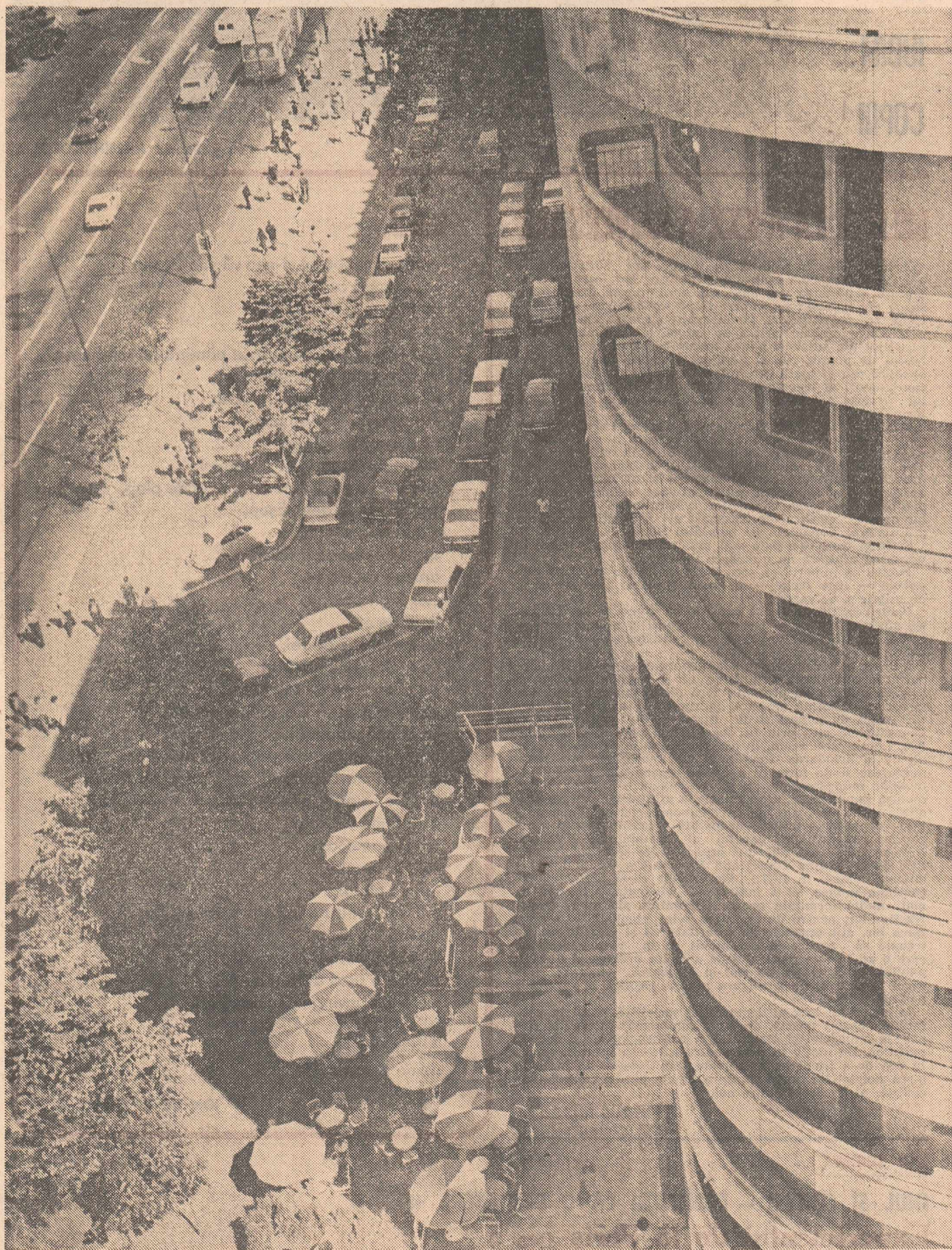
Tot cu această ocazie Comitetul Politic Executiv a aprobat propunerile cu privire la organizarea și desfășurarea

Congresului educației și învățământului care urmează să analizeze și să dezbată modul de îndeplinire a hotărârilor de partid și de stat în domeniul învățământului, formării cadrelor și educării revoluționare a tineretului.

După informarea prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind vizita întreprinsă împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu în Regatul Spaniei, Comitetul Politic Executiv și-a manifestat deplina aprobare pentru rezultatele convorbirilor și înțelegerilor la care s-a ajuns și care ridică pe o treaptă superioară raporturile româno-spaniole. Comitetul Politic Executiv a reafirmat înalta prețuire pentru prodigioasa activitate desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în vederea extinderii relațiilor internaționale ale României, promovării consecvente, pe arena mondială, a principiilor coexistenței pașnice între țări cu sisteme sociale diferite.

Ședința Comitetului Politic Executiv a adoptat, de asemenea, propuneri de măsuri pentru pregătirea Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, care urmează să fie supuse aprobării Plenarei Comitetului Central.

BUCUREȘTI, NUMELE ȘI ÎMPLINIREA VOCAȚIEI DE A CONSTRUI DURABIL ȘI FRUMOS

Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a vizitat câteva șantiere de construcții din centrul Capitalei, poposind atât la clădiri ridicate pe locul celor distruse de cutremurul din martie 1977 cât și la unele noi ansambluri edilitate înălțate pe bulevardul Magheru și Calea Victoriei. A fost vizitat, mai întâi, șantierul noului bloc „Grădinița”, edificiu impunător, zvelt, cu elemente arhitectonice care-i conferă o notă aparte de eleganță. Au fost vizitate, apoi, șantierele din Calea Victoriei unde, între străzile Nufierilor și Știrbei Vodă, se înalță alte câteva ansambluri moderne precum și noul edificiu din fața Teatrului „Constantin Tănase”. De aici a fost străbătută porțiunea Căii Victoriei până la magazinul „Victoria”, zonă marcată în prezent de noile clădiri situate la intersecția cu bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej și cele care încadrează unul dintre vechile monumente istorice ale Bucureștiului, biserica Zlătari. În discuțiile cu specialiștii și edili, tovarășul Nicolae Ceaușescu a recomandat să se urgenceze lucrările de construcție și finisare, în special ale fațadelor, pentru ca ele să se încadreze cât mai armonios în ansamblul general al arhitecturii acestei părți a orașului.

La blocul „Grădinița”, maestrul principal Ticu Barbu, șeful punctului de lucru, l-a întâmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu cu un buchet de garoafe roșii. „Vizita, ne spunea șeful constructorilor de la „Grădinița” și al celor care, nu demult, au înălțat „Casata”, a avut loc într-o atmosferă de bucurie, de entuziasm, de plăcere. Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a interesat de calitatea lucrărilor și a mers în mai multe puncte pentru a vedea cum arată blocul din diferite perspective. Nouă, constructorilor, ne-a spus să avem grijă să menținem parculețul de aici, de-alături, pentru ca în jurul blocului să fie cât mai multă verdețată”.

Acum, la „Grădinița” se lucrează la ultimul etaj, al unsprezecelea. Maistrul Ticu Barbu cunoaște blocul acesta, desigur, stilp cu stilp, treaptă cu treaptă, etaj cu etaj. Maistrul împlinește acum 45 de ani, dintre care 31, spune, și l-a petrecut numai pe șantierele Bucureștiului. De când și-a părăsit satul părinților, satul Malu, de pe lângă Urziceni, părăsind totodată meseria moștenită, a lucrului pământului, pentru a învăța o altă, a constructorilor, o meserie a cărei învățatură niciodată nu se sfârșește pentru că întotdeauna poți construi mai frumos decât ai construit înainte, maistrul Ticu Barbu n-a fost niciodată atât de mândru și mulțumit de el însuși cum este de când a muncit la „Casata” și muncește la „Grădinița”. Acum este vară peste zidurile albe, luminate, ale Bucureștiului, de la înălțimea cărora, spune el, se văd valurile aurii ale griului minate de vânt dinspre cercurile îndepărtate ale orizonturilor cimpiei până spre marginile marelui oraș. Între orele mai răcoroase, câteva, ale dimineții, și cele din seară, în timpul orelor fierbinți ale muncii, asadar, o clipă de răgaz îi umple sufletul de nostalgia cimpurilor îndepărtate sub povara de griu, care se unește, într-aceasi linie a privirii, cu întinsele cartiere ce au transformat Bucureștiul într-un „oraș de oraș”, cum zice Ticu Barbu. „Însă trebuia să ne întoarcem, adaugă el, și la orașul din care pleacă toate celelalte, la centrul Capitalei. Pentru mulți dintre noi, constructorii, clădirile ridicate aici vor rămâne, poate, lucrările vieții noastre, cele mai frumoase lucrări pe care le-am făcut vreodată. Să nu mai vorbesc despre „Casata”, pentru că el este terminat, este finisat, iar locatarii s-au mutat, din câte știu, cu toții. Să vorbim despre „Grădinița”, care este în curs de construcție. Acest bloc, cred, este un exemplu în ceea ce privește calitatea structurilor de rezistență. Un exemplu de responsabilitate civică, dacă pot să spun astfel, a fost proiectarea. Institutul „Proiect” București a urmărit pe faze întreaga lucrare. De mult vroiam să facem un lucru deosebit și, iată, acum avem prilejul de a ne arăta puterile. Blocul va fi îmbrăcat în niște lamele verticale, cu decupări în forme geometrice specifice stilului nostru tradițional. Cine-l va privi de aproape și atent, va recunoaște pe fațada „Grădiniței” motive din Brâncuși.

E. DUMITRU ■
Fotografie de ION PREDOȘANU ■

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în mari unități industriale și obiective edilitare din Capitală

Un nou și semnificativ dialog cu producătorii bunurilor materiale din sectoare de vîrf ale industriei

Creșterea puterii economice a României, înlănțuirea etapelor urcînd spre civilizație și bunăstare sînt marcate fertil și convîngător de întîlnirile secretarului general al partidului cu oamenii muncii din toate sectoarele vieții social-economice. Aceste întîlniri devin repere de conștiință și, totodată, programe concrete de activitate. Pentru proprietarii, producătorii și beneficiarii bunurilor materiale, ele sînt tot atîtea prilejuri pentru a-și exprima hotărîrea lor fermă de a acționa strîns uniți în jurul partidului, de a înlănțui neabătut politica internă și externă a țării, de a-și manifesta sentimentele de stimă și dragoste față de președintele României, personalitate marcantă a lumii contemporane ce-și consacră întreaga viață și activitate binelui și propășirii patriei.

Joi, 31 mai, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a aflat în mijlocul oamenilor muncii din mari unități industriale și obiective edilitare din Capitală. Această nouă întîlnire de lucru a secretarului general al partidului a prilejuit o analiză rodnică a modului în care se înlănțuiesc hotărîrile privind dezvoltarea unor sectoare de vîrf ale industriei.

Raportînd despre modul cum colectivele de muncitori, ingineri, tehnicieni au reușit să îndeplinească indicațiile primite în timpul precedentelor analize la fața locului, conducerile întreprinderilor și unităților vizitate au înlănțuit secretarului general al partidului tabloul exponențial al noii calități manifestate în structurile de bază ale producției; productivitate, con-

sum de materie primă și materiale, economie de energie, organizarea producției și a muncii, înlănțuirea noului mecanism economic-financiar și de autoconducere muncitorească, producție netă, tehnică nouă etc.

Într-o lume în care într-o săptămînă se nasc tot atîtea idei cit în alte veacuri întregi, esențiale, determinante devin căile prin care ele trec de pe planșa de concepție în fluxul industrial. Competitivitatea în tehnologie se reflectă cit se poate de limpede în indicatorul numit export. La „Automatica”, puternică unitate a industriei construcție de mașini, care prin activitatea sa contribuie în mare măsură la promovarea tehnicii de vîrf în diferite ramuri ale economiei naționale, volumul exportului pe care întreprinderea îl realizează în 14 țări este mult superior importului la care ea recurge acum. Este o dovadă elocventă a capacității aparatului ingineresc român de a rezolva eficient și cu înaltă competență orice problemă tehnică și de creație inginerescă. Creație inginerescă ce presupune rezolvarea prealabilă a unui alt imperativ major al unei economii moderne: integrarea efectivă între activitățile de învățămînt, cercetare și producție. Reținînd succesele remarcabile ale colectivului de specialiști de la întreprinderea de avioane, ca în toate vizitele pe care le întreprinde, tovarășul Nicolae Ceaușescu a analizat soluțiile privind amplasarea, în perimetrul existent, a Facultății de aeronautică a Politehnicii bucureștene și a Institutului de cercetări și

proiectări de profil. Complexitatea crescînd a sarcinilor încredințate acestui colectiv ce se străduiește să aducă industria aeronautică din țara lui Vlaicu și Vuia la nivelul și dimensiunea socialistă a industriei românești este ilustrată de preocupările variate ale întreprinderii: prototipul avionului utilitar destinat agriculturii echipat cu motor cu piston, IAR 827, Dacic, avionul cu destinație sanitară BN-2 (Islander), platforma de reparații integrale a avionului de pasageri AN-24, fluxul de fabricație a avioanelor BAC-1-11, în cooperare cu firma britanică „British Aerospace”. Tot în acest context amintim cîteva dintre produsele reprezentative pentru viitorul profil al întreprinderii „Automatica”: instalația de cîntărire și dozare automată (utilizată în industria metalurgică și industria materialelor de construcții) și automatul programabil, produs reprezentativ pentru tehnica de vîrf, solicitat în diferite sectoare și îndeosebi în industria construcțiilor de mașini. Aceste instalații, recent distinse cu diplome la expoziția de la Budapesta, sînt realizate într-o concepție tehnologică complet nouă. O suită de trei instalații de dozare și cîntărire ilustrează preocupările larg manifestate în direcția tipizării, fiabilității și miniaturizării produselor.

În aceeași preocupare pe linia dezvoltării, diversificării, miniaturizării și tipizării producției se înscrie și o altă întreprindere bucureșteană cu pondere însemnată în procesul de modernizare a industriei: „Electrotehnica”. Aici, ponderea

produselor noi și re-proiectate ajunge în prezent la 65 la sută. Sînt prezentate cu acest prilej mașini specifice, realizate prin autoutilare, cu care au fost dotate secțiile întreprinderii. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a recomandat să se persevereze în direcția producerii unor echipamente cit mai complexe, de o înaltă tehnicitate, punîndu-se un accent deosebit pe miniaturizarea și tipizarea produselor, pe automatizarea operației de control prin simularea operațiilor pe care echipamentele respective urmează să le realizeze.

Cu multă bucurie și căldură a fost întîmpinat tovarășul Nicolae Ceaușescu în vizitele întreprinse pe șantierele de construcții ale Capitalei și la întreprinderea de prefabricate pentru locuințe din cartierul Militar. Expresie a grijii partidului, a preocupării constante a secretarului general pentru bunăstarea, confortul și condițiile de viață ale oamenilor muncii, vizita la obiectivele amintite s-a transformat într-o puternică manifestare a dragostei și recunoștinței oamenilor muncii din Capitală pentru politica promovată de secretarul general al partidului, care corespunde pe deplin aspirațiilor de bunăstare, progres și civilizație ale întregului popor, hotărît să nu precupețească nici un efort pentru traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale de dezvoltare multilaterală a României și înaintare spre comunism.

C. NICOLAE ■

Cultul muncii, cultul valorii

Glăvăneșteni pe Valea Zeletinului

Glăvăneștii de Bacău este o așezare de ciobani de pe Valea Zeletinului. Glăvan — pisar la curtea lui Rareș și patronim al sălașului — îi știa tot acolo și tot ciobani. Cuza, la 1864 — adică anul în care comuna a fost introdusă ca unitate administrativ-teritorială în Principatele Unite — îi știa tot acolo și tot ciobani. Glăvăneștenii, ei înșiși se știu tot acolo și tot ciobani până-n măduva oaselor și până-n izvorul veacurilor. Deși «atestați documentar» nu-s decât de la 1428, faima lor de oiieri a urcat însă până sus, pe obcinele Bucovinei și până hăt, dincolo, la Bran și la Poiana Sibiului. Dar cu toată faima, în transumanța lor peste timpuri și anotimpuri, oamenii locului au dus-o mai rău decât bine. Ceea ce nu l-a făcut nici răi, nici să-și părăsească vetrele, nici să-și trădeze credința în muncă, credința care, mai ales în ultimele decenii, le-a adus satisfacții nebănuite. Fiindcă glăvăneștenii n-au așteptat ca alții să le rezolve necesitățile-problemă.

EXEMPLUL NR. 1

Au venit, s-au întâlnit, au vorbit: „Cum o să cumpărăm costume naționale? Noi și fetele vom face și ile și cămășile...“ Drept pentru care au cumpărat bumbacul; l-au depănat pe mosoare; l-au urzit pe urzitoare; l-au nevedit prin lă și spată. Apoi au legat gura pinzei în război. De fapt, în două războaie întocmite la școala de aceeași profesoară, Tatiana Galan, împreună cu elevii. Cum? Oarecum simplu. Unul a adus fustele, altul țevile din trestie, altul fusele de letcă, altul scripeții, altul tâlpiștile, altul virtelnița, altul ițele, altul spatele... și gata războaiele.

Un an și șase luni au lucrat femeile și 60 de metri de pinză au țesut. Sub ochii propriilor fete. Apoi au croit ile și cămășile: douăzeci și douăzeci. După care au ales modelul împletiturilor din albumul întocmit tot de ele. Eșantioanele? Nespus de frumoase, foarte vechi, și strict autentice, și aparținând exclusiv satului lor.

EXEMPLUL NR. 2

Apa, care pentru ca să existe la masă trebuia adusă cu coafele și cobilițele de pe umerii dealurilor. Și bineînțeles că se aducea, dar nemaipomenit de greu. (Asta și pentru că relieful comunei este teribil de accidentat. Pare-se că o mină de dimensiuni cosmice a zgâriat cu degete urieșești văile și pantele pe care-s aninate casele. Oamenii, ca să treacă, coborau mai întâi o scară în ripă, apoi coborau ei cu coafele și cobilițele, apoi lipeau scările de celălalt mal, urcau și ei, și coafele și cobilițele, scoteau scările, le transportau la ripa următoare...)

„Depinde de noi ca să scăpăm de chinul ăsta“ au spus oamenii comunei prin niște adunări cetățenești. Adevărul este că inițiativa, care mai tirziu s-a numit „apa în curte“, au lansat-o Boghiu Gheorghe, Păncescu Vasile și Păncescu Gheorghe. Izvoarele existau. De la izvorul Memieluța au tras țevile la școala de 8 ani (făcând să dispară singura găleată din care se putea bea apă — spre disperarea doctorului — cu aceeași cantitate din tablă cu smaltul sărit și legată cu sirmă de o ureche a vasului...). Tot de acolo au alimentat și bufetul, și sifonăria, și vreo cincizeci de gospodării. De unde țevi? Păi țevi din PVC, aflătoare de vânzare pe la mai toate magazinele cooperativei de consum. De la izvorul Păncescu Vasile a Voicai s-a tras apă în casele din trei sute de curți, și pentru 173 ha plantate cu via ceapeului. De la izvorul Duchi Mihai s-a tras apa în alte zeci de gospodării și pe la „solariile lui“ alde Gociu Viorel, Pirtu N. Ion, Floroiu Ion, Barbăroșă Constantin, Mișcă Gheorghe, Ștefan Ion...“

Acum, pentru că tot au apă la robinet, glăvăneștenii s-au gândit să-și introducă încălzire centrală

EXEMPLUL NR. 3

Au fost aduse 22 de mașini pentru altoit viță nobilă și 190 000 de butași pentru completarea golurilor din cele 312 ha de vie ale celor două ceapeuri (din care 130 ha modernizate, în '79 urmând să se mai modernizeze alte 30-40 de hectare). Au mai fost aduse două sobe cu motorină, câteva termometre, nisip și apă. Inginerul Florea a instruit următoarele femei: Radu Maria, Bucur Adela, Neagu Maria, Vlad Tinca, Oprea Elena, Oprea Paraschiva (68 de ani, mamă a opt copii), Mereșcanu Paraschiva (65 de ani, mama a nouă copii). Aceste femei au altoit cele 190 000 fire, după care au îngrijit cu schimbul școala de viță. Rezultat: pierderile au fost doar de 5 la sută. (Specialiștii afirmă că, de regulă, prin alte părți cu mai multă experiență, la aceeași operație, pierderile se ridică la 30-35 la sută.)

EXEMPLUL NR. 4

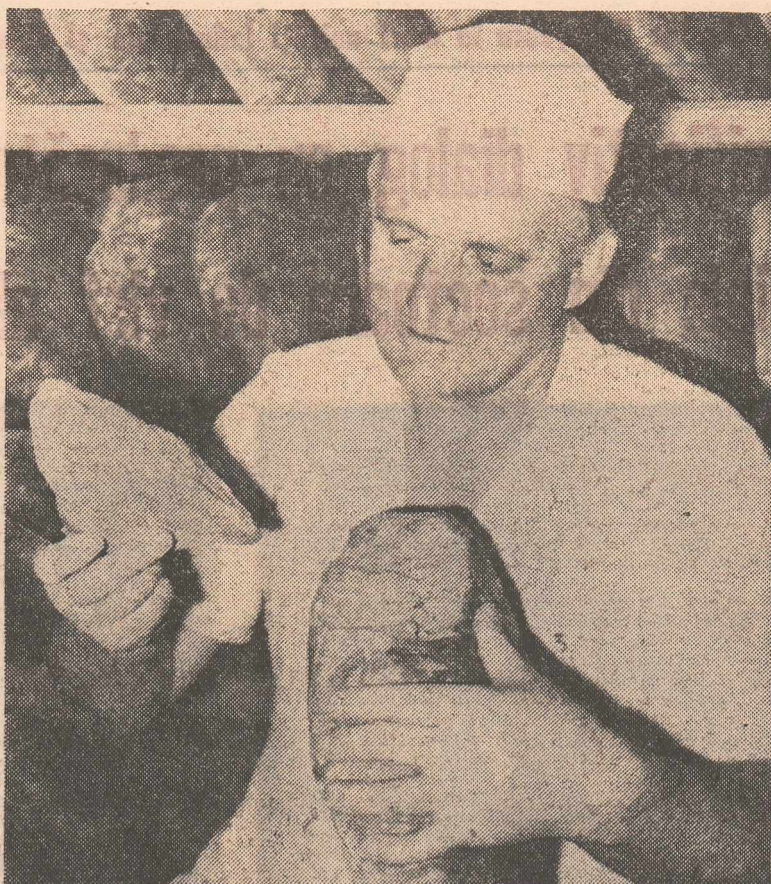
Acum doi ani, cineva dintr-un prezidiu l-a taxat de utopist pe Buzdugă Neculai, locuitor al Glăvăneștilor care — nici mai mult, nici mai puțin — s-a ridicat și a zis că el propune să se străpungă dealul Mirceanu în punctul Păduraru, pentru că dumnealui personal (Buzdugă, nu dealul), s-a cam săturat de ravagiile pe care le cam face Sohodolul (un afluent minor al Zeletinului). Dar propunerea lui a fost îmbrățișată și de alți glăvăneșteni, care, în număr de peste o mie (motiv pentru care cer scuze că nu le transcriu aici numele), au făcut ceea ce au propus. Adică au îndreptat o meandru, săpând timp de un an — în trepte, cum zice-se că s-ar fi făcut cindva piramidele din Gizeh — la un deal pe care l-au ferăstruit pur și simplu pe o adincime de vreo cincizeci de metri și de la un versant la altul. După care operație au mai săpat un canal lung de 300 m, pentru evacuarea torentului obligat să treacă astfel prin deal. După care, oamenii au scăpat să le mai ia apa casele, animalele, păsările.

EXEMPLELE NR. 5, 6, 7...

Ca să nu le mai fugă dealurile, glăvăneștenii le-au tăiat trepte, iar pe acestea le-au plantat cu duzi și cu tei. Rădăcinile duzilor și teilor au fixat terenul, iar frunzele duzilor au fost date aceluia care s-au angajat să crească viermi de mătase. Și numai copiii școlii au contractat pentru acest an 300 de grame de goșoi.

Pe perețele din beton al unei fântini cetesc: „CINSTE OAMENILOR CU SPIRIT GOSPODĂRESC“.

MIRCEA BUNEA ■

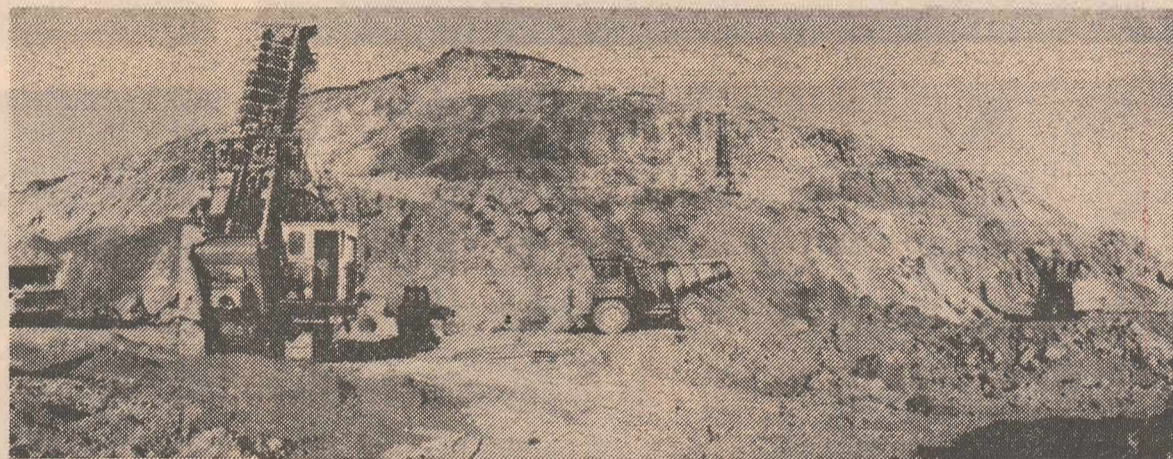
AUTOGRAFUL UNUI ARTIST ÎN MESERIE

„Piinea trebuie să sune a piine“

Ștefan Kocsis este brutar la unitatea nr. 3, strada Horea, din Cluj-Napoca. Lucrează de douăzeci și șase de ani în aceeași unitate, e cunoscut în cartier și în întreprindere ca unul dintre cei mai buni brutari. De cinci ani este frunțar. Jumătate din piinea pe care o frământă și o coace zilnic (12 000 de piini) este vândută la magazinele de prezentare din oraș. Acest lucru ne obligă, spune Ștefan Kocsis; pentru ca piinea să sune a piine, m-am obișnuit să-i fac zilnic, după ce o frământ și o coc, controlul calității. Am grijă, adică, să fie rumenită, miezul să fie elastic, sub apăsarea degetului să-și reia forma inițială. O apropiu de ureche, o lovesc de citeva ori cu degetul, ca pe un pepene, pe partea pe care a stat pe vatră și o ascult: piinea trebuie să sune! Apoi, îmi tai un colț zdravăn, văd dacă miezul e afinat și bine crescut, apoi o gust... și gustul trebuie să fie al „piinii ca la mama acasă“.

Kocsis Ștefan

O cu totul neobișnuită expediție a muncii

Este adevărat că Mihai Niculiță este directorul exploatarei miniere Călimani după cum este la fel de adevărat că munca lui mină se cheamă și asta încă de pe vremea când abia împlinise 14 ani. Altfel zis a fost minier, apoi inginer, apoi inginer-sef, acum, la 45 de ani este director dar n-a pierdut nici una dintre trăsăturile definitorii ale detașamentului muncitoresc din care face parte de 34 de ani (pe cartea de muncă) și pe care îl slujește. Minerii-s oameni care nu se cruță, dar nici nu cruță; sint oameni care nu-și preocupă efortul nici en gros, nici en detail; inteligența, vigilența și intranșigența

lor nu-s policandre pe care să le aprindă doar la sărbători, ci zilnic în aspra solemnitate a galeriilor armate cu muncă și întuneric. Și-i mai știu pe mineri oameni dreți pentru că n-au nimic comun cu logica funiei în traistă.

Cineva îmi spunea că directorul lor face parte din lotul aceluia care și-au zidit viața la temelia Călimanilor. Nu s-a dat la o parte indiferent de treaba ce i s-a cerut s-o facă. (Cindva a condus chiar lucrările de construcție ale unei porțiuni din șoseaua Vatra Dornei — Călimani; și a rămas celebru în zonă pentru faptul că, dorind ca ortacii lui să muncească în foarte

bunăvoie, a adus cu sine și o cantină și un taraf. Imaginați-vă cele două coloane — dintre care una... logistică — înaintind victorioase spre miezul muntelui; în urma lor panglica de asfalt a rămas să depună mărturie a trecerii pe acolo a unei cu totul neobișnuite expediții a muncii...) În septembrie, într-o simbătă, se vor împlini 25 de ani de când a zis da în fața primarului din Neagra Șarului (comuna natală), duminica a petrecut cu prietenii invitați la nuntă iar luni dimineața la cinci putea fi găsit la mină. Ceea ce nu l-a împiedicat ca anul 1979 să-l găsească bunice...

— „Vezi — îmi spunea altcineva — tatăl lui a fost minier, tatăl soției sale a fost minier, pe la noi așa se petrec căsătoriile, nu-i nici emfază, nici fals eroism, e un obicei minieresc și atita tot... Uite, azi (17 mai) e aniversarea soției, trebuia să fie de mult acasă la el, dar nici acum după 14 ore n-a plecat pentru că s-au ivit probleme noi și la haldă, și în carieră...“

Cu ce probleme s-a ocupat Mihai Niculiță în toți acești ani? Dacă într-un sfârșit de săptămână, ori în concediu, vă veți hotări să treceți prin Călimani vă rog să observați că virful Negoiului Românesc (1884 m) nu mai este unde-l știți și cum îl știți, ci este mai subțirel (adică decopertat două treimi), și-i ceva mai... incolo. Și să mai știți că respectiva muncă de decopertare și de mutare tot Mihai Niculiță a organizat-o și a condus-o. Și fiindcă pentru asta trebuia să fi fost zi și noapte la ordinele muncii, e foarte probabil că de aceea a și fost distins cu Ordinul Muncii; cu toate trei clasele!

Minunații oameni simpli

7 frați — curaj molipsitor

Abia o puteai întrezări în rotiștoarea cabină a excavatorului. Ți-o imaginați, urmând zvonirea monstrului metalic la fiecare „mușcătură“ în munte, ca pe o femeie cu o putere herculeană, masivă, în stare a supune, prin însăși forța ei, muntele. Impriam mașinii sale un dans ritmic, nervos, pendulind între mărunțita rocă, cer și basculantele care, în sunete prelungi de atenționare, își cereau încălcătura. Era ca un vitez în mijlocul căruia se afla ea, excavatorista Elena Tismănaru.

Nu e demult aici, pe acest platou muntos al Aninei, cunoscut de localnici sub denumirea de „Tilva Zinei“. Este doar de 3 luni, de când a pornit-o la drum și tinăra întreprindere minieră de exploatare a sîsturilor bituminoase de la Anina. A venit împreună cu soțul ei (el, ca șofer pe basculantă) de la întreprin-

derea minieră Moldova Nouă, odată cu nașterea șantierului carierei de exploatare a sîsturilor.

„E grea meseria?“ — am întrebat-o. „Tot greul de-l învingi, devine ușor, iar eu l-am trecut de vreo 3 ani“ — ne-a răspuns prompt. După care a continuat: „E drept, m-au ajutat și frații, și sora mea geamănă. Sora mea geamănă este și ea excavatoristă la Abrud. Cei 3 frați — și ei tot excavatoriști sint. Doar două surori din cei 7 frați care sintem nu ne-au urmat. Așa încît, după cum vedeți, am prins unul de la altul curaj și drag de excavatoare. Acum, n-am probleme, mă ure pe orice tip — ăsta, pe care mă vedeți, este de mare capacitate.“

GEORGETA BRUMARU ■

MIRCEA MARIUS ■

Traducerile — o hartă spirituală a lumii de azi

Distinsul om de cultură care este Romul Munteanu, profesor de o mare rigoare intelectuală, științifică la catedra universitară, om de spirit, de atitudine și de acțiune, cu o înaltă ținută sufletească, mereu tânăr printre studenții și colaboratorii săi, a acceptat să răspundă, în calitate de director al Editurii „Univers”, la câteva întrebări puse de noi. Care sînt, în rezumat, preocupările Editurii „Univers” și ce arie de investigație cuprind? Cum se informează editura asupra fenomenelor culturale de pe mapamond? Ce a urmărit și ce urmărește editura în mod programatic prin traduceri sale? Care sînt reușitele și care sînt neîmplinirile în activitatea editurii?

dar care, din păcate, nu au o bibliotecă la zi a operelor mari din culturile respective.

Apoi în privința informării cititorilor români cu ultimele apariții editoriale de pe mapamond, sînt și dificultăți pe care cititorul nostru trebuie să le înțeleagă; sînt cele determinate de posibilitățile financiare. Drepturile de autor pe care le pretind mai cu seamă scriitorii americani și englezi dar și unii autori cu premii literare recente din Franța sînt extrem de ridicate, ceea ce face uneori aproape imposibilă achiziționarea operativă în vederea traducerii a unor lucrări.

Am vorbit despre dificultățile Editurii „Univers” pentru că ele rămîn obsedante și persistente. Pentru că hiatusul acesta în informare poate aduce prejudicii culturii noastre, dacă atitudinea față de traduceri din alte limbi nu se va schimba.

De fapt, Editura „Univers”, care există din 1961 și în 1981 va implini 20 de ani, a făcut să pătrundă în viața noastră literară cărți fundamentale din culturile lumii. Să nu uităm că înainte de război programul editorial în domeniul traducerilor avea prin excelență un caracter comercial. Astfel încît ne-am trezit că opere fundamentale din diverse epoci și culturi n-au fost traduse în limba română, la momentul potrivit. De aceea, a trebuit să ne stabilim programul editorial în așa fel încît să recuperăm timpul pierdut. Am rețipărit marea categorie a traducerilor din operele scriitorilor antici pînă la cei de la sfîrșitul secolului 19. Unele în versiuni noi. Altele în tiraje foarte mari cum e cazul operelor lui Dante, Petrarca, Shakespeare, Tolstoi, Dostoievski, Thomas Mann ș.a. Alături de acest act necesar de cultură s-a impus publicarea clasicii secolului douăzeci.

Așa am început tipărirea unor ample serii de traduceri din operele unor Dos Passos, Faulkner, Hemingway, André Gide, Proust, Virginia Woolf, Kafka, Joyce, Musil ș.a. Mai dificilă a fost redarea în versiune românească a poezilor romantici, simbolisti sau expresioniști (cum ar fi expresioniștii germani Rilke, Trakl) ca și experimentele dificile ale poeziei lui Mallarmé sau Ezra Pound. A fost necesară apoi ieșirea din europocentrism! Demersul a dus la descoperirea unor mari valori mai cu seamă în continentul latino-american de unde s-au impus nume mai vechi ca Borges sau Carpentier și alții ca Marques, Carlos Fuentes, Scorza, Casares ș.a. Dacă la început marea pu-

blic a reacționat nemulțumitor față de literaturile noi, în plină expansiune, dacă unele opere au fost întimpinate cu oarecare rezistență, aceasta se explică și prin faptul că am editat traduceri uneori nefelicite. Treptat s-a creat un colectiv inspirat de traducători, publicul descoperă cu uluire și admirație literatura latino-americană reprezentînd un univers fabulos care aprinde imaginația și innobilează spiritul. În paranteză fie spus, operele unor mari scriitori traduși în ultima vreme la noi au influențat pozitiv și pe scriitorii noștri. S-au descoperit afinități și s-au trasat diferențe. Unii scriitori s-au descoperit pe sine în confruntare cu aceste opere. E adevărat, am întîlnit și scriitori care trăiesc, efectiv, spaima traducerilor. E de fapt o teamă de competiție. În acest caz, după părerea lor, ar trebui să tragem obloanele editurii. Mulți au ieșit din această confruntare învingători. Mulți au ieșit din competiție nimiciți. Dar în felul acesta participăm și noi la bursa mondială de valori literare. **Traducerile nu omoară duhul național!**

Pe de altă parte, în perioada celor aproape două decenii de existență, Editura „Univers” a tipărit cărți de importanță vitală pentru tinerele universități, pentru specialiștii din învățămînt, pentru critici ca și pentru alte categorii de cititori interesați de domeniul teoriei literare și filozofiei culturii, al esteticii și istoriei literare. Multă vreme s-a crezut că un singur tip de critică, cea de factură sociologică, poate explica toate fenomenele literaturii. Cu timpul s-a recunoscut că estetica și critica marxistă nu pot rămîne în afara contactului cu diferite discipline ca antropologia culturală, structuralismul, semiotica, psihanaliza etc. În acest domeniu ne-am străduit să oferim cititorilor noștri un larg evantai de sisteme critice actuale și să recuperăm valorile mai vechi care nu intraseră la timpul potrivit în circuitul nostru de informație. Astăzi, tînărul universitar sau tînărul intelectual care se inițiază în cultură posedă un limbaj critic articulat prin contactul nemijlocit cu aceste fericite lecturi și confruntări, fără handicapul golurilor de informație din trecutul apropiat (de acum 10—15 ani). Munca noastră, aici, la editură a fost o permanentă tentativă de sincronizare cu marile valori ale lumii. Și dacă mai există unele pete albe pe harta culturală a globului, trebuie să remarcăm faptul că prin acțiunea noastră, patrimoniul de informații de care dispune astăzi un intelectual de factură umanistă, pe calea traducerilor, este suficient pentru a-și asuma și defini un mod de gîndire independent, original, și actual, fără riscurile unui comportament provincial față de sistemele critice de largă rezonanță în lumea contemporană.

Interviu consemnat de
ADRIAN DOHOTARU

Nicolae Tonitza — Curte cu rufe, Mangalia

Timpul ca aliat

Întrebîndu-l pe Gheorghe Vasilachi, cel mai bătrîn ceasornicar din București, ce sfat ar da unui tînăr care intră în viață și vrea să-și cumpere din prima retribuție un ceas, mi-a răspuns: „Să-și facă din timp un aliat, nu un dușman”.

Lată un sfat care pune pe gînduri. Timpul este una din obsesiile fundamentale ale civilizației noastre tehnotronice. Avem impresia că trece prea repede, că nu ne mai ajunge, că inefabilul său devine dureros și acut în stare de veghe ca și în stare de vis. Pretutindeni și permanent ni se atrage atenția că timpul trece și că nu avem dreptul să-l pierdem. Cine se află astăzi în căutarea timpului pierdut, în dulcea euforie a unei și comodității, cine trage astăzi de timp la propriu și la figurat se exclude în mod automat din societate și din viitor. Totul se calculează acum în ore, minute, secunde și fracțiuni de secunde. Formăm un număr de telefon și ni se dă ora exactă. Ridicăm privirile la un colț de stradă și dăm peste arătătoarele unui ceas electric care ne fixează precis ora în existent. Aruncăm ochii pe ceasul de la incheietura mîinii și aproape inconștient, cu un gest reflex, simțim nevoia să ne stabilim propria noastră oră exactă față de aceea a lumii în care trăim. Și, e adevărat, uneori constatăm că ora noastră nu se potrivește cu aceea a lumii. Și intrăm în panică. Niciodată producția mondială de orologii n-a atins asemenea parametri. Niciodată ceasurile n-au fost mai ieftine ca acum. Ora exactă a devenit la rîndul ei o oră de consum! Pentru că totul se măsoară în timp. Ești apreciat în funcție de rapiditatea cu care gîndești și acționezi. Ești prețuit în funcție de felul în care știi să-ți organizezi, să-ți ordonezi timpul, de numărul de probleme rezolvate într-o anume unitate de timp, de modul în care depășești limitele impuse, baremurile fixate prin planificare și programare la locul de muncă. Totul se măsoară în timp: producția de bunuri materiale, ca și producția de bunuri spirituale. Ceasurile de mînă sau de buzunar, strungurile, tractoarele, aeroplanelor, vapoarele, operele de artă reprezintă un anumit timp, o anumită civilizație! Călătorim în trenuri care încearcă să parcurgă mai repede anumite distanțe, călătorim cu supersonice ca să cîștigăm timp. Folosim calculatoare electronice ca să nu pierdem timp. Ne grăbim. Trăim chiar sub starea de tensiune a timpului. Dovadă și faptul că străzile și autostrăzile sînt invadate de numărul mare de automobile iar numărul accidentelor de circulație care ni se comunică de pe mapamond este în continuă creștere. Astăzi nici un om nu-și mai poate îndeplini sarcinile fără o agendă riguroasă care să cuprindă programul de fiecare zi, pe ore, pe minute, pe categorii de probleme, pe oameni, pe locuri de întîlnire etc. Astăzi, cine întîrzie la o întîlnire este un om care pierde stima concetățenilor.

Societatea își ia măsuri de prevedere de pe acum spre a se întîlni fără șocuri, fără impacturi dramatice cu propriul ei viitor. Oamenii își scriu din timp scenariile propriului viitor, chiar dacă nu vor fi, în mod direct, ei înșiși beneficiarii acestei acțiuni. Încearcă să prevadă, să premediteze un timp care va veni. Uneori, în goana aceasta după timp nu mai avem cînd să ridicăm ochii pe cer, nu mai avem timp să ne dăm seama cînd au venit sau cînd au plecat păsările călătoare... Observăm din treacăt, cu un suris aproape imperceptibil, că au izbucnit mugurii în copacii de pe bulevard. Pentru că uneori ne planificăm pînă și timpul liber, timpul de destindere, de refacere. Mergem în excursii itinerante cu orar precis de la care nu ne putem abate, ca să vedem cît mai mult, ca să cîștigăm timp. Dacă nu ne place un spectacol, spunem că am pierdut timpul!

Fără îndoială, trăim într-un secol în care predomină fotografia la minut. Adeșorii sportivii de performanță sînt declarați cîștigători după ce au doborît recordul de viteză pe pistă, prin dezvoltarea filmului cursel. Trăim într-o vreme plină de performeri în sport și în viața de toate zilele. Trăim într-un secol al vitezei debordante. Ne grăbim să recuperăm întîrzierile de altădată, să ne îndeplinim planul și să ni-l depășim. E șansa noastră de supraviețuire. Șansa noastră de a intra în rîndul țărilor puternic dezvoltate de pe mapamond. Am întîrziat mult timp, am luptat să ne apărăm ființa, am înfruntat dușmani violenți și cruzi. Dar n-am conștientizat să ne măsurăm timpul istoric cu orologiile cosmice. Avem planuri de perspectivă pînă în anul 2000 și dincolo de anul 2000. Avem foarte clar viitorul în față. Dar nu trebuie să uităm, totuși, că pînă în anul 2000 mai sînt doar 21 de ani! Trebuie să ne grăbim inteligent, să ne grăbim din tot sufletul!

Zilele trecute am dat ceasurile cu o oră înainte. Ca să cîștigăm timp, ca să cîștigăm lumină. L-am făcut, într-un fel, aliat al vieții noastre și nu un dușman implacabil. Dar ce s-ar fi întîmplat dacă fiecare, în forul nostru interior, ne-am reglat ceasurile întotdeauna cu o oră mai devreme ca să intrăm cu o oră mai devreme în zodia celor mai înalte civilizații?

ARON DOMIDE

Editura „Univers” e specializată în traduceri de literatură, critică, istorie literară și filozofie a culturii. În plan istoric refacem pa-damentale ale anticității pînă la operele scriitorilor și gînditorilor contemporani. În spațiu, încercăm să cuprindem toate arile de cultură, întocmind o hartă spirituală a lumii de azi, prin traduceri care însumează cărți publicate pe toate meridianele globului.

Căile de informare sistematică de care dispunem vizează mai cu seamă aria culturii europene și a culturii nord-americane. Sursele de informare sînt reprezentate de cîteva reviste la care am reușit să ne abonăm sau ne sînt trimise gratuit. De asemenea, luăm contact cu ultimele apariții editoriale, din domeniul nostru, prin cataloage de sinteză ale marilor edituri și prin buletinele informative care ne sosesc lunar. O altă sursă de informare o constituie tirajurile de carte. Din păcate însă, participarea noastră la astfel de tirajuri e încă modestă, nereușind să exprimem plener nici posibilitățile de care dispunem, nici politica țării noastre de largă și susținută colaborare în domeniul culturii. În delegațiile de la tirajurile internaționale în care ar trebui să fie mai prezenți nu doar funcționarii din domeniul culturii ci și scriitorii și editorii de carte.

Surse de informare sărace avem încă în spațiul culturilor asiatice. Dar nici în ce privește zonele culturilor africane sau latino-american nu stăm prea bine. Ca să nu mai vorbim despre continentul australian. Din Europa, de fapt, sînt cunoscută, la zi, doar cîteva culturi, celelalte rămînînd, din diferite motive, în afara relațiilor directe, imediate. Din acest motiv folosim pentru informarea din aceste zone cărți traduse în marile limbi de circulație pe mapamond.

Consecința? Alegerile uneori arbitrare de cărți pentru traducere în limba română, imposibilitatea situării lor exacte în contextul celorlalte valori din ariile respective de cultură. Sau absența totală din planurile noastre editoriale a unor autori străini contemporani din arși culturale mai mult sau mai puțin îndepărtate. Fapt inadmisibil într-o lume care aspiră la o conștiință planetară, într-o lume în care presa, radioul și televizorul îl pun pe individ în contact aproape imediat cu întîmplări și evenimente importante de pe glob. Astăzi, un om atent, un om lucid își poate fixa aproape zilnic un anumit punct de vedere în univers, pe baza fantastului bombardament informațional. Și, în acest context, cititorul nostru rămîne privat de informații uneori fundamentale din sfera culturii, privat de anumite cunoștințe, de opere și autori importanți despre care nu știm nimic. Unele situații le rezolvăm apelînd la specialiștii români din străinătate (cum se întîmplă cu literatura japoneză), altele prin universitarii români care predau în lume

„Am fost o zi șef de post la miliția din Cornești — Dimbovița“

Așadar, mi-am propus să stau alături de plutonierul major Ion Mălescu, șeful postului de miliție din Cornești, județul Dimbovița, 24 de ore neîntrerupt, încercând să-l „dublez“ prin prezența mea și a carnetului de notițe, surprinzând cât mai veridic cu puțință coordonatele tipice muncii sale, dificultățile și satisfacțiile acestora, poziția lui în viața de fiecare zi (și de noapte) a unei așezări rurale, aflată la marginea teritorială a capitalei județului, dar la hotarul cu alte două importante unități administrative, Prahova și Ilfov.

„Aventura“ a început în seara zilei de 23 mai, în jurul orei 19.00, când cei cinci lucrători ai postului deja cunoscut s-au întâlnit, ca de obicei, la sediul miliției, construcție nouă și curată, alături de dinafară și pe dinăuntru, și la edificarea căreia sătenii din Cornești și-au dat un prețios concurs, flatați — și pe bună dreptate — că „centrul“ se va afla la ei în comună. Când știi că cinci oameni au de supravegheat 64 de km pătrați (!), zi și noapte, te simți mai în siguranță fiind foarte aproape de autoritatea publică, o poți sprijini mai eficient, poate, decât ar face-o cei de la o depărtare mai mare, ca să nu mai spun că fiecare cetățean al Corneștilor este cât se poate de bine informat de tot ceea ce se petrece pe suprafața amintită!

Șeful de post, un om robust, brunet, cu ochii de culoarea cicoarei, buzoian de felul său, n-a împlinit încă 40 de ani, dar degajă, prin felul său de a fi, un puternic filon de autoritate, nu dură ci blajină care exclude însă ezitățile, tocmeala, mila când devine primejdioasă. Ceilalți: Iancu Stan, și el plutonier major, ajutorul șefului de post, de fel din Dimbovița, 40 de ani; plutonierul adjutant Vasile Pohvață, bucovinean, decan de vîrstă: 50 de ani, cu o siluetă tinerească, om pe chipul căruia se citește că a văzut și auzit multe; sergentii majori Vasile Marin, 27 de ani, din Corbii Mari, și Dumitru Vlada, cel mai tânăr dintre toți: 22 de ani, din Sălcioara, flăcău parcă nescos încă la horă, dar care duce, din timp în timp, mâna la soldul drept unde, într-un toc de piele gri, stă agățat de centură pistolul, are mișcări rapide, orice ar face, dar care trec, ori de câte ori apare în pragul biroului șefului de post, prin poziția „drepti“ agățată parcă și-n privirile sale care se pironesc în chiar ochii plutonierului major Ion Mălescu pe care-l ascultă fără să clipească.

Cei patru își prezintă raportul: ce sarcini au avut de îndeplinit, pe care unele le-au rezolvat, ce nu, și din ce cauze, ce neprevăzături au apărut. Este tocmai ce-mi trebuia pentru un prim și concludent contact cu munca specifică a unui post de miliție rural. Cei patru pleacă apoi fiecare acolo unde-i este rostul, iar eu rămân cu Ion Mălescu încercînd să-l fac să-mi povestească viața, tentativă ce avea să se dovedească trudnică, deoarece nici nu se închegea bine firul acestei treceri prin lume, începută într-un sat buzoian, continuată prin școli de tot felul și orașe diferite, că fie telefonul, fie vreun cetățean sau subaltern de-al șefului de post îl solicita. A rămas să ne mai vedem mai pe liniște (!?) și să-mi istorisească de-a fir a păr... Ce-am putut totuși să rețin este că are la bază școala de radiotelegrafisti, că a fost în armată tanchist, a absolvit diverse cursuri la Buziaș, Timișoara, Tecuci, Slatina...

IN APĂRAREA FAMILIEI

Ușa biroului e larg deschisă; parfumul bujorilor de-afară se amestecă cu cel al leandrelor din cameră, îngrijit de însuși șeful de post, care — tocmai începuse o lecție de botanică, când silbeta înaltă a unei femei îmbrăcate într-o rochie portocalie apare în cadrul intrării. Plutonierul major o cunoaște. I se adresează pe nume și o invită să ia loc. Stela C. se așază fără mofturi. Se vede că a mai fost pe aici și cunoaște bunele maniere ale lui Ion Mălescu. Își așază geanta în poală, încrucișează brațele, lăsînd să i se vadă ceasul-brățară de pe mîna stîngă.

— Ce v-duce la noi? Nu l-ați găsit pe tovarășul plutonier acolo?

— Nu. Mă judec peste două zile cu persoana... știți, nu-i așa? Și femeia începe trista ei poveste: o vecină, mult mai în vîrstă, căci Stela C. are doar 30 de ani, și-a pus în gînd și-n faptă să-i „spargă casa“, din cauza unor mai vechi certuri de familie, de pe cînd Stela era copil, pornite de la un răzor. Drept care o injuriază, o calomniază în fața soțului care lucrează în altă localitate, proferînd tot felul de cuvinte grele și inventînd fapte inexistente, așa ca soțul să se creadă înșelat și să ceară divorțul. Stela C. are trei copii: cel mai mare de 11 ani, cel mai mic de 18 luni. Nici la ceapă nu mai poate să meargă decât rareori. Soțul, cam slab după cum îmi dau seama, adică ușor influențabil, așteaptă ca justiția să-i spună cuvîntul: cîștigă procesul soția sa, o iartă, nu-l cîștigă, o lasă! Plutonierul major Ion Mălescu cunoaște povestea bine. Femeia care a început să plîngă mai fusese pe la miliție cerînd sprijin. Aurica R., „dușmanca“ familiei reclamantei, fusese chemată la miliție, se

discutase cu ea, i se dăduse un avertisment, dar nu se astîmpăraseră. Ea scornise o poveste cu un alt om, dintr-un sat vecin, cu care Stela C. fusese pe cale să se mărite, dar de ani de zile fiecare era la casa lui, nici n-aveau cum să se vadă, vreme în care o găină de-a Stelei mai sărea în curtea Auricăi R., mai un animal rupea o gură de iarbă din șanțul din fața casei ei, pricină „mari“ de neînțelegere și scandal. „Nu știu ce-are cu mine, tovarășe comandant, că sint de-o seamă cu fi-su, i-aș putea fi copilă“, mai zice Stela printre sughituri de plîns. I se promite că a doua zi, deci înainte de proces, va primi hirtia trebuitoare prin care să se ateste că s-a plîns postului de miliție, în repetate rînduri, și că Aurica R. fusese chiar sancționată pentru comportamentul ei antisocial. Femeia pleacă mai liniștită...

Discuț cu șeful de post despre comună, a cărei populație însumează, în cele 10 sate reunite, peste 9600 de suflete, dintre care în reședință — Cornești — se apropie mîna de familie și se întrec numărul de 3000 de cetățeni, mă interesez de orele de program, pe care mi le arată afișate la intrarea în sediu, ca să nu se zică că nu sint, pentru că, așa cum aveam să mă și conving, la post se află în permanență cineva, fie zi, fie noapte. Ba unul dintre cei cinci, Dumitru Vlada, locuiește chiar în aceeași clădire, iar telefonul postului are o derivație la locuința șefului. Și, fiindcă veni vorba despre această locuință, ea se află la mai puțin de 200 de metri de post, dar plutonierul major Ion Mălescu nu prea ajunge în timpul serviciului pînă acolo, așa cum am observat în rîstimpul petrecut la Cornești. Șeful de post îi trimisese vorbă soacrei sale să-i pregătească un ceai, că va trece să-l ia, ceea ce nu s-a mai întimplat în acea zi...

POVEȘTI DE NOAPTE...

Ce se poate întimpla noaptea într-o comună? Asta mă întrebam și-mi dădeam un răspuns nesigur: un univers de fapte dar numai în imaginația cuiva, pentru că, la țară, omul se culcă mai devreme și se scoală din zori. Probabil liniște intreruptă de posibile banalități...

Pentru orice eventualitate, lucrătorii de miliție își organizează munca fără a ține, aparent, seama de noapte: unul va supraveghea circulația, altul va controla cum se efectuează paza și așa mai departe. Cînele polițist Finiș, care-i însoțește pe întuneric pe lucrătorii postului, a început să dea semne de neliniște zguduind lanțul de care este legat. Se știe, din date statistice verificate, că între orele 4,30 și 8,00 ca și între 15,00 și 19,00 frecvența pe șosea, pe teritoriul postului, a mașinilor, este de 390—900 și că în zilele de sîmbătă și duminică intensitatea aceasta se menține și pe durata celorlalte ore. De aceea, s-au format grupe de sprijin, alcătuite din cetățeni ai comunei, posesori de autovehicule, vîlnători sau numai oameni de nădejde, care îi ajută pe lucrătorii postului în diverse acțiuni, atunci cînd este nevoie.

Nu departe de sediul miliției, dincolo de podul de peste Cricov, la orele 2 noaptea, citeva autoturisme cu numere din județele Prahova și Dimbovița și o basculantă sint oprite în dreptul unui bufet binecunoscut celor care fac acest traseu... Localul s-a închis de mult, însă cei aflați acolo au avut grijă să-și procure de-ale... gîtului și consumă. Are loc o încăierare, în cursul căreia Gh. M., din Cornești, este bătut de alți cetiva, printre care și un student al Facultății de agronomie din București, fiu al unor cetățeni din localitate, Gh. I. Scena este văzută și de T.C. și de cumnatul acestuia, care se întorceau... la la muncă. Scandal între bețivi, așa s-ar părea și așa vor încerca în ziua următoare să lase impresia cetiva dintre cei convocați, de urgență, la post. Li se iau declarațiile de rigoare, așa cum sint date, fără nici un fel de imixtiune din partea organului de miliție. Sint tentat să cred tot ceea ce aud și citesc, numai că plutonierul Ion Mălescu știe cu mult mai mult. Comuna fiind situată la întîlnirea a trei județe, cum am spus deja, este un loc tocmai potrivit pentru efectuarea unor acțiuni nelegale, cum ar putea fi, în cazul amințit, vînzarea și cumpărarea de furaje concentrate, sustrate de la stat. Camionul aduce sacii furati, cînd oamenii cumsecade dorm, cine știe de unde. Șoferul fi vinde pe teritoriul județului Prahova, „cumpărătorii“ parcurg 200 de metri și trec în Dimbovița sau, ceva mai mult, și se află în Ilfov, la adăpostul oricăror surprize. Și-aici greșesc... Dar, deocamdată, totul se află în stadiul primelor declarații... Să ne oprim aici, posibil, momentul celei de-a doua erori comise de niște oameni care cred că, la adăpostul întunericii și al unui chef prelungit, în picioare, dincolo de miezul nopții, pot înșela vigilența lucrătorilor de miliție.

...O mașină mare, cu gabarit depășit, se lovește de un ARO. Corect, însoțitorul de pe autocamion începe să caute o milițian. Este de mult trecut de miezul nopții, dar pe cine să întrebe? În secto-

rul Cătinu — Bujoreanca, sergentul Marin Vasile își face rondul și totul se rezolvă cu bine, în sensul că se constată vinovăția, pagubele și se deblochează, urgent, traseul.

...La ora 0.30, Dumitru Vlada îl găsește dormind pe șosea, ați citit bine: pe șosea, pe M. Gh. din Cornești. Își pune întrebarea dacă n-a fost un accident de circulație. Din fericire, nu. Cetățeanul respectiv băuse prea mult pentru a mai ajunge în patul de-acasă și improvizase un loc de dormit direct pe asfalt. Cu pantofii scoși din picioare, cit mai comod cu puțință, în condițiile date, M. Gh. dormea în momentul în care sergentul major îl găsește și cînd un șofer de pe o mașină TIR oprise cu fața mare aprinsă și cu ochii holbați, la numai cetiva metri de presupusul cadavru. Trezit din somn, „mortul“ protestează, îl injuriază pe milițian, nu vrea să plece din „patul“ lui. Este dus mai mult pe sus la domiciliul real, iar a doua zi, cu mîntă limpezită, avea să se întilnească cu șeful de post și să asculte prevederile Decretului nr. 76 și — mai ales — articolul 13, în care se fixează și amenzi, între 500 și 2000 de lei, pentru astfel de manifestări. I se pregătește și o fotogra-

Nicolae Tonitza — Prăvăliz Mangalia

fiere, care se va executa pe locul în care fusese găsit ca și alți cetățeni să ia cunoștință de „aventura“ concetățeanului lor, întrucît imaginea va fi expusă la gaza de stradă.

...La orele 3.00, șeful de post își începe controlul. Cu bicicleta ia la rînd trei sate. Primii avuți în vedere sint oamenii săi, apoi ceilalți. În echipele organizate de cu seară, sub conducerea și la îndrumările căpitanului Ion Dobriță, șeful miliției rurale din județul Dimbovița, sint incluși și Marin Popa, președintele C.A.P. din Frasin, ca și Ion Tudor, unul din cei 130 de posesori de autoturisme din comună și care sprijină acțiunile de control. Paznicul Ion V. Aurel din Hodărăști dormea ca și Marin Fluieru din Cătinu, în timpul orelor de serviciu. Cel dintîi va primi o sancțiune, deoarece a mai fost găsit în neregulă, cel de-al doilea va fi avertizat, fiindcă se află la prima abatere.

...În dreptul kilometrului 43.200, la podul peste Ialomîța, un I.M.S. cu numărul de circulație 1 IF 7515, condus de D.S. din Slobozia-Moară, se răstoarnă peste parapetul de protecție al șoselei. Accident fără urmări grave pentru cei doi aflați în mașină, dar cu stricăciuni care fac imposibilă continuarea drumului, mai ales că, la această oră, nu are cine s-o scoată în așosea. După proba fiole, constatîndu-se că conducătorul auto nu se afla sub influența alcoolului ci era doar foarte obosit (venea de la Brașov unde duse la piață cartofi și urma să revină la poalele Timpei cu o nouă încărcătură), ceea ce îndreptățește recomandarea ce i s-a făcut, arătîndu-i-se că viața este mai scumpă decît orice altă, chiar și al unui muncitor corect, cetățenii din Slobozia-Moară sint cazați la Nicolae Costea, iar a doua zi, în primele ore ale dimineții, sint ajutați chiar de acest om, și el șofer pe o mașină cu troliu, să-și pună mașina pe roate pentru a putea fi tractată.

NU ORICE NOAPTE GREA CONTINUA CU O ZI REA

Dimineța, o oarecare acalmie. Lucrătorii postului de miliție au trecut pe la casele lor și reapar la serviciu bărbierii, cu uniforma pusă la punct, gata să-și reia serviciul sau să „recupereze“, după cum va hotărî șeful de post, după ce se va vedea, conform planului din ziua precedentă, ce au de făcut.

Se întocmesc formalități pentru schimbări de acte de identitate spre a fi trimise la Tirgoviște, se citează cetiva cetățeni pentru lămurirea unor situații și, între timp, încep să apară sătenii din comună. Cea dintîi este o femeie, de peste 60 de ani, îmbrăcată curat și îngrijit, modestă și abia îndrăznind să-și

spună păsul. De fapt, nu un păs ci o bucurie: după mulți ani și după peregrinări prin alte locuri, Maria Iordache se întorcea în satul natal, într-o căsuță dată de niște rude binevoitoare și aștepta cu emoție să i se vizeze buletinul cu ștampila miliției din Cornești...

...Dragomir Gherghița, „propriu zis, cum spune singură, Alexandra ca pe buletin“, din satul Ibrianu, povestește cum ducea vaca la vîcar, dimineața, ca mai toți oamenii „în locul din curbă, la Radu zis Sirbu, spre Bilciurești, unde te faci la Telița și Niță Radu mi-a bătut animalu“ și a sărit și la mine cu bita și mi-a fost frică, că am 65 de ani și sint femeie și-am venit să vă spun să vedem ce părere aveți, că n-am mai plecat nici la colectiv, după cum e ceasul acum, de citeva zile și știu și alte femei că era și Leana Tudor și tața Rița și a lui Georgescu de-au sărit femeile, că eram un cîrd, de i-au zis: nu-ți dai seama ce faci? Da? nu vreau să mă judec eu el, numai să stați dumneavoastră de vorbă și să-l potoliți, că uite-așa se-ntimplă nenorocirile, din te miri ce“.

...Marin B., condamnat la un an cu executarea pedepsei la locul de muncă, vine să ceară să fie consultat de medic pentru că, avînd tensiunea mărită, nu poate, deocamdată, lucra. Povestea lui poate fi pil-duitoare și pentru alții: cumpărase citeva anvelope pentru „Dacia“ pe care o avea, dar nu de la magazin ci de la altcineva, care acest „altcineva“ furase din fabrică, nu mai puțin de 200 de asemenea cauciucuri, fapt cunoscut de Marin B. și tînuit.

...Apar oameni care vor ori s-au și despărțit dar se ceartă pe lucruri, fii care-și lovesc părinții, cetățeni reveniți din străinătate cu lucruri pe care le vin acum cu prețuri exagerate, tot felul de cauze cărora șeful de post trebuie să le găsească o rezolvare. Și plutonierul Ion Mălescu reușește s-o facă. Numere de decrete, texte de legi, prevederi de tot felul, de la cele administrative pînă la cele de comportament civic sau pînă la acțiuni penale îi sint binecunoscute șefului de post care nu vorbește doar, ci-și notează într-un caiet tot ceea ce i se spune și ceea ce decide. Așa reușește să nu uite nimic.

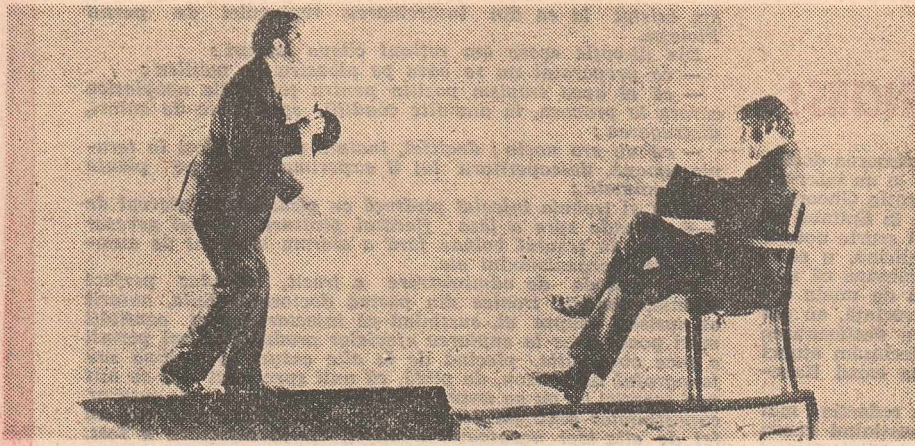
Orele 11.00. Șeful de post se deplasează la două ferme legumicole din raza comunei, pentru a sta de vorbă cu oamenii care culeg căpsuni pentru piață. Unii obișnuiesc să plece cu sacosele pline, de fiecare dată, și plutonierul major Ion Mălescu le atrage atenția că este vorba despre un bun al obștii și că nimeni nu se supără dacă cei care recoltează mai duc și la gură cite un fruct, dar asta-i altceva...

— În ultimii doi ani, acum am intrat în al treilea, îmi spune șeful de post, ca urmare a activității politico-educative desfășurate de comitetul de partid, pe raza comunei noastre nu s-a înregistrat nici o infracțiune de spargere ori furt din avutul obștesc sau din cel particular, sau de cereale din cîmp. Vrem să facem din această situație o stare permanentă, normală. Am constatat că prevenirea reprezintă cel mai eficient mod de a avea o viață curată în satele noastre. Chiar și atunci cînd s-au ivit situații speciale, în 1976, de exemplu, jefuirea unor școli și a unei biserici, infractorul, un tînăr de 19 ani, nu era din județul Dimbovița. În octombrie trecut, în timpul unei patrulări de noapte, am depistat alte două cazuri de furt: cărămizi și porumb boabe. Ajutat de oamenii de nădejde ca Ion Costache, Jean Popescu, pensionar dar plin de vigoare și curajos, ca și de alți cetiva i-am prins și pe unii și pe ceilalți, cu toate că a trebuit să-i urmărim cu mașinile mulți kilometri pe șosea ori pe arătură. Dintre cetățeni ne-am selecționat colaboratorii pe care ne buziim la nevoie. Mircea Gheorghie, șef de secție la preslări servicii către populație, Ion Gheorghie de la C.A.P. Cătinu, Aurel Prodan, conductor la C.A.P. Cornești, Nicolae Moruz, șofer la Combinatul petrochimic Brazi, Constantin Dumitrache, paznic la puțurile de la Brazi, Ion Richițeanu, gestionar la magazinul Ferometal, Nicolae Petrance, casierul consiliului popular al comunei, sint cetiva dintre cei mai activi. În afara lor, mai avem și alte grupe de tînereți în toate satele comunei, împreună cu care efectuăm controale, întreprindem diverse acțiuni. Uneori, cînd apelăm la voluntari, se întimplă să se strîngă în mai puțin de 30 de minute și cite 30—40 de mașini la sediul postului.

După trecerea celor 24 de ore, desigur mult mai obosit decît acești oameni antrenati, am rămas la post, în continuare, alte citeva ore. Am asistat la un alt „raport de gardă“, la împărțirea sarcinilor pentru următoarea noapte și zi, am mai asistat la citeva audiențe neprogramate (oamenii știu că pot veni cu încredere la miliție să-și spună necazul), l-am văzut pe Finiș, cînele polițist, plecînd și el la treabă, am ascultat citeva convorbiri cu alte posturi de miliție din județele învecinate și mi-am dat seama de promptitudinea cu care se răspunde unor solicitări de colaborare și, a doua zi de dimineață, după o altă noapte albă, l-am surprins pe plutonierul major Ion Mălescu trimițînd vorbă soacră-sii să-i pregătească un ceai. Un altul decît cel de ieri dimineață, dar care va avea aceeași soartă de a fi uitat pe masă, pentru că în poarta miliției apar, ca într-un spectacol nonstop, alți actori...

MANOLE CĂRȚAN ■

Tovarăși de la C. M. C., M. E. F. M. C., de ce nu răspundeți — acum când e în necaz! — apelurilor I. M. I. Vaslui?

Telex nr. 870 din 12.03.1979. Referitor la reducerea planului la produsul carton bitumat pe anul 1979 revenim la adresa noastră nr. 5040/27.02.1979 și telexul nr. 747 din 2.03.1979, vizind adresa magf nr. 104145/3.02.1979 și adresa dv. nr. 1773 din 28.02.1979, și vă rugăm să aveți în vedere necesitatea reducerii planului la produsul carton bitumat pe anul 1979 și să ne reazați planul în acest sens deoarece la această dată producția din stoc a ocupat toate spațiile de depozitare existente (inclusiv căile de acces și curtea întreprinderii), această producție depozitată necorespunzător este supusă deteriorării și degradării în timp ducind la pierderi și consumuri iraționale de materii prime deficitare (bitumul ca produs petrolier), avind în vedere și indicațiile date la recenta constatare cu cadrele de conducere din industrie referitor la economisirea produselor deficitare pe economie în cazul nerezolvării favorabile a solicitării noastre sintem nevoiți să oprim producția atelierului bitumare pînă la lichidarea stocului existent — imi vaslui director hulpac teodor.

Dumneata, cetățene, care citești aceste rânduri, cum ai reacționa dacă ai primi un asemenea apel, mai ales dacă ai fi și investit cu putere de decizie în această privință și ai fi și remunerat pentru rezolvarea unor astfel de probleme, recunoșc deloc simple, și-n plus, pur și simplu din pricina conștiinței, ți-ar repugna să fugi de răspundere? Pun întrebarea a-

ceasta pentru că telexul de mai sus, trimis celor în drept, n-a primit nici un răspuns. Nici din vorbe, nici din fapte. Dar să luăm istoria de la început!

Întreprinderea de materiale izolatoare din Vaslui produce, printre altele, și carton bitumat. Lucrurile mergeau bine și spre mai bine, dar de prin trimestrul III al anului trecut a început să scadă cererea la acest produs. Urmările n-au fost numai cele menționate în telexul de mai sus, ci și acestea:

- Stocurile de carton bitumat, depozitate și-n curtea întreprinderii și pe căile de acces, nu numai că au incurcat circulația, dar — din pricina zăpezii și gerului — s-au degradat, în mare măsură, iscind nu doar pierderi intrinsec absolute, ci și conflicte cu beneficiarii (care, firește, pretindeau calitate sută la sută), și dobânzi pentru creditele acordate de bancă (orice stoc însemnând o imobilizare de fonduri).

- Oprirea producției atelierului de bitumare, dar, apoi, oprirea și a producției atelierului de carton celulozic (care servea ca suport pentru bitumare), deci întreruperea producției întregii secții de hidroizolatoare (alcătuită din cele două ateliere).

- Furnizorii de resturi de maculatură și mai ales de resturi textile continuă să livreze întreprinderii vasluiene aceste materii prime care, nemaiintrind în fluxul de fabricație, aglomerează, și ele, spațiile libere și, la rindul lor, se degra-

dează; pe de altă parte, tot din lipsă de spațiu, aceste materii neputind fi depozitate separat — chiar dacă unele s deficiente calitativ — e greu de făcut delimitarea pe furnizori și întreprinderea, să-i spunem totuși beneficiară, le inghite integral ca bune de plată; în schimb, furnizorii, prin arbitraj, au mai obținut și penalizări pentru recepții întârziate.

- Cu toate că s-a restrins producția numai la două din cele trei linii de fabricație, consumul total de combustibil, din pricina instalației unice, e același și, implicit, cel specific e mai mare.

- Când s-a oprit lucrul la secția hidroizolatoare, oamenii acestei secții — cam 20 la sută din forța de muncă a întreprinderii — au fost repartizați la alte munci, pentru care însă n-aveau calificare, și-așa randamentul muncii lor a fost mai scăzut, precum mai scăzut și cistigurile lor; unii chiar au plecat, iar la redeschiderea atelierelor le-a fost simțită lipsa, pentru că erau calificați.

Sigur, oamenii întreprinderii au luat o sumă de măsuri pentru ameliorarea situației:

- Pentru a menține, pentru a salva posibilitatea folosirii integrale sau măcar parțiale la producția de carton celulozic, au fost trimiși doi specialiști — un mecanic și un tehnolog — la Drobeta-Turnu Severin, unde o întreprindere asemănătoare produce, firește pentru alte întreprinderi, un carton celulozic mult mai subțire: cîntărește 120 grame pe metrul pătrat, față de cele 300—500 g pe metrul pătrat ale cartonului întreprinderii vasluiene; scopul este să se producă, și la Vaslui, un carton mai subțire, care nu va mai fi bitumat, dar pentru care sint beneficiarii. Măsura nu rezolvă problema decit parțial, pentru că mașinile întreprinderii din Vaslui au fost concepute să producă ceea ce au produs și, de aceea, au viteze de lucru limitate; măsura ajută atelierul să nu stea și să nu se piardă prea mult, dar de pierdut tot se va pierde.

- După ce au mai livrat din produse, după ce s-au mai descotorosit de stocuri, au pornit producția la două din cele trei linii de fabricat carton bitumat. De asemenea, chiar în ziua în care imi făceam acolo documentarea, porneau linia de carton, punind în funcțiune, suplimentar, și un calandru de netezire.

Însă pentru linia a treia de carton bitumat — foarte specializată — nu s-a găsit și nici nu prea sint de găsit soluții de, să spunem, reprofilare a ei. De asemenea, este pornită investiția pentru o a patra linie, al cărei rost cei din întreprindere nu-l mai văd, pentru că, limpede și cu evidentă, coeficientul cantității produselor de acest fel, care n-au desfacerea asigurată, este în continuă creștere. Se pare că nu-i vorba de o conjunctură, ci de un proces; și că nu-i o problemă numai a noastră, ci o saturație de carton bitumat pe piața lumii.

Oricum, e vorba de decizii care depășesc atribuțiile și puterile conducerii întreprinderii. De aceea, de la Vaslui la București au pornit numeroase adrese, telexuri, într-un cuvînt apeluri la înțelegere și soluții prompte și de fapt.

Conducerea întreprinderii cere ori repartiziții de livrare de carton bitumat ori diminuarea planului (pentru că legea — art. 4 din Decretul 465/78 — nu îngăduie să se facă producție fără desfacere asigurată, iar banca nu mai poate continua mult cu înțelegerea, filotimia și acordarea de credite). Și nu trebuie scăpat din vedere că — în situația existentă — nu se poate asigura nici fondul de retribuție al oamenilor muncii, care, dealtfel, tot potrivit reglementărilor legale în vigoare, nici nu poate fi eliberat din bancă. Trebuie de asemenea relevat — cu respect — că producătorii de la Vaslui cer reducerea repartizițiilor la resturile textile, proporțional cu desfacerea pe care, la rindul lor, o au asigurată; și nu cer diminuarea repartizițiilor la resturile de hirtie unde, am văzut, se străduie să găsească soluții tehnice interne. Sint deci solicitări de bun-simț. Sint cereri de punere de acord a unor hirtii cu realitatea.

Mi-am notat data și numărul multor demersuri — asemănătoare celui cu care mi-am început articolul — făcute de cei de la I.M.I. Vaslui către foruri din Capitală. Mai multe sint însă adresele de anulări de comenzi de carton bitumat pe care le primește întreprinderea. Cui îi scrii și cine-ți răspunde!

Oare este chiar atât de greu, oare este peste puterile specialiștilor centralei, ai ministerului de resort să găsească în cazul întreprinderii vasluiene o soluție realistă, conformă cu indicația clar formulată de a nu se produce decit ceea ce are căutare, decit ceea ce este necesar, în fiecare etapă, economiei naționale? O soluție tehnică, o soluție economică, dar operativă și eficientă.

N. IONESCU ■

Cauze obiective, cauze subiective, dar locuințele trebuie predate la timp!

Șef al Șantierului 4 Urziceni, ținind de Trutul de construcții industriale al județului Ilfov, inginerul Florin Enăceanu trebuie să predea pînă la sfîrșitul anului exact 432 de apartamente. Planul a fost, pînă la analiza din 25 aprilie, mai mic, fiind lesne de înțeles că a fost suplimentat, ținindu-se cont, pe de o parte, de dorința firească a localnicilor de a trăi în case noi și confortabile și, pe de alta, de bunele rezultate de pînă acum ale constructorilor care au încheiat anul trecut cu 50 de apartamente peste plan.

Deși zice că graficul la zi e îndeplinit, Florin Enăceanu nu pare prea optimist. Stăm bine în prezent, continuă, dar nu știu cit de bine vom sta în viitor, reținerile lui, ale unui tînăr despre a cărui muncă sintem gata să scriem că e asiduă și temeinică, putind fi explicate prin tot felul de cauze, mai toate obiective. Astfel, lucrările s-au atacat cu întârziere intrucit deschiderea finanțării și executarea proiectelor de execuție n-au respectat termenele stabilite. Lipsa, încă din repartiziție, a unor materiale, îndeosebi a plase-

lor sudate pentru armare, a fișilor din beton celular autoclavizat și a panourilor mari din beton armat a produs destule incurcături. Avind, de pildă, de făcut 195 de apartamente din beton armat și neprimindu-l la timp, constructorii din Urziceni au fost nevoiți să schimbe tehnologiile din mers, orientindu-se spre structurile monolit, dar nu totdeauna ei au fost în măsură să găsească soluții de moment, drept pentru care au rămas din trimestrul 4 al anului trecut cu mai multe fundații peste care n-au așezat nici măcar parterul!

Ne-am lămurit, parcurgind citeva puncte de lucru, că nici starea forței de muncă nu e liniștitoare. Aproape jumătate din oamenii șantierului sint necalificați, iar 3 sferturi sint navetiști, făcînd treaba cu gîndul la rata de Manasia, de Valea Măcrișului sau chiar de Glodeanu Siliștea din județul Buzău. Asta în ciuda faptului că există la Urziceni, nefolosite, suficiente spații de cazare și că, în altă ordine de idei, șantierul a pregătît la locul de muncă peste 150 de bărbați, dîndu-le o mese-

rie și, firește, o altă condiție socială. Deși în localitate funcționează un liceu cu profil de construcții, multe meserii rămîn deficitare, în ceea ce le privește pe cele de dulgher, mozaicar sau zidar situația fiind aproape de limită. La una din recentele ședințe de comandament, ținute la mijloc de săptămînă cu participarea tuturor forurilor locale și județene cu răspundere în domeniul respectiv, s-a dezbătut furtunos această problemă, hotărîndu-se totodată, pe linia unei indicații superioare, ca plusurile de meseriași din întreprindere să fie puse la dispoziția șantierului. În această privință, vicepreședintele Consiliului popular orășenesc, Ștefan Ștefan, care vorbește despre cele 2000 de apartamente construite la Urziceni în ultimii ani cu atîta patimă de parc-ar locui el însuși în toate, nu crede că se va realiza prea mult. Zicînd că șantierul n-a primit ajutor din partea întreprinderilor nici cînd a lucrat în incinta acestora, la ferite sau la zahăr, inginerul Enăceanu e și mai sceptic.

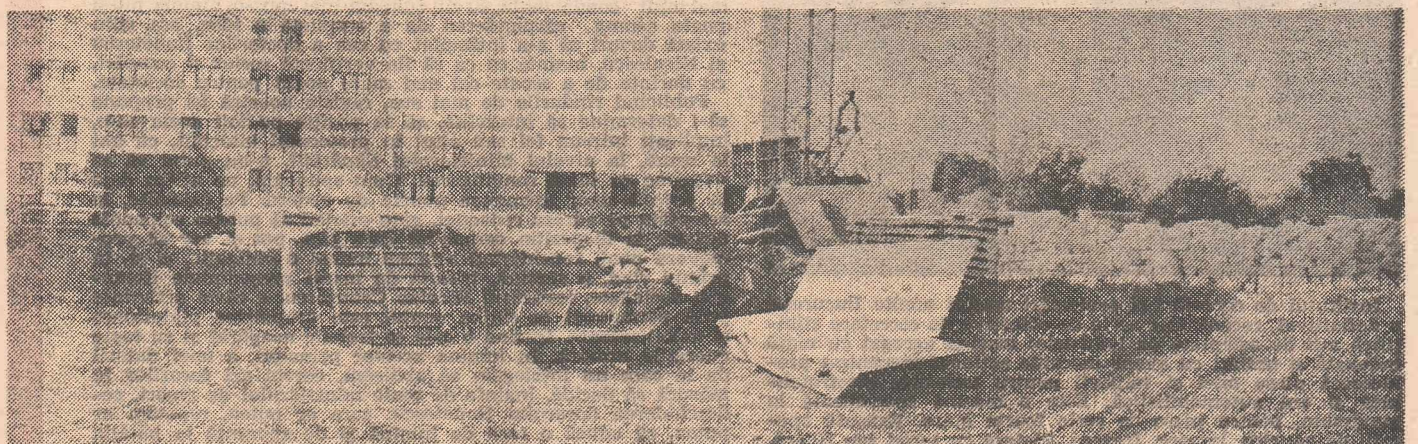
Astea ar fi, rezumate, citeva din cauzele obiective. Numai că, din păcate, ne-a fost dat să întîlnim și altfel de cauze, poate mai puțin importante, căci e greu de lucrat fără materiale, dar la fel de generatoare de întârzieri și lucru de min-

tuială, capabile să pună în pericol predarea la timp a apartamentelor. Am văzut, după cum oricine poate vedea în imaginile de mai jos, o sumedenie de constructori stînd pe șantierele noilor blocuri din Urziceni. Rezemind cozile lopeților. Umblînd brambura. Ținînd miinile în șolduri. Conversind sau chiar, colegul Aurel Mihailopol a surprins o asemenea scenă hazlie, cîutînd să afle, în plină zi de lucru, din ce culb a căzut o vrabie! Asta într-o zonă în care se va înălța, nu peste multă vreme, centrul civic modernizat al orașului, dar pe care-o stăpînesc acum, sub ochii edililor, bălțile, noroaiele și mormanele de materiale în curs de degradare. Nu vrem să zicem că n-am găsit și oameni harnici, devotați sarcinilor de fiecare ceas, sudorul Gheorghe Toma, zidarul Costache Nedea, betonistul Ion Corbu, dulgherul Gheorghe Pascal, ca să așezăm cite un nume în dreptul fiecărei meserii, dar apatia și delăsarea n-au fost greu de depistat, precumpînînd. În două vorbe, chiar dacă graficul e respectat la zi, cum am fost informați, pe șantierul din Urziceni rămîne destul loc pentru mai bine.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Deși ziua de lucru e în toi, munca s-a întrerupt, cițiva constructori fiind ocupați cu găsirea cuibului din care s-a pierdut un pui de vrabie!

Viitorul centru civic al Urziceniilor e deocamdată un loc în care, după cum se vede, puțin munesc și mulți depozitează. Fotografii de A. MIHAILOPOL ■

CAZUL RANETESCU

NU TREBUIE CONSIDERAT ÎNCHIS!

În numărul 18 din 3 martie 1979, publicând scrisoarea doctorului ploieștean Dem. N. Ranetescu, ca răspuns la un interviu mai vechi acordat revistei de profesorul Constantin Gheorghe Dimitriu, șeful Clinicii de medicină internă de la Spitalul de urgență din București, subliniam în cadrul unei scurte note a redacției că, în ceea ce privește noul în medicină, o serie de experiențe mai vechi sau mai noi ne-au convins că trebuie să manifestăm prudență și vigilență față de unele comisi care, instituite grăbit și acționând în consecință, au dat publicității concluzii așa-zis științifice, pe care desfășurarea ulterioară a evenimentelor le-a infirmat. Ne declarăm atunci gata să primim orice informații referitoare la cazul Ranetescu, pentru redeschiderea căruia plodam.

Apelul nostru a fost auzit și ne-au sosit la redacție mai multe scrisori pe tema respectivă, toate susținând cauza medicului ploieștean. Dintre ele, supunem atenției opiniei publice și, firește, celei a organelor în drept să decidă, Ministerului Sănătății în primul rând, pe cea semnată de inginerul pensionar Constantin Foteșcu din Ploiești, strada Romană 125, telefon 137 05, pe care o reproducem aproape în întregime, nutrind convingerea că ea aduce importante și puternice argumente în favoarea redeschiderii cazului Ranetescu.

„Vă adresez aceste rânduri pentru că, în perioada anilor '60, am fost foarte aproape de problema în discuție, fiind pe atunci prim-secretar al Filialei din Ploiești a Asociației științifice a inginerilor și tehnicienilor. Am fost adinc mîhnit de modul în care cazul Ranetescu a fost „rezolvat” și, fără a dori să polemizez cu profesorul C. Gh. Dimitriu, pentru care am toată stima și tot respectul, solicit redeschiderea dosarului a cărui închidere, după cum veți vedea, a lăsat foarte multe dubii.

Prin anii '60, mi s-a adus la cunoștință că la Văleni se întâmplă un fapt deosebit, 2 medici reușind să pună la punct un preparat contra cancerului, cu care obținuseră rezultate miraculoase. Sute de cetățeni, din toate colțurile țării, veneau la Văleni, în fosta regiune Ploiești, solicitînd preparatul respectiv. Vestea acestuia se răspîndise, cred, în toată țara, medicamentul era pe buzele tuturor. Pentru a respecta adevărul, recunoscut că am fost, la început, foarte sceptic, ironizînd-o pe soția mea care intervenise la Văleni pentru o prietenă din copilărie, Marieta Teodoru, suferindă de cancer, aflată într-o stare foarte gravă. I-am spus că o voi crede cînd o voi vedea pe Marieta însănătoșită după tratament. Vă închipuiți ce-am simțit după 2-3 săptămîni, cînd femeia, pe care o știam numai pe piele și os, incapabilă să mînnince singură și chiar să vorbească, a venit pe jos pînă la noi, cale de 1 kilometru, urcînd pînă la etajul I, fără eforturi! Mi-a declarat că fusese deschisă și, apoi, închisă de chirurgi, aceștia considerînd orice intervenție tardivă, din cauza metastazelor. Ce făcuse între timp? Se tratase cu preparatul doctorului Ranetescu, administrat cu toată atenția de o rudă, cadru sanitar, exact după indicațiile primite.

Impresionat de acest caz, pe care nu-l pot uita nici azi, după aproape 20 de ani, am informat Biroul Comitetului regional de partid, unde problema era, firește, cunoscută. S-a dispus o anchetă la fața locului, la Văleni, condusă de unul din secretarii Comitetului regional de partid, anchetă la care am luat și eu parte. Am stat de vorbă cu zeci de persoane, între care cu cîțiva medici veniți să solicite medicamentul, rețin numele doctorului Alexandru Bidu din București, ajungîndu-se la concluzia că se obținuseră o serie de rezultate pozitive. Ca urmare, Ministerul Sănătății a primit indicații să analizeze problema și să acorde tot sprînjul necesar celor 2 autori ai preparatului, doctorii Dem. N. Ranetescu și Cornel Niculescu. Prin Cabinetul tehnic al Sfatului popular al regiunii Ploiești, preparatul a fost înregistrat la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci în ziua de 10 martie 1960, la ora 13.

După puțin timp, Ministerul Sănătății a trimis la Văleni o comisie, condusă de secretarul general al ministerului, doctorul Bula, însoțit de profesorii Petre Teodorescu, C. Gh. Dimitriu și O. Costăchel. Ședința s-a desfășurat în localul Sănepidului din Văleni, unde se prepara medicamentul, iar eu

am asistat la ea din însărcinarea regionalei de partid Ploiești.

Din discuția aceea am reținut câteva lucruri:
— că preparatul nu se baza pe albastru de metilen;
— că el avea tropism pozitiv pentru țesuturile neoplazice cărora le provoca, în anumite condiții, specificate de autori, distrugerea;
— că nu era nociv; dealtfel, înainte de a-l folosi în terapia umană, descoperitorii lui îl experimentaseră pe plante și pe animale;

— că el trebuia injectat picătură cu picătură la interval de 5-6 secunde spre a lăsa fiecărei picături timpul necesar ajungerii în țesutul bolnav fără a alarma sistemul de autoapărare al organismului etc.

Deși metoda de administrare a trezit, mi-aduc perfect aminte, zimbete ironice din partea doctorului Bula, autorii au insistat asupra ei, susținînd că injectarea unei cantități mari poate duce la anularea efectelor produsului. Imi permit a face observația, plecînd de la alte cazuri, penicilina sau fonograful lui Edison, de pildă, că unii specialiști sînt cu atît mai sceptici cu cît au impresia că ei se află în posesia tuturor cunoștințelor dintr-un domeniu sau altul, neadmițînd nici un fel de alte idei novatoare. Dealtfel, teoria injectării a fost, după opinia mea, „călcîiul lui Ahile” al preparatului, ignorarea respectivei indicații ducînd la, după vorbele profesorului Dimitriu, „moartea de la sine a experimentului”.

În timpul discuțiilor, autorii au arătat că au experimentat preparatul, cu bune rezultate, pe unele cazuri irecuperabile după metodele clasice de tratament, numînd-o pe Maria Besnea din Văleni, în vîrstă de 61 de ani, scoasă din comă și făcută sănătoasă! Cu urmare a acestei afirmații, profesorul Costăchel a fost rugat s-o viziteze pe pacientă, aceasta de acum trăia și muncea ca orice om, ceea ce s-a și întîmplat. Revăd și acum, cu aceeași emoție, gestul profesorului Costăchel la reîntoarcerea în sala de ședințe. Adresîndu-se nouă tuturor, inclusiv doctorului Bula, profesorul a desfășurat larg mîinile și a spus: „da, este adevărat!”

Cei doi medici din Văleni au fost detașați pentru 6 luni la București cu începere de la 18 aprilie 1960, asigurîndu-se cazarea și masa gratuite, prima la Hotelul Dunărea de lângă Gara de Nord, cealaltă la Casa oamenilor de știință. Institutul pentru controlul medicamentului și cercetării farmaceutice a preluat prepararea medicamentului, urmînd să-l distribuie către clinicile unde urma să se experimenteze, în număr de 38, după lista pe care o anexez acestei scrisori. (n.n. — 26 de spitale și clinici din Capitală, restul din țară și, firește, cele mai multe cu profil de oncologie; lista cuprinde și cantitățile de medicamente trimise spre experimentare, Institutul oncologic din București, de exemplu, primind 159, 200 litri). S-a hotărît totodată constituirea unei comisii de avizare formată din 5 specialiști cu renume, avîndu-l în frunte pe profesorul Petre Teodorescu, pe atunci director al Spitalului „Bernat Andrei”. Pentru înlesnirea administrării preparatului pe calea propusă de cei 2 medici din Văleni, s-au realizat la Uzina I.R.M.A.M.C. din Ploiești câteva seringi de tip nou prevăzute cu un dispozitiv original de injectare, cu picături la intervale anume, prescrise de autorii medicamentului. Ele urmau să fie distribuite clinicilor care testau produsul.

Spre profundul meu regret și, îndrăznesc să afirm, spre paguba bolnavilor, experimentul s-a aplicat în practică în condiții cu totul și cu totul improprii, din cauze pe care le-aș include în două categorii:

a) nerespectarea condițiilor tehnice. În sensul că nu s-au folosit seringile originale, în majoritatea cazurilor injecțiile fiind făcute de personal sanitar neinstruit, nefamiliarizat cu metoda de administrare propusă. În plus, datorită faptului că mai multe personalități medicale din comisie și-au manifestat față de scepticismul, pînă în pragul agasației de problemă, nu s-a urmărit sistematic evoluția bolnavilor, necomsemnîndu-se în fișele de observație progresele înregistrate. Totodată, din cauza aceleiași atitudini, n-au fost luate în considerare rezultatele favorabile obținute în unele servicii de oncologie. Astfel, mi-aduc aminte că doctorul Igor Parfenov, șeful secției de specialitate de la Spitalul regional Brașov deși netrecut în protocol obținuse rezultate remarcabile, pe care le-a expus și în fața unei delegații de medici din Ploiești, exemplificînd cu bolnavi recuperați, cu fișe întocmite sistematic, cu fotografii și diapozitive. În general, urmîndu-se compromiterea produsului, acesta a fost administrat, în majoritatea zărbitoare a cazurilor, unor bolnavi aflați în stadii avansate de boală, cu precădere vîrstnici;

b) demoralizarea autorilor preparatului. De la bun început, aceștia au fost înlăturați de la participarea activă la experiment. Dealtfel, nici planul de experimentare elaborat de comisia instituită de minister n-a fost discutat cu autorii medicamentului, acestora dîndu-li-se numai informații cu caracter general, de genul „merge bine”, „vom mai vedea” și așa mai departe! La 2 septembrie, Ministerul Sănătății le-a prelungit celor 2 medici din Văleni detașarea cu încă 6 luni, dar aceștia au fost puși în situația de a nu mai beneficia de ea, în condițiile în care cazarea și masa gratuite li se retrăseseră! După care experimentul s-a încheiat, fără ca autorilor să li se comunice vreun rezultat!?

În concluzie, apreciez că întreaga cercetare a fost întortocheată și viciată, supusă unui întreg arsenal de piedici și obstacole, deși imi permit să afirm că și lipsa de rezistență morală și, nu ca ultim argument, materială a doctorilor Ranetescu și Niculescu a favorizat într-o oarecare măsură înmormîntarea ideii.

Aceștia fiind zise, consider că redeschiderea dosarului Ranetescu nu poate și nu trebuie să mai întîrzie. O nouă încercare trebuie cu atît mai grăbită cu cît principalul autor dre azi peste 80 de ani. Ce-ar fi, gîndind cîți oameni sfîrșesc anual de cancer, să-i mai acordăm o șansă?”

Plină de realism și cuprinzînd o mulțime de detalii semnificative, scrisoarea de mai sus exprimă, dincolo de orice subiectivism, un temeinic punct de plecare în reducerea în discuție a cazului Ranetescu, în care s-ar putea descoperi, fie și cu întîrziere, încă o șansă, poate mare, poate mică, în lupta împotriva cancerului. Ea demonstrează, o dată în plus, că metodele de obstaculare a noului pe care le-am comentat în privința multor cazuri, nu-s noi, dar ele trebuie cu atît mai mult condamnate, cu cît, cum am mai spus-o, nimeni nu-și poate asuma răspunderea de a respinge o idee, așa cum există dovezi că s-a întîmplat cu cea a doctorilor Ranetescu și Niculescu, înainte ca ea să fie verificată serios și complet, cu dorința de a scoate cel mai mare profit pentru societate.

Publicînd rîndurile de mai sus, revista noastră își propune să-i determine să intervină, să ia poziție pe toți aceia care, implicați într-un fel sau altul în protocolul întocmit, cu ani în urmă, la nivelul Ministerului Sănătății, n-au putut să se exprime cu toată convingerea. Cum spuneam, ne aflăm deja în posesia unor asemenea puncte de vedere. Pe celelalte, le așteptăm pe adresa redacției, gata oricînd să punem coloanele noastre la dispoziția oamenilor care știu, pot și vor să promoveze noul, considerînd asta nu numai o obligație, ci și, în primul rînd, o sarcină, trasată de însuși președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui activitate pusă permanent în slujba noului este deopotrivă pilduitoare și mobilizatoare, trasînd o cale ce trebuie neapărat și cu toate energiile urmată. În lumina acestor principii, a unei datorii de la care nu înțelegem să abdicăm, cerem azi forurilor în măsură să decidă, înainte de toate ministerului de resort, redeschiderea dosarului Ranetescu, care ar putea, repetăm ar putea, să aducă o rază de lumină și de speranță în bătălia împotriva cancerului. Să nu uităm de înțelepciunea populară care zice că e mai bine mai tîrziu decît niciodată!

OIDIU IOANIȚOIA ■

Ce e nou in

Construcții navale

Pentru a se îmbunătăți randamentul energetic și de propulsie al navelor care trebuie să funcționeze în regimuri variabile de lucru din punct de vedere al vitezei lor de avans se utilizează, în mod curent, elice cu pas variabil.

Invenția intitulată: „Dispozitiv hidromecanic de schimbare a pasului elicelor cu pale reglabile”, autor: doctor inginer Costică Alexandru, titular: Institutul de cercetare și proiectare pentru construcții navale ICEPRONAV, Galați, rezolvă problema rotirii sincronizate a palelor în jurul axei fusului lor de prindere în butucul central al elicei, permițînd punerea în acord a înclinării palelor cu viteza de înaintare a navei.

Modificarea înclinării palelor, într-un sens sau în altul, se face printr-un mecanism hidraulic, care poate funcționa chiar și în plin mers, adică fără ca nava și elicea (sau elicele) acesteia să fie oprite în perioada de modificare a pasului.

În afară de îmbunătățirea randamentului energetic și de propulsare invenția are și alte avantaje, dintre care pot fi menționate: construcția simplă, deosebit de robustă și sigură în exploatare, raportul de transmisie mare de la pistonul hidraulic la palele elicei, precizia ridicată de reglarea pasului, permițînd menținerea pasului elicei chiar în cazul unei avarii a circuitului hidraulic.

Este de așteptat că această valoroasă invenție românească își va face simțita prezența pe mările și oceanele lumii.

Industria alimentară

Ioan Furtună de la Întreprinderea de morărit și panificație Suceava este autorul unui arzător pentru cuptoarele tunel de coacere a piinii, de concepție originală, ingenioasă. Arzătorul permite reducerea consumului de energie electrică prin eliminarea electromotorului de la ventilatorul de refulare, îmbunătățînd totodată calitatea piinii prin eliminarea lipirii acesteia de barele cuptorului.

Economia de energie electrică este obținută folosind vidul asociat de un fluid în mișcare cu mare viteză într-o cameră de amestec aer-gaz special amenajată.

Fiind vorba de reducerea consumului de energie electrică și de îmbunătățirea calității piinii, acest arzător se cere a fi extins. Cei interesați se pot adresa Întreprinderii de morărit și panificație Suceava care deține „secretul” acestei invenții al cărei brevet poartă nr. 60618.

Apicultură

Un colectiv de specialiști ai Institutului de cercetări pentru apicultură format din Marin Mircea, Gheorghe Velescu, Ion Rusu, Ilie Ogradă, Dan Ionescu și Cornelia Gilcă, au creat un medicament destinat combaterii acariozelor la familiile de albine.

Produsul denumit „Diagvar” este destinat atît pentru diagnosticul cit și pentru combaterea acariozelor la albine, în special a varrooziei. Avîndu-se în vedere că albinele bolnave de varrooză mor cu certitudine în cazul în care nu sînt tratate, această boală este considerată ca cea mai gravă maladie a albinelor, capabilă să distrugă apicultura unei țări.

Eficiența ridicată a acestui preparat este apreciată și de specialiștii din străinătate, dovedindu-se superior produselor similare utilizate în alte țări.

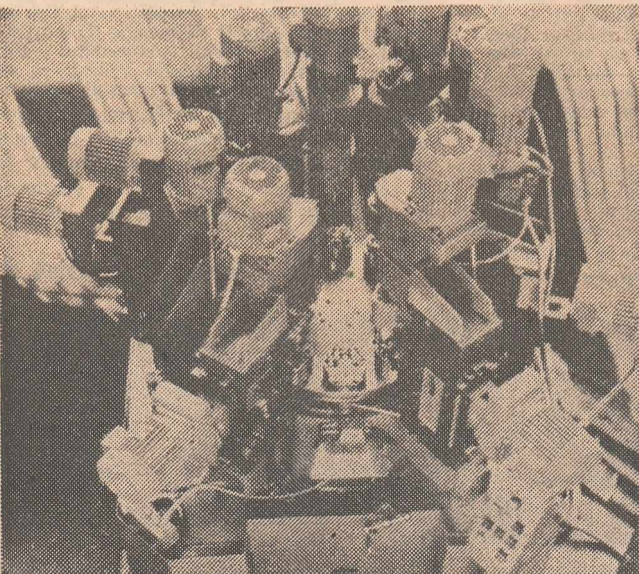
Folosirea „Diagvarului” în țara noastră s-a soldat cu importante avantaje de ordin economic.

Istorie

Timp de trei zile, 170 de istorici, arheologi, specialiști în Istoria artei și arhitecți s-au reunit la Cluj-Napoca în cadrul unei importante reuniuni științifice cu participare națională, organizată de Muzeul de istorie al Transilvaniei. De un interes deosebit, în acest context, s-a bucurat comunicarea cercetătorului sibian Iuliu Paul, despre vasul-sigiliu cu semne încizate descoperit la Daia Română — jud. Alba, ale cărui simboluri sînt comparabile cu cele de pe celebrele tăblițe de lut descoperite la Tărtăria, acest fapt constituind o nouă dovadă elocventă a continuității civilizației culturale. Printre comunicările așteptate cu justificat interes s-a aflat și cea a cercetătorului clujean Nicolae Gudea, relativă la vasul cu inscripție și simboluri creștine de la Moigrad, despre care a scris, în premieră națională, și Flacăra. În rîndul comunicărilor care s-au bucurat de un larg interes în rîndul specialiștilor, amintim și comunicarea cercetătorului timișorean Florin Medeleț, despre mormintele dacice descoperite pe teritoriul Banatului, la Remetea Mare, lângă Timișoara. Alte comunicări, cum sînt cele ale cercetătorilor din București, Iași, Constanța și din alte zone ale țării, au avut menirea să aducă noi dovezi și noi contribuții la îmbogățirea tezaurului istoriei și civilizației pe aceste străvechi pămînturi românești.

Realitatea ilustrată

O mașină-bijuterie pentru piese mici, dar de serie mare

Institutul de cercetări și proiectări mașini unelte București a definitivat, recent, altă serie de obiective de cercetare științifică atît de așteptate de industrie: mașina agregată cu masă indexată și unități cu avans mecanic acționat mecanizat prelucrează piese mici și mijlocii pentru industria electrotehnică și cea automobilistică. Este o mașină specializată la maximum, pentru piese de serie foarte mare. Execută operații de găurire, lamare, frezare, filetare cu tarod sau filieră, strunjire cilindrică sau plană. Motoarele de acționare ale unităților au putere mică, pînă la 1,5 kW, acest lucru determină o economie de energie; gradul de tipizare este de 90%, ceea ce face ca prelucrările să fie ieftine și rapide.

EXPERIMENTUL DE LA PERIȘ

Și zootehnia poate beneficia de autovaccinurile doctorului Constantin Băcanu

— Tovarășe doctor Constantin Băcanu, numele dumneavoastră revine în actualitatea imediată legat de un experiment cu importante implicații potențiale în economia națională, mai exact în agricultură. Ne referim la experimentul de la Periș. Este stranie traiectoria autovaccinului Băcanu. La carte, la lege stă scris că testarea medicamentelor și în general a tratamentelor medicale se face întâi la animale și apoi la oameni. La dumneavoastră este invers?

— Întrebarea ridică o sumedenie de probleme științifice de mare interes. Să le luăm pe rând.

— Ce s-a întâmplat la Periș?

— Experimentul s-a desfășurat cu ceva timp în urmă, foarte nou este însă faptul că pe baza datelor obținute conducerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a lăsat hotărârea de a se testa pe scară mai largă autovaccinul în zootehnie, urmând ca în funcție de rezultate să se treacă, pe etape, la generalizare.

— O altă surpriză: pe lucrarea apărută în „Viața medicală” în care se relatează și se comentează rezultatele preliminare de la Periș figurează în calitate de coautor și numele profesorului universitar doctor docent Iuliu Șuteu, unul din marii noștri chirurși. Cum a fost implicat, ca să spunem așa, în zootehnie?

— În urma folosirii autovaccinului în serviciul său de chirurgie, profesorul Șuteu a observat că după 10—20 de zile bolnavii își regăseau forțele pierdute, le revenea pofta de mâncare, creșteau în greutate — în afara efectului favorabil asupra bolii pentru care fusese administrat autovaccinul. Așadar, preparatul își releva și calitatea de **biostimulator general**. De aci a țâșnit ideea utilizării în zootehnie, meritul aparținând exclusiv profesorului Șuteu.

Și iată cum, într-o colaborare cu totul ieșită din comun, un microbiolog și un chirurg împreună cu inginerii zootehniști Petre Băduțescu, Vasile Semenescu, Vasile Marinescu, Ion Anghel și medicii veterinari Gheorghe Vlaicu și Alexandru Stănicu au efectuat, cu asistența tehnică a Institutului de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur” și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, o lucrare de pionierat în întreprinderea de stat pentru creșterea și îngrășarea porcilor Periș.

O NOUA CALE SPRE EGALITATEA BIOLOGICĂ ?

Experimentul a constatat în imunizarea cu poliautovaccinul celulo-microbian a scroafelor în gestație și a purcelilor, la maternitate și creștere. Rezultate: o sănătate deosebită la animalele vaccinate (înlăturarea infecțiilor postnatale și a mamitelor, eliminarea tulburărilor digestive, a bronhopneumoniilor etc.). După 110 zile s-a obținut o egalitate surprinzătoare între purceli, în lungime, lățime și înălțime. O uniformitate plăcută, sănătoasă, purcelii vaccinați fiind vioi, jucăuși, dar blinzi (nu se mușcau), spre deosebire de lotul marilor nevaccinat, caracterizat prin agresivitate, inegalitate dimensională și un aspect neplăcut (purceli mari, purceli mici, purceli slabi sau cu malformații etc.). Pe scurt, în lotul marilor se vădea **inegalitatea biologică**, numai aproximativ 15% prezentând dimensiuni asemănătoare purcelilor vaccinați. Astfel, experimentul a reconfirmat faptul că deficitul imunitar poate juca, în anumite perioade de creștere, un rol hotărâtor în dezvoltarea ființelor, permițând unor germeni mai puțin agresivi, care nu pun în pericol viața, să încetinească sau să stopeze dezvoltarea și să ducă în final la inegalitatea biologică.

Cum a acționat autovaccinul? Prin autovaccinare atât preventivă cât și curativă s-a diminuat, în unele cazuri până la anihilare, agresivitatea microbiană. Iată de ce, în timp ce din 300 purceli nevaccinați doar 194 au trecut din maternitate în creștere (deci doar 65% au îndeplinit norma de creștere prevăzută pentru acel complex industrial de 100 000 porci), din 300 purceli vaccinați 820%, adică 246, au putut trece din maternitate în creștere. Totodată, acești 820% prezentau un plus de circa 1 kg pe individ, după 30 de zile.

— Desigur, cifrele și procentajele — arată dr. Băcanu — sînt doar orientative, rămînd ca cercetări ulterioare pe un număr mai mare de animale să le corecteze și, sperăm noi, să le amelioreze. S-ar putea ca în trei-patru generații procentul de „egali biologic” să crească de la 82% la 95%—99%. Cuvîntul final la evaluare îl vor avea însă zootehniștii. O creștere în greutate de circa 1 kg de fiecare purcel doar după 30 de zile și de 4,5 kg după 110 zile de la autovaccinare ar putea avea enorme consecințe economice. Gîndiți-vă, avem milioane și milioane de porci în crescătorii... Deocamdată, singurul lucru pe care-l putem afirma este că rezultatele preliminare apar încurajatoare, iar conducerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare manifestă o deosebită receptivitate față de idee.

— Experimentul de la Periș are și alte implicații?

— Bineînțeles. Inegalitatea biologică se observă, cu și mai mare pregnanță, la specia umană. Încercări sporadice de autovaccinare la femei gravide și la copii întîrziți datorită infecțiilor repetate le-au consolidat sănătatea și le-au dus la un stadiu biologic peste media obișnuită. Poate nu ar fi prea temerar un experiment similar cu cel de la Periș și la specia umană. Trebuie procedat cu precauție, este o problemă complexă, a cărei abordare necesită specialiști și cadre medii sanitare calificate. Un prim pas, prin înțelegerea Ministerului Sănătății și a Academiei de Științe Medicale, s-ar putea realiza la maternitatea „Polizu” din București, profesorul doctor docent Dan Alexandrescu dîndu-și avizul favorabil. Datorită autovaccinării și perfecționării tehnicilor de lucru, lumea va ajunge poate, într-o perspectivă mai depărtată, la egalitatea biologică, dacă nu totală (în biologie nu există „unanimitate”), cel puțin la un procent mult sporit față de cel de azi, astfel încît tarabii să reprezinte o cantitate neglijabilă și să nu mai pună probleme societății.

MOMENT PENTRU BILANȚ

— Totuși, nu ați răspuns la întrebarea: de ce autovaccinul dumneavoastră a fost experimentat întâi la oameni și apoi la animale? Dealtfel, aceasta a fost doar una din criticile aduse dumneavoastră.

— A venit momentul să le rezum și să le răspund în bloc, cu atât mai mult cu cît peste câteva zile ies la pensie, încheind o carieră de 35 de ani închinată cercetării. Iată un moment favorabil pentru bilanț. Așadar, s-a spus că:

● autovaccinul este empiric, lipsit de fundamentare teoretică;

● nu i se cunoaște mecanismul de funcționare;

● nu a fost experimentat mai întâi la animale;

● nu a fost aplicat conform tehnicilor internaționale „dublu orb” și randomizat, pe loturi paralele de bolnavi (la unii administrîndu-se vacină, la alții apă distilată, fără ca bolnavii și medicii care-i îngrijesc să știe componența loturilor);

— Și ce răspundeți?

— Iată:

● metoda empirică reprezintă una din principalele căi de progres în știință și, în orice caz, constituie metoda de bază a biologiei;

● autovaccinul nu se poate aplica în paralel la mai mulți bolnavi, după tehnicile folosite la medicamente, pentru simplul motiv că este... autovaccin; cu alte cuvinte, el nu este un

medicament standard, materializare a unei formule unice, ci se prepară pe baza produselor biologice ale fiecărui bolnav, deci este strict individualizat;

● mecanismele de funcționare sînt cunoscute, datorită cercetărilor lui Paul Ehrlich și Davis.

— Dar faptul că nu ați încercat întâi pe animale?

— Aceasta ar fi fost justificat cu două scopuri: 1. — Testarea lipsei de nocivitate. Or, la autovaccin, problema nu se pune, el fiind preparat, cum am arătat, din inșiși produsele bolnavului, căruia i se introduc propriii lui microbi, atenuați, 2. — Testarea eficienței la boli comune omului și animalelor. Dar cum și unde aș fi putut găsi un lot compact de animale suferind de ciroză, paradontoză sau infecții urinare, bunăoară? ! Nu am amintit decît câteva obiecții, care dovedeau însă că „preopinienții” nu înțelegeau esența problemelor. Era un fel de dialog al surzilor, cum spun francezii.

— Toate acestea au trecut, iar după ce ați înfruntat numeroase adversități, Ministerul Sănătății a confirmat justiciile punctului dumneavoastră de vedere. Din păcate, au trecut și anii: ieșiți la pensie! Ce veți face? Păreți încă în floarea vîrstei. Veți merge la pescuit, abandonînd bolnavii, medicina?

— Nicidecum. Nu voi proceda ca acei cercetători care, din motive meschine, și-au părăsit bolnavii. Voi continua să acord asistență suferinzilor, mai cu seamă pe linia cercetării științifice, indiferent de vicisitudini. Firește — și prin această răspund numeroaselor solicitări pe care continuu să le primesc — eu nu pot prepara autovaccin pentru ficcare bolnav. Ieșind la pensie, nu mai am nici calitatea și nici capacitatea materială (stația-pilot la care intenționam să-mi duc mai departe cercetările a rămas pentru mine un vis nerealizat). Stau însă la dispoziția tuturor direcțiilor sanitare județene, tuturor medicilor care, în conformitate cu rețetele instructiuni ale Ministerului Sănătății, doresc să se familiarizeze cu producerea și aplicarea autovaccinului. Bolnavii se vor adresa direcției sanitare județene de care depind. Peste câteva zile, la solicitarea doctorilor Constantin Constantin și Elvira Brătulescu de la Direcția sanitară Dimbovița, mă duc la Tirgoviște pentru a contribui la demararea producției de autovaccin.

„VA TREBUI SĂ PREPARĂM VACCINURI ANTICANCEROASE ULTRASPECIFICE”

— Se deschide o perspectivă și în lupta împotriva cancerului?

— În acest caz a fost posibilă și experimentarea pe animale. S-au înregistrat unele rezultate. Un exemplu. La Facultatea de medicină veterinară din București, într-un experiment realizat împreună cu medicii veterinari, profesori universitari, Ion Murgu și Iuliu Macarie, lector Cornel Cure și medicul uman conferențiar universitar doctor Constantin Blaja, au fost vindecate prin autovaccin tumorile mamare multiple la două cățele. După un an însă cele două animale au murit prin metastaze pulmonare. Ce se întimplase? Autovaccinul fusese preparat din celulele tumorale din mamele, deci din experiment reiese că era eficient doar pentru acest organ (și nu pentru plămîni!), iar la data administrării probabil că metastaza se instalase deja. Se știe însă că la cancer extrapolarca la om a datelor de observație pe animale necesită circumspecție. Adevărat, am obținut unele rezultate și la om, dar ele nu fac decît să contureze o linie de cercetare.

— Cum o vedeți dezvoltîndu-se?

— Va trebui să preparăm vaccinuri anticanceroase ultraspecifice pentru fiecare organ afectat în parte. Poate vom fi conduși și la înființarea unei bănci tumorale, adică la crearea de vaccinuri-stock (dinainte preparate), care să rezolve eventualele metastaze, încă invizibile, în timp ce autovaccinul preparat cu flora microbiană și cu celule din tumora vizibilă ar rezolva-o pe aceasta din urmă. Autovaccinul acționează pe două căi: pe de o parte, mărind rezistența organismului la infecție, micșorează virulența tumorii (o tumoră infectată este mult mai activă decît una neinfectată!); pe de altă parte, determină o anumită imunitate față de procesul canceros însuși. Toate aceste mecanisme și eventuale scheme de tratament trebuie însă în prealabil experimentate.

— Ce se întreprinde concret?

— Se lucrează la un protocol pentru experimentarea autovaccinului la un număr de bolnavi la Institutul oncologic din București. Sperăm, de asemenea, că se vor crea condiții de lucru pentru ca să atacăm două clase mari de boli: cele neuropsihice și cele de degenerescență, cu aspect hepatic și reumatoid, în care s-au obținut câteva rezultate încurajatoare pe bază de autovaccin.

— Iată un program ambițios pentru un pensionar.

— Nu știu cum e în alte meserii, dar un medic adevărat nu iese niciodată la pensie.

LIONEL NIȚESCU ■

Chiar dacă arheologii n-au timp să asculte, matematica pătrunde tot mai adînc în arheologie

Timp de două zile, în 26 și 27 mai, la Vălenii de Munte, în cetatea de scaun a savantului și istoricului Nicolae Iorga, sub auspiciile Societății de științe matematice și ale Comitetului județean de cultură și educație socialistă Prahova (un cuvînt de apreciere și pentru eforturile și strădaniile organizatorice ale membrilor subfilialei Societății de științe matematice din Vălenii de Munte), s-au desfășurat lucrările unei consfătuiri a cărei temă ne-a incitat încă de la bun început: „Aplicațiile matematicii în istorie și arheologie”. Mai altfel spus, timp de două zile, istoria și arheologia, două dintre științele mai puțin matematizate pînă la ora actuală, au suportat asaltul a peste 20 de comunicări. Din păcate, deși comunicările au fost supuse unor dezbateri și discuții, a lipsit ceea ce s-ar numi dialogul dintre matematică și istorie plus arheologie.

În ceea ce ne privește, prezența noastră s-a datorat intenției de a consemna un astfel de dialog, mai ales că printre comunicări s-au numărat și trei probleme cărora revista Flacăra le-a acordat la timpul potrivit atenția cuvenită. Un grup de cercetători brașoveni (Emil Poenaru, Șerban Bobancu și C. Samoilă) au prezentat o interesantă ipoteză a monumentelor de la Sarmizegetusa Regia ca sisteme de comunicare temporală. Revista noastră a publicat într-un spațiu largit această ipoteză matematică și-am fi vrut să notăm și punctul de vedere al istoricilor. N-am reușit, așa cum n-am putut afla ce anume cred istoricii despre metoda termografică a lui Dinu Ștefan Moraru cu privire la o nouă datare a străvechiului monument românesc de la Rimești, județul Alba. O altă comunicare asupra căreia ne vom opri mai pe larg, intrucît a captivat realmente întreg auditoriul consfătuirii, a fost cea intitulată: „Ingineria istorică — definiție, operație și domeniu. Exemplificare printr-un caz aplicativ (Descălțecarea de la 1211—1215). Autori: Alexandru Forje, Ioan Bogdan, Nicolae Miulescu, Iulia Forje, Flovin Predan, Manuela Chindea, Vasile Stratulat, Dragoș Stănculescu-Chigeanu, Ștefana Constantia, Stela Borzea și Elena Teacă. După cum se vede, colectivul este destul de larg și el apare pentru prima dată în întregime. De-o bună bucată de timp, acești oameni, ingineri și profesori, au încercat să răspundă, prin aprofundate cercetări matematice, transpuse pe calculator, la o întrebare tulburătoare privind istoria acestui pămînt: a existat sau nu Radu Negru Vodă?

„Întrebarea, avea să ne declare animatorul acestui colectiv, inginerul Alexandru Forje, a început să frămînte lumea istoricilor noștri în clipa în care, la 31 iulie 1920, arheologul Virgil Drăgheanu descoperă lingă stîlpul de sud-vest al Bisericii Domnești de la Curtea de Argeș mormîntul de o bogăție princiară al unui voievod. Legenda și tradiția spuneau că în acel loc era înmormîntat Radu Negru Vodă, descălțecătorul de țară. Istoricii, începînd cu Dimitrie Onciul, au contestat. Coroborînd toate datele existente, toate informațiile, indiferent de natura lor, dar analizînd chiar natura lor, și sesizînd unele contradicții de logică, elementară, unele dintre ele uimindu-ne peste măsură, alcătuiind mai apoi tabele statistice și matematice, apelînd, cu alte cuvinte, la un limbaj formalizat, am ajuns la concluzia că Radu Negru Vodă a existat. Aprofundînd cercetarea am ajuns chiar și la cauzele ideologice și politice care l-au determinat pe Radu Negru Vodă să întemeieze în acele grele timpuri un stat feudal românesc opus tendințelor de expansiune ideologică și politică din acea vreme.

Spațiul tipografic nu ne permite o nouă prezentare, în amănunt (așa cum revista noastră a făcut-o acum aproape doi ani), a afirmațiilor și argumentelor propuse de colectivul condus de inginerul Alexandru Forje, chiar dacă între timp au apărut destule elemente noi, și mai convingătoare. Ceea ce neapărat vrem să subliniem ar fi faptul că atunci, în urmă cu aproape doi ani, revista noastră afirma că metoda de investigație a acestui colectiv ar putea fi numită **inginerie istorică**. Și iată, termenul a prins rădăcini, participanții la consfătuire au acceptat termenul respectiv, mai exact spus metoda, recunoscîndu-i valoarea de investigație. Dar cum am mai declarat, n-am putut consemna și punctul de vedere al cercetătorilor istorici, deși matematicienii au atacat puncte nevralgice în actuala cercetare istorică. Nu ne rămîne altă speranță decît aceea că, mai devreme sau mai tîrziu, vom asista totuși la un dialog din care ambele părți, sîntem convinși, vor ieși în câștig de cauză.

VICTOR NIȚĂ ■

Da și nu

Problema bornelor din aluminiu există

dosarul a fost respins definitiv.

La 21 noiembrie 1975, Pădeanu Ion, tehnician la Întreprinderea de transformare mici Filași, a depus la O.S.I.M. dosarul nr. 84 002, prin care propunea spre brevetare invenția „Bornă de joasă tensiune din aluminiu la transformatoare de 160—1 600 KVA”. Urmare a avizelor nefavorabile, mai mult sau mai puțin întemeiate, date de ICEMENERG București, Institutul de cercetări și proiectări „Electroputere” Craiova și chiar de întreprinderea din Filași,

aluminiu este o realitate, funcționînd de cîtiva ani, timp în care a convins și pe o parte din scepticii de odinioară.

De cîtiva vreme, din partea întreprinderii, a centralei „i s-a dat liber”. De acum încolo mai trebuie convins doar ICEMENERG-ul. Inginerul Iancu Cojocaru din cadrul Centrului de cercetări științifice și inginerie tehnologică — Craiova, de pe lângă Centrala „Electroputere”, este de părere că noua propunere îmbunătățită merită văzută la fața locului și de colegii din București, al căror da sau nu este eliminătoriu. Dintotdeauna, înlocuirea cuprului cu aluminiu a produs economii, dar nici schimbarea de dragul economiilor nu este bună decît atunci cînd nu se face rabat de la calitate. Calculele economice arată că în cazul aplicării soluției propuse și realizate de Pădeanu și Fireșcu, adică înlocuirea bornelor de joasă tensiune din cupru cu borne de aluminiu la transformatoarele de 160—

1 600 KVA, ar fi adus, la nivelul producției din 1978, o economie de 2 652 054 lei la producția internă, fără a mai vorbi de economiile la producția pentru export, însumînd 3 834 896 lei.

Dacă este vorba de invenție, de inovație, sau nici alt, pentru autorii ei nu are importanță. Ei declară că nu sînt dintre aceia care în să fie inventatori, de dragul de a fi inventatori. Vor ca propunerea lor să fie luată în seamă, drămuț la adevărata ei valoare, și eventual folosită. Sugerăm ca, în drumurile lor pe la Filași, specialiștii ICEMENERG-ului să studieze la fața locului bornele cu pricina. Știm cu toții că orice idee poate fi bună. Chiar dacă acel dosar O.S.I.M. a fost închis, după cum se vede, problema bornelor din aluminiu n-a murit. S-ar putea ca Pădeanu și Fireșcu să aibă dreptate. Și dacă da, atunci de ce să cheltuim niște bani în plus?

ION PREDOȘANU ■

Pe Nuțica o doare capul de lene iar al lui Bobe așteaptă postul de șaretar

— Cu ce să plătesc oamenii, dacă-mi iau „global” la colectivă? Cine să-l muncească, eu? Și, apoi, nu-mi convine acolo, asta-i! Nu-i convine Beluței Badea la C.A.P. Are 19 ani, degetele pline cu inele lucitoare, chiar dacă de doi bani ocaua. Dacă ar avea vreun cont bancar, ar plăti pe altul să muncească în locul ei. Dar n-are, asta-i marea ei neșansă! Trăiește pe spinarea bunicii, din pensia de 500 lei a acesteia. Are și un copil, pe care, în lipsa unui soț care s-o susțină, i l-a pus tot bunicii în brațe. Se plînge că în comună nu este brutărie — doar de două ori pe săptămână se aduce piine — alt motiv pentru care disprețuiește C.A.P.-ul, care nu-i dă piinea de-a gata. De aceea, ar vrea, mai degrabă, la oraș, la vreo fabrică, unde se cîștigă mai bine „Ți s-a oferit și așa ceva, de ce ai refuzat?” — am întrebat-o. „Era prea departe” — a răspuns, răsucindu-și nervos mințile.

În satul ei, Cazaci, comuna Nucet, județul Dimbovița — locul desfășurării anchetei noastre pe urmele nemuncii — o mai apostrofase, din cînd în cînd, vreun vecin sau vecină „mai răi de gură”. Alții însă și întorsese spatele, socotind că prin simplul lor dispreț afișat și-au spus cuvîntul. O atitudine grăitoare, dar nu suficientă în asemenea cazuri.

Elena Marin, tinăra de 22 de ani, și-a abandonat, de mai bine de un an, meseria și munca. Fusese lăcătuș — calificare pe care o cîștigase într-o școală profesională — la una din întreprinderile de prestigiu ale județului, Romlux. S-a nvățat în lenevie, motivînd mamei sale adoptive că are „niște bube în cap, d-ai-a nu se angajează”. Și nouă a încercat să ne vindă aceeași poveste, dar, văzînd că nu-i rost de înțelegere — era vorba de o banală eczemă, tratabilă cu un unguent — a întors roata motivațiilor: că nu se cîștigă acolo cît ar vrea ea, că meseria era prea grea și, ce mai, nu încadra să fie făcută de o fată, că ea ar vrea să se facă fie supraveghetoare la un magazin, fie... „Din

ce trăiești? — am întrebat-o, privindu-i îmbrăcămintea cocheta, de bună calitate, cit și pandantivele de aur. (Nu uitase să și le pună, fie și cu ocazia unei anchete, s-o vadă satul!) „Mă ține tata, deocamdată, dacă sint bolnavă...”

Să-l ascultăm vorbind despre boala ei pe vecinul de peste drum, Ion Joițoiu, care a ținut să ne spună în particular: „Ieri noapte le-a cîntat, pînă spre zori, un casetofon, așa că acum, chiar dacă este acasă, se odihnește...” După care a reluat: „Că i-am spus și eu, și alții: „mă fată, nu e bine ce faci, să stai pe capul lui taică-tău, cînd ai o meserie în buzunar”. Dar se prind de ea sfaturile bune, precum apa de gîscă...”

Mai amintim, din aceste „exemplare rare”, pe Constantin Tănase, 30 de ani, „fantomatic” tractorist al S.M.A. Nucet, mereu în căutare de o muncă mai ușoară, gata oricînd a schimba tractorul cu paharul; pe Nelu Stan, 20 de ani, care, deloc onorat că a ajuns „la coada vacii” (tradus: sectorul zootehnic, unde mamei-sa, Olga Petra, a muncit o viață), a părăsit munca, ostentîndu-se în așteptarea alteia. „Nu uitați să-i treceți pe ai lui Scorcea — a ținut să ne atenționeze șeful postului de miliție, Ion Popa, — ați văzut doar unde i-a dus traiul fără muncă...”

Nu aveam cum să-i uităm „pe-ai lui Scorcea”, cei la care se referise șeful postului de miliție, deoarece mai sint și alții din această numeroasă familie, oameni cinstiți, cu meseria lor, lucrînd în fabricile și uzinele județului. Ei, cei vizați, au depășit pragul sederii „fără rost”, „rostitindu-se” singuri, după legile necinstite ale celui ce-si caută cîștig în neamurile. Toți cei care urmează a vi-i prezenta au, de acum, o pecete asupra lor: de foști infractori. Veteranul familiei, Nicolae Scorcea, are 56 de ani, condamnat pentru furt, grațiat. Dacă aduni, cu bunăvoință, reușești să stringi aproape 10 ani de muncă în viața lui, și aceea cu intermitențe. Acum, luat la întrebări de ce stă

acasă și el, și cel de-al doilea Scorcea — David, fiul său — ne răspunde: „Eu, ce să vă spun, mai am cițiva ani pînă la pensie (?!), iar cu băiatul ăsta a ieșit prost; imi ia calul, căruța din bătătură, fără să știu, face cite o chirie în sat, ia, acolo, un pol, doi, și se duce de-i bea. O să rămînă un simplu păcătos nemintuit, asta-i...”

Și, iată-l pe tatăl moralist, care așteaptă să treacă timpul și să vină pensia, deschizînd un nou drum discuției: despre păcătoși nemintuiți, și despre păcătoși mintuiți, ca el, pocăitul. „Ce te învață credința dumitale despre muncă?” — l-am întrebat. „Să o fac cu cumpătare” — a răspuns. „Dar despre hoție?” „Să nu fur!” „De ce ai furat?” „Am intrat în pușcărie pe pirițiune”. Și, tot așa, întrebările noastre primeau răspunsuri răstălmăcite, omul nostru așeza faptele după o ordine anume care să-l convingă. Cît îl privește pe David — expert în spargeri și hoții mărunte — pe care la orele 10,00 l-am găsit beat și fericit — se „insurase” de trei săptămîni — ne declară că, de acum, „nu mai sint de capul meu, trebuie să-mi țin nevasta”. Așadar, crescuse numărul „stătorilor” familiei...

Unul dintre frații veteranului, Stan Scorcea, are și el 52 de ani, are și el cam tot atîta vechime în muncă și mai are și ceva pușcărie la activ tot prin... pirițiune. Unul din băieții lui, Ion, de 18 ani, care a abandonat școala din clasa a VI-a, a încercat, un timp, pe la Deservirea Titu. „Acum, de curînd, a plecat de acolo, vrea și el să se califice...” De fapt, plecase fără a ști dacă se fac sau nu se fac cursuri de calificare, dacă are sau nu dreptul să le urmeze cu cele 6 clase ale lui. Oricum, pretextul tălului nu putea să-l convingă nici măcar pe el...

„Nu se mai putea trăi cu ai lui Scorcea în sat — ne spune primarul comunei, Constantin Stancu. Atunci, i-am adus într-o adunare populară și i-am pus în discuția obștii. Prea se umpluse paharul: de muncit, nu munceau, de furat, furau, trăiau după cum îi tăia capul”. Oamenii, ni s-a spus, s-au sculat, luînd atitudine față de nepotrivita lor. Am stat și noi de vorbă cu cițiva din vorbitorii de atunci: cu pensionarii Dan Coandă și Ion Andrei care, deși la pensie, merg și lucrează în C.A.P.; cu cooperatoarele Maria Preda, Gherghina și Ioana Rotaru, femei care realizează peste 300 de norme pe an, cu tehniciana C.A.P.-ului, Victorița Coman,

care-i și deputată județeană, femele mărunte de statură, dar aprigă, ce-si poartă cu ea medicamentele, de dimineața pînă seara, „pentru a preveni afurisita de criză de ulcer”. „Credeti că satul a făcut totul pentru urnirea lor din loc?” — am întrebat-o. A stat, a cumpănit, după care ne-a răspuns: „Nu cred — și aici intervine greșeala noastră, a tuturor. Nu trebuiau lăsați să se-nfunde în parazitism, să ajungă la infrațiune. Dar, cum avem atîtea treburi pe cap — cite nu se cer făcute într-o comună în plină dezvoltare — am scăpat din miini hățurile. De data asta însă gata! La treabă cu ei! De nu vor, legea să-si spună cuvîntul...”

„Și totuși prea multe cazuri de nemuncă în comuna Nucet, cazuri care ridică legitime semne de întrebare. Printre altele, de ce, dacă au chemat la ordine familia Scorcea, n-au făcut-o și cu ceilalți? Așteptau să-i ajungă din urmă, „să se umple paharul”? De ce după adunarea populară atenția concetățenilor pentru educarea lor s-a diminuat? „Dacă ne-am fi ținut de capul lor — conchidea aceeași deputată județeană a comunei — am fi cîștigat...”

Vă oferim și o surpriză care dovedește că, de-i iei la rost, de-i incolțești, de-i faci cu adevărat să înțeleagă că altă cale nu-i, acești inși de tristă excepție se desurubează de viața lor parazită. Anchetă de față am făcut-o în două etape, în cursul aceleiași săptămîni: într-o zi de miercuri și în alta de duminică. Iată rezultatul: doar în timpul a 4 zile s-au încadrat deja: Gherghina Coman, 23 de ani, la baza furajărilor a C.A.P.-ului; Alexandru Marin și soția sa, tineri la 30 de ani, în sectorul zootehnic (sîntem convinși că le va aduce mai mult noroc decît jocurile de noroc la care se dedase soțul, pentru care făcuse pușcărie); Petre Stan, fratele lui Nelu, la I.A.S. Ulmeni.

De la Brătești, comuna Văcărești — sat vecin cu Nucet, unde ne extinsesem inițial ancheta — ni se comunică următoarele vesti: Stan Hulei, care muncea „de colea, pînă colea”, a luat-o și el din loc, înscriindu-se la un curs de calificare pentru meseria de fierar-betonist. Numai la familia Bobe, zisă a lui Jugănar, lucrurile nu s-au schimbat: Gheorghe, de 20 de ani, tot fără rost îi, iar Ion, mezinul familiei — 18 ani — pînedește în continuare postul de șaretar...

GEORGETA BLĂNARU ■

Domnul Goe de la Măcin

— Am fost frustrat...
— Frustrat?
— Frustrat!

Pînă prin martie anul trecut, între strada Florilor nr. 5 și strada Alexandru cel Bun nr. 3 din Măcin putea fi văzut zilnic un om. Prima adresă era a domiciliului iar a doua a întreprinderii piscicole în cadrul căreia lucra. Apoi n-a mai fost văzut parcînd distanța dintre cele două puncte ale orașului decît foarte rar. De la întreprinderea piscicolă i se desfăcuse contractul de muncă.

Vasile Gavrilă venise prin transfer cu aproape un an în urmă, mai exact în mai 1977, ca tehnician principal în compartimentul mecano-energetic. Era nevoie de un „mecanic-șef” competent și fosta conducere a întreprinderii l-a considerat pe el omul potrivit. Însă, mai tirziu, conducerea întreprinderii este îndepărtată pentru incompetență și abuzuri. La 1 februarie 1978 este numit ca director inginerul Boris Cosciuc. Trei zile mai tirziu are loc în întreprindere adunarea generală a oamenilor muncii, din dezbaterile căreia reiese necesitatea reorganizării unor compartimente. În săptămînile următoare s-a stabilit o nouă organigramă a întreprinderii, Vasile Gavrilă este trecut să lucreze la aprovizionare cu aceeași retribuție lunară, 2.520 lei, clasa 23, gradația 6, iar problemele de mecanică să fie preluate de inginerul Vasile Costeanu. Pe 1 martie, în cursul unei ședințe, se discută noile măsuri organizatorice, cu care toată lumea e de acord. Dacă ar avea o altă opinie, Vasile Gavrilă ar putea să și-o exprime acum. Însă n-o face. Pare să fie de acord și el cu hotărîrea luată de noua conducere a întreprinderii împreună cu conducerea centralei „Delta Dunării” și cu organele locale de partid. Continuă să vină la serviciu încă vreo zece zile și apoi, brusc, se supără și rămîne acasă. Vrea să fie trecut înapoi, pe postul de mecanic-șef. Și astfel începe un fel de tirguală cu conducerea întreprinderii. Fostii colegi îl sfătuiesc să vină la lucru iar el refuză. Tct fostii colegi îl pun în discuția grupei sindicale care hotărâște în unanimitate sancționarea lui pentru absențe nemotivate. Este, iarăși și iarăși, avertizat. În sfîrșit, consiliul oamenilor muncii hotărâște desfăcerea contractului de muncă al lui Vasile Gavrilă.

Începe procesul. Judecătoria Tulcea constată că decizia de desfăcere a contractului de muncă este nelegală deoarece „munca pe care s-a obligat o persoană să o presteze constituie un element esențial al contractului de muncă și nu poate fi schimbată de unilaterale în mod unilateral”. Se hotărâște întoarcerea lui Vasile Gavrilă în cadrul întreprinderii, pe postul de la aprovizionare. În urma cererii de recurs a ambelor părți, Tribunalul județean consideră că o persoană poate să efectueze o altă muncă decît cea pentru care a fost încadrat, dacă munca nu-l descalifică pe om iar măsura a fost luată în interesul colectiv și general al întreprinderii. Prin urmare desfăcerea contractului de muncă fusese legală, după cum legală fusese și trecerea lui Vasile Gavri-

lă de pe postul din compartimentul mecano-energetic pe cel de la aprovizionare. Întrucît nu s-a promovat recurs extraordinar, această hotărîre a rămas definitivă. Vasile Gavrilă a pierdut. Însă motivul pentru care a pierdut n-ar fi interesant — căci nu descrierea unui proces interesează — dacă pentru același motiv Vasile Gavrilă n-ar pierde și astăzi și dacă, tot pentru același motiv, n-ar pierde, de fapt, toți. Acest motiv este ambiția nemăsurată a lui Vasile Gavrilă. O ambiție care, cu cît a fost mai puțin justificată, s-a dezvoltat mai mult, din convingerea că întotdeauna și numai el are dreptate.

Iată cum se apăra Vasile Gavrilă în timpul procesului: „Am fost încadrat ca tehnician în probleme mecanice, conform pregătirii mele. Deși întreprinderea trebuia să aibă acest post asigurat cu un cadru competent în probleme de mecanică, am fost schimbat din funcție și trimis în alt sector de activitate pentru care eu nu eram competent iar specialitatea mea în probleme de mecanică practic era desconsiderată”.

Iată ce spunea și întreprinderea: „Din actele de la dosarul personal rezultă că Vasile Gavrilă își justifică calificarea de maistru printr-un curs de perfecționare de maistru cu durata de 6 săptămîni în specialitatea centrale, rețele electrice. Anterior a absolvit o școală profesională pentru meseria de electrician iar în 1968 a absolvit liceul. Nu e calificat ca mecanic. De aceea, în funcția pe care a ocupat-o nu a făcut față sarcinilor ce-i reveneau. O serie de utilaje nu erau menținute în stare de funcționare, o bună parte prezentînd defecțiuni ca urmare a unei exploatare necorespunzătoare, și aceasta datorită faptului că Vasile Gavrilă stătea mai mult în birou, nu exercita și nici nu putea să exercite un control competent în materie de mecanică”.

— Se spune că nu prea vă pricepeți la mecanică.

— Am o mașină. Am cîștigat-o la Loto. Și cine o desface și o face la loc? Nu eu? Răspunde Vasile Gavrilă.

Însă răspunsul acesta explică de ce, atunci cînd mergea în teren pe la fermele întreprinderii piscicole lar „subalternii” l se plîngeau, de exemplu, că nu merge un tractor, Vasile Gavrilă avea opinii tulburătoare, cum că tractorul cu pricina ar fi avut carburatorul defect, cînd cunoscut e că tractorul nici n-are carburator. De înțeles. Vasile Gavrilă este muncitor electrician, ca absolvent, din 1954, al unei școli profesionale. Zece ani mai tirziu, pe cînd lucra la întreprinderea de rețele electrice Constanța, a fost numit maistru. Școala de maistru nu urmasse și nici n-avea să urmeze după aceea, însă postul acela l-a obținut din motive conjuncturale, fiind probabil mare nevoie de oameni, atunci, în amintita întreprindere. Neîfiind atestat ca maistru, el participă, în schimb, la un curs de perfecționare de citeva săptămîni. Întreprinderea unde lucra pe atunci avea, pesemne, încredere în el. S-a văzut mai tirziu că avea chiar prea multă încredere. La un moment dat, Vasile Ga-

vriliță a fost trimis în judecată ca delapidator. Se reținuse în sarcina sa faptul că, într-o vreme, îndeplinind funcția de șef de lot la lotul de construcții-montaj aparținător de I.R.E. Constanța, a primit prin mandate postale mai mulți bani pe care, în loc să-i depună în contul întreprinderii, el și i-a însușit în totalitate. Era vorba de aproape zece mii de lei. A fost condamnat la doi ani închisoare dar nu a efectuat pedeapsa, fiind amnistiat potrivit Decretului 115/1977. Cele de mai sus n-au nici o legătură cu litigiul dintre Gavrilă și Vasile în întreprinderea piscicolă, dar ne ajută să înțelegem mai bine despre ce fel de om e vorba. Acest om, arătam, s-a plîns că a fost trecut de pe un post unde se considera competent — fără să fie decît într-o măsură mult mai mică decît credea el — și pus în situația să execute o muncă pentru care, zicea, n-are nici un fel de pricepere. Din discuțiile cu foștii colegi ai lui Gavrilă, am înțeles un lucru: postul de la aprovizionare nu cerea o pricepere extraordinară, ci numai hărnicie. Întreprinderea se aprovizionează cu furaje pentru fermele piscicole și cu pișe pentru utilaje. În situația că pe adresa întreprinderii ar fi sosit, de exemplu, 1.000 de tone cu furaje în gară, Vasile Gavrilă ar fi trebuit să muncească, nu glumă, și să fie nevoit să părăsească „biroul”.

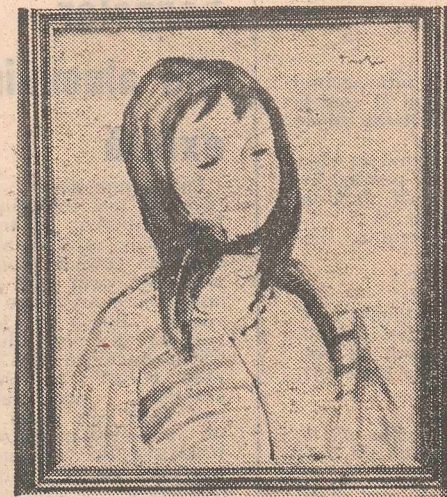
El a crezut însă că poate sta acasă iar mai tirziu, printr-o hotărîre judecătorească, va putea încasa banii ca și cum ar fi muncit. Așa cum n-a înțeles cum de s-a întîmplat să fie trecut pe un alt post în aceeași întreprindere iar mai tirziu să i se desfăcă contractul de muncă, tot astfel n-a înțeles cum de s-a întîmplat să piardă procesul. De aceea, scrie memoriul pentru cercetarea căroră s-au pierdut atitea ore incit, de-a lungul lor, cum spunea primarul Măcinului, Nicolae Chișer, s-ar fi putut ridica o jumătate de bloc. Fostii colegi, prietenii l-au sfătuit să se încadreze totuși oriunde, iar mai tirziu, dacă instanțele judecătorești îi vor da dreptate lui, va primi despăgubirile pe

care le visa. Eforturile autorităților locale și județene de a-l ajuta să se încadreze n-au avut nici un rezultat. I s-a oferit, de exemplu, un post de maistru-electrician — adică exact în meseria lui — la lotul Măcin al întreprinderii județene de construcții-montaj. Pe dispoziția de repartizare a Direcției județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, Gavrilă a scris: „accept, cu condiția de a mi se asigura o retribuție de minim 2.500”. Pretenția însă nu-i putea fi acceptată. El nu putea fi încadrat decît cu 2.220, la bază. Însă, practic, el ar fi putut cîștiga, lucrînd în acord, peste 3.000 de lei. De ce atunci n-a vrut să primească repartizarea? Fiindcă, așa cum spuneam, Gavrilă este un ambițios. Ambițios fiind, lumea din jur a încercat chiar să-i cînte în strună numai să se termine odată „cazul Gavrilă de la Măcin”. I s-a dat, de aceea, repartizare chiar pe postul pe care-l avusesese înainte, ca tehnician principal mecano-energetic la întreprinderea piscicolă Măcin. Însă Gavrilă refuză și acum, motivînd că nu i se acordă sporul de continuitate în muncă. Cu alte cuvinte, conducerea întreprinderii să-si anuleze propriile-i hotărîri iar Gavrilă să vină la lucru ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat din martie anul trecut și pînă acum. Evident, Vasile Gavrilă este un „Domnul Goe” al Măcinului.

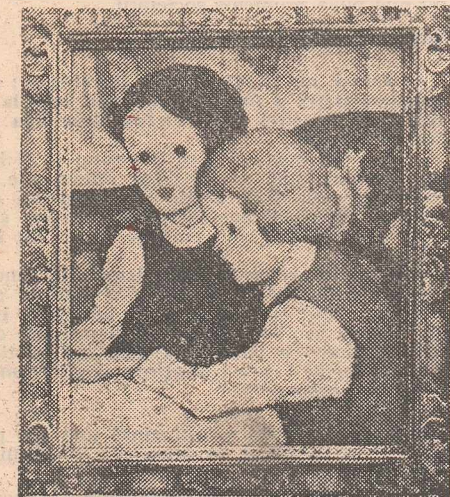
„Sînt însărcinat să vă pun în vedere, în mod oficial, că dacă în termen de 30 de zile nu mergeți la județ, la forțele de muncă, pentru a primi o repartiziție și a vă încadra undeva, vin și vă pun în discuția adunării cetățenilor, conform Legii 25, iar dacă mai departe, în celelalte 30 de zile care vor urma, nu vă veți încadra, veți fi obligat să munciti în termenul și în condițiile pe care le prevede legea”.

Aceste cuvinte ale procurorului-instructor Valentin Pavel de la Procuratura județeană Tulcea, Gavrilă Vasile le-a ascultat fără să clipească.

DUMITRU ELIADE ■

Nicolae Tonitza — Portret de fetiță

Nicolae Tonitza — Frații

Inul și cinepa (concluzii)

Planurile sînt promițătoare, dar trebuie și îndeplinite!

- Inarii din agricultură să-și rezolve problemele din agricultură
- Cei din industrie, problemele din industrie
- Cei din cercetare, problemele de cercetare
- Cei din administrație, problemele din administrație

Incepem acest articol al serialului nostru cu o părere care ar fi fost foarte frumoasă pentru însăși încheierea sa, a serialului. E vorba de o părere serioasă, științifică, întemeiată pe un studiu special: acela despre relația, evident esențială, dintre dezvoltarea producției de țesături de in-cinepă și satisfacerea nevoilor de consum ale populației și industriei. Studiul și opinia aparțin tovarășului **Gheorghe Olă**, economist, director tehnic al Trustului inului și cinepii. Iată-o, în termenii sintetici:

„Din analiza evoluției, în perioada 1975—1980, a nivelelor producțiilor de țesături tip in și cinepă — fie pentru îmbrăcăminte, fie decorative, fie pentru lenjerie, fie pentru prosoape și fete de masă, fie pentru țesături din fire groase — rezultă, în principal, următoarele:

— în anul 1980 se va obține un spor de producție de peste 100 mil. mp țesături față de realizările anului 1975, adică o creștere de peste două ori, reprezentând un ritm mediu anual, pe cîncinal, de 19,4 la sută;

— producția de țesături cu grad superior de prelucrare crește de 3,14 ori cu un ritm mediu anual de 36,7 la sută. În cadrul acestui sortiment o dinamică accentuată o înregistrează producția de țesături pentru îmbrăcăminte, precum și țesăturile pentru lenjerie;

— va crește de peste 4 ori producția de țesături decorative, la care se asigură o valorificare superioară a sorturilor inferioare de fuor din in și cinepă;

— o creștere însemnată, de 72,5 la sută, se prevede la producția țesăturilor groa-

se. Aceasta, pe de o parte, pentru acoperirea necesarului consumatorilor interni (ambalaje pentru transporturile M.I.C. și M.A.I.A., producția de mobilă etc.), iar, pe de altă parte, pentru a se asigura utilizarea în sectorul textil a fibrelor inferioare rezultate în procesul de prelucrare a tulpinilor după extragerea fuorului.

Urmare a eforturilor făcute de stat în vederea dezvoltării sectorului producerii de in și cinepă, aprovizionarea populației și a industriei cu aceste produse va spori corespunzător. Astfel, în anul 1980 populația va primi de peste 2,5 ori mai multe confecții și țesături de in și cinepă, față de anul 1975. De asemenea, consumul industrial al acestor produse va crește, în aceeași perioadă, cu 64 la sută. Disponibilitatea de țesături și confecții din in și cinepă va fi valorificată la export, astfel în anul 1980 planul la această grupă prevede o creștere de 226 la sută față de realizările anului 1975.

Studiul pe care sînt întemeiate afirmațiile de mai sus denotă clar ce șanse reale au inarii să-și împlinească rostul față de societate și față de propria lor îndeletnicire, precum și ce șanse planificate și realizabile avem noi, cu toții, și bunăstarea noastră.

Încît de aceea am spus că am fi fost bucuroși să folosim rîndurile de mai sus pentru încheierea serialului nostru despre in, cinepă și inarii. Ar fi fost o încheiere sută la sută optimistă. Numai că nu putem face uitate și alte opinii — e drept, nu întemeiate pe studii de anvergură și sinteză, ci mai mult pe experiențe personale — opinii pe care însă le-am tot

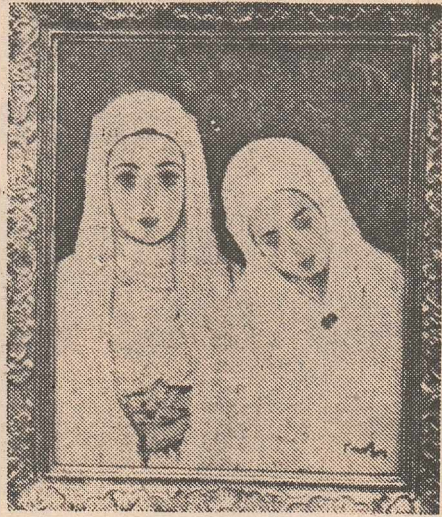
adunat în discuțiile pe care le-am purtat cu inșiși inarii. Iată o parte din ele:

● Agricultură nu asigură cantitățile necesare de materie primă.

● Nu-i vorba numai de cantitate, ci și de calitate. Aici tragem niște vechi ponoase. Ani la rînd sămînța n-a fost schimbată.

● Ingrășămintele sînt încă insuficiente, dar chiar și din cele care sînt date producătorilor, unii nu le răspîdesc în întregime pe culturile de in, ci sporesc cantitățile destinate ogoarelor de griu ori porumb.

● Unii producători care au fost ajutați un an, doi — cu ingrășăminte și altele, — acum s-au învățat cu nărav: tot așteaptă ajutoare, în loc să-și poarte singuri

Nicolae Tonitza — Două surori

N. IONESCU ■

„Cedez răspundere (avut obștesc), contra liniște (proprietate personală)“

În urmă cu cîțiva ani, inginerul Victor Constantinescu — inginer șef în cadrul Direcției județene de drumuri și poduri Brăila — a inventat un... drum. Altfel spus, o nouă structură de cale rutieră (cum, dealtfel, a și fost bolezată invenția).

Rod al unor îndelungate căutări ale inginerului brăilean, invenția se recomandă de la sine, printre trăsăturile sale de bază înscriindu-se cu prioritate: reducerea consumului de material pietros, folosit în formula „clasică” a șoselelor de pină acum: folosirea... pămîntului în locul unor materiale deficitare; elasticitate și rezistență sporite și un timp de execuție redus.

Lucruri care atrag, în mod firesc, și reducerea considerabilă a prețului de cost: cu ajutorul noii formule, prețul fiecărui kilometru de șosea se reduce cu aproximativ 200 000 lei.

Pe scurt: datorită performanțelor sale, invenția este brevetată de către organele de stat competente din țară iar titularul de brevet — Consiliul popular județean Brăila — căruia inginerul Victor Constantinescu i-a cedat acest drept, dispune aplicarea ei în practică. (Cu consecințe deloc de neglijate, avînd în vedere cei 45 kilometri de drumuri comunale și județene incluse anual în planul de producție al direcției de resort. 200 000 lei economii de înmulțit cu 45.)

Cu atît mai mult cu cît, printr-o nouă invenție, și ea brevetată, autorul își perfecționează realizarea anterioară.

Cu atît mai mult cu cît, în urma calităților menționate, imediat după brevetarea ei în țară, invenția este brevetată și peste hotare: în Franța, Brazilia, Argentina, Canada, U.R.S.S. și S.U.A.

Și, în sfîrșit, cu atît mai mult cu cît, în vederea cercetării, aplicării și generalizării în practică a noii structuri rutiere, prin Planul național unic de dezvoltare pe anii 1978—1979, la propunerea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, în dreptul invenției în cauză, pentru județul Brăila s-a prevăzut un fond de 2 000 000 din bugetul statului. Repetăm: 2 000 000 lei!

Toate bune și frumoase. Numai că, de la data brevetării invenției și pînă astăzi, oficial — precizarea se va explica imediat, de la sine — după noua invenție nu s-au realizat decît... 2,5 kilometri de șosea.

Deși nimeni nu neagă — ba dimpotrivă, laudă — calitățile intrinseci ale invenției, deși titularul brevetului s-a arătat și se

arată și în continuare receptiv la „pretențiile” invenției și ale inventatorului. Atunci?!

Discuțăm cu inginerul Cezar Gaube care, în calitate sa de director al Direcției județene de drumuri și poduri Brăila, ar fi trebuit și ar trebui să aibă — alături de autor — cel mai mare rol în traducerea în viață a acestei idei noi și generoase.

O primă surpriză: și pentru noi, și pentru secția tehnică a Comitetului executiv al Consiliului popular județean Brăila. Interesindu-ne despre totalul drumurilor realizate în județ potrivit noii structuri rutiere, de la 2,5 km, cît se consemnează oficial în acte că s-a realizat, în realitate cifra se ridică la 34 km.

Pentru că deși, practic, în cadrul Direcției județene de drumuri și poduri Brăila măcar 1/3 din sarcinile de plan anuale s-au realizat în această perioadă după noua structură rutieră propusă de inginerul Victor Constantinescu și cu utilajul construit de el prin autodotare, pînă acum, în unele rapoarte și acte oficiale inginerul Cezar Gaube a consemnat mincinos — cităm —: „În prezent, în cadrul unității noastre așternerea mixturii asfaltice se face manual, în echipe de 8—10 oameni și cu o productivitate de 60—80 tone pe zi”.

„Tehnologia” acestui joc de-a furatul propriei căciuli a fost următoarea. Și în 1977, și în 1978, mai întii, vreme de jumătate de an, și utilajul și invenția propriu-zisă au fost ignorate, lucrîndu-se într-adevăr cum s-a raportat: și manual, și după vechea structură rutieră. (Citiți deci: și cu risipă de forță de muncă, și cu 200 000 lei mai mult pe kilometru de drum. Și asta în vreme ce unitatea... ducea lipsă de forță de muncă!)

După care, forțat de imperativul realizării planului — și fizic, și în limitele valorice — conducerea direcției (a se citi inginer Cezar Gaube) își amintea subit de invențiile inginerului șef Victor Constantinescu și... făcea ceea ce ar fi trebuit de mult să facă. Le pune la lucru!

Și așa, și în 1977, și în 1978 planul a fost integral îndeplinit. Lucru care dovedește cu prisosință că ceea ce pune bețe în roate noului nu era nicidecum planul de producție (!) ci optica îngustă a celor care, temîndu-se de nou, trebuiau pînă la urmă să facă apel la acesta. Tocmai în interesul realizării planului de producție!

Ce contează pentru inginerul C.G. că în tot acest timp pe fiecare kilometru de șosea se putea realiza o economie de

200 000 lei?! Putea el să cheltuie legal aceste 200 000 lei? După staturile în vigoare — da; după imperativele impuse de poziția sa de conducător, de calitate sa de comunist — nu! Or, risipitor cu adevărat este nu cel care, depășind cadrul legal al consumurilor prevăzute, cheltuie mai mult; acela este pur și simplu un om care a încălecat legea. Risipitor cu adevărat este cel care, puțînd să economisească, nu o face.

După cum spuneam, imediat după brevetarea invenției, inginerul Victor Constantinescu a trecut și la realizarea utilajului adecvat. Și nu numai că l-a făcut dar și aici a realizat o nouă invenție și o nouă performanță: vechiul utilaj costă 833 000 lei. Noul utilaj costă numai 150 000 lei! Ceea ce trebuia făcut era acum numai folosirea lui în tot timpul anului. (Nu spunem la întreaga capacitate deoarece capacitatea de așternere a structurilor asfaltice de care dispune acest utilaj este de cîteva ori mai mare și față de capacitățile de prelucrare de care dispune întreg județul, și față de repartițiile de materie primă prevăzute în plan.)

Și totuși, în aceste condiții, primul lucru pe care-l face în fața noului utilaj directorul — inginerul Cezar Gaube — este nu folosirea lui — după cum am văzut — ci... investigații în legătură cu procurarea unui utilaj clasic (contra sumei de 833 000 lei).

Și așa, în vreme ce utilajul realizat prin autodotare a zăcut, sistematic, cu jumătățile de an în curtea unității, directorul acesteia se zbătea pe toate căile pentru procurarea unui utilaj clasic de așternere a structurilor asfaltice. Lucru pe care, recent, l-a și „realizat”... Cum a realizat această performanță? Cum i s-a permis ca, în vreme ce județul nu dispune nici de materialele necesare și nici de stațiile de preparare suficiente pentru a „hrăni” un utilaj deja existent, unitatea să achiziționeze un nou utilaj — și de o mai mare capacitate, și inadecvat noii structuri rutiere, atît de economice?!

Sîntem la Banca de investiții, sucursala județeană Brăila. Din documentația înaintată aici în vederea cumpărării noului utilaj reiese că pentru procurarea acestuia (și înlăturarea, pe cale de consecință, a utilajului realizat prin autodotare de inginerul Victor Constantinescu), directorul unității, inginerul Cezar Gaube, nu s-a dat în lături să folosească cea mai grosolană minciună. Cităm din Memoriul justificativ înaintat băncii: „În acest scop, în vederea realizării unei calități corespunzătoare a suprafeței căii de rulare, a reducerii numărului de lucrători, a realizării sarcinii de creștere a productivității muncii pe seama mecanizării lucrărilor manuale cu creșterea continuă a calității se propune achiziționarea unui distribuitor de mixtură asfaltică NPK-0, fabricat

de grijă, în loc să-și rezolve singuri problemele.

● Culturile de in încă se mai fac pe locuri nepotrivite. Se dă prioritate griului.

● Recoltările nu se prea fac în perioada optimă. Atunci forțele sînt în campanie de cereale. Și inul rămîne un fel de copil vitreg al agriculturii.

● Tulpinile culese tirziu nu mai sînt de calitate I și nici de-a II-a; sînt de-a III-a și-a IV-a, iar prețul luat de agricultorii pe ele este tot pentru calitatea a III-a și-a IV-a. E un cerc vicios și-o muncă pierdută. Agricultorii ar trebui să-și facă singuri ordine în propria gospodărie.

● Iar topitorii ar trebui să preia tulpinile nu după cantitate și nu după cît de frumos arată, ci după conținutul de fibră, adică după criteriul calității. Culturile trebuie ajutate cu ingrășăminte: azot, fosfor și potasiu; dar aceasta într-o anumită proporție. Dar dacă se depășește procentul de azot — lucru pe care unii producători îl fac deliberat — atunci producția de tulpini crește, însă de multe ori în detrimentul calității. Tulpina e umflată artificial și n-are conținut de fibră. Or, pe noi, textiliștii, asta ne interesează: conținutul de fibră.

● Au și cei din industria prelucrătoare păcatele lor: am văzut mașini foarte bune, mașini pe care s-au dat bani mulți, pur și simplu puse pe butuci pentru că au umblat la ele oameni nu îndestul de calificați.

Am ținut să facem publice aceste opinii, aceste replici, pe de o parte, pentru că ele dezvăluie carente concrete ale devenirii în acest domeniu, deci realități care trebuie să le dea inarii de gînd și să-i mobilizeze la atitudini prompte și eficiente; iar, pe de altă parte, pentru că ele relevă că acești oameni și-au pus cauza la inimă și responsabilitatea în conștiință.

Planurile inarii sînt de anvergură și promițătoare de bine pentru noi toți. Însă ele trebuie și îndeplinite. Or, îndeplinirea lor n-o pot face decît inșiși inarii.

Și aceasta, ne îngăduim s-o spunem, se poate realiza nu vîzînd doar paiul, firul — fie el de in — din ochiul celui alt, ci și propriile neîmpliniri, din propria gospodărie. Deci, inarii din agricultură să-și rezolve problemele din agricultură, cei din industrie, problemele din industrie; cei din cercetare, problemele din cercetare; cei din administrație, problemele din administrație. Numai muncind serios fiecare la locul său de muncă — asta e soluția pentru toate problemele, fie ale unui domeniu, fie ale întregii bresle.

de Nicolina-Iași, care are o productivitate de 400 tone pe zi (utilaj cu o productivitate mai mică nu se fabrică în țară). Prin achiziționare se reduce numărul de oameni cu peste 50%, în acest fel acoperind necesarul de cadre la alte meserii. Menționăm că acest gen de utilaj nu se încheiază iar unitatea noastră nu are în dotare astfel de utilaj. Prețul este de 833 000 lei”.

Dintre toate lucrurile false afirmate astfel, reținem două: 1) capacitatea utilajului în cauză nu este de 400 tone pe zi ci de 80—200 tone pe oră. 2) După cum am văzut, unitatea avea deja un utilaj de acest gen. Și încă unul care nu o costase mai nimic!

— Dacă acest lucru ar fi fost evidențiat — s.n. — în actele unității, ne-a declarat tovarășul Virgil Vasilescu, inspector în cadrul Băncii de investiții, sucursala Brăila, cu siguranță că, deși unitatea a dispus de toate condițiile necesare pentru cumpărarea lui — și bani în bancă, și poziție în planul de investiții — noi nu am fi fost de acord cu achiziționarea lui. La ce i-ar mai fi trebuit un nou utilaj, cînd capacitatea de prelucrare a unității nu-l poate hrăni nici pe cel existent pentru că acesta să lucreze la întreaga capacitate?

Poziție confirmată și de tovarășul Cris-tea Fluieraș, director adjunct în cadrul acesteia sucursale. Numai că, din discuțiile purtate la Banca de investiții a reieșit fără putîndă de tăgădat că, deși neevidențiat în Memoriul înaintat băncii, de existența utilajului construit prin autodotare de către inginerul Victor Constantinescu se știa și aici de către toată lumea. Atunci?! De unde atîta formalism?! Dacă se știa de utilaj și inginerul Cezar Gaube nu l-a trecut în memoriu, tovarășii de aici nu se puteau autoinvesti cu răspunderea de a-l pune măcar o singură întrebare: De ce nu a evidențiat utilajul, de vreme ce există?!

Nu zicem nu: risipa făcută de către șeful unității județene de drumuri și poduri este astăzi combătută la Banca de investiții. De ce nu au făcut acest lucru mai înainte ca cele 833 000 să fie aruncate pe fereastră? Faptul că unitatea dispunea și de bani, și de poziția de plan necesară cumpărării utilajului nu înseamnă că banii trebuiau neapărat chelțuiți, atîta vreme cît situația din viață se schimbă, cît banii puteau fi economisiți.

Cu atît mai mult cu cît, pe sesizarea inginerului principal Elena Băzăr, din cadrul Secției tehnice a Comitetului executiv al Consiliului popular județean Brăila, — care s-a opus cumpărării utilajului în cauză! — primul vicepreședinte al Consiliului popular județean Brăila, Ștefan Ilieș, a scris negru pe alb: „Se aprobă”!

TITUS ANDREI ■

11 iunie 1948 — 11 iunie 1979

TEZAUURUL UNEI MUNCII DE 31

Proprietari, producători, oameni de talent tehnic, conștiințe comuniste, membrii uncea dintre marile familii ale țării

Ca să le înțeleg faima, m-am dus acasă la dumneavoastră, să le văd cu ochii mei priceperea, hărnicia și felul de viață. Au binevoit să mi le arate și-am avut sentimentul — dătător de putere, încredere și liniște — că mi se tot deschid lăzi de zestre românești: una cu tradiții, alta cu statornicie și înverșunare, alta cu nemulțumire de sine și ambiție, alta cu poftă de nou, alta cu lozinci, alta cu realizările lozincilor, alta cu talent tehnic, alta cu omenie, alta cu spirit gospodăresc, alta cu performanțe de producător, alta cu indicatori de eficiență, alta cu medalii, statistici mondiale și cereri de export, alta cu nume de oameni.

În limbajul redacțiilor și tipografiilor există un cuvânt care poate înlocui — nedepășindu-l, păstrându-i sensul — pe acela de ladă de zestre: casete. Adică niște lăzi mai mici, niște sipete, doar cu exemple, cu mostre din valorile create de-a lungul a 31 de ani de muncă și creație, într-o unitate industrială nestăpinită de patroni — nici autohtoni, nici străini — ci proprietate a înșiși producătorilor ei, a întregii națiuni.

Un fel de cronică-inventar a conținutului acestor lăzi cu zestre-casete, deci o monografie a întreprinderii de utilaj petrolier „1 Mai” din Ploiești, pentru că despre familia oamenilor acestei întreprinderi este vorba, se străduie să o ducă la bun sfârșit — ea fiind, de fapt, fără sfârșit — Constantin Săndulescu, fost muncitor, acum proaspăt absolvent al Academiei „Ștefan Gheorghiu”. Dumnealui m-a ajutat cu multe din informațiile cuprinse în casetele gazetărești — sărace față de bogăția realității — pe care le-am adunat în aceste pagini. Însă ca să le puteți deschide cu adevărat, ca să puteți înțelege, aveți nevoie de niște chei speciale, ale înțelepciunii și ale sufletului.

5 CHEI SENTIMENTALE
DIN MAI MULTE MII POSIBILE

Chelari pentru mine au fost, și-acum pentru dumneavoastră sînt:

Toma Oprea, economist, secretarul comitetului de partid: „Ne-ar trebui cinci reviste ca să le trecem numele tuturor. Din multele de mii de azi, peste 3 500 sînt membri ai partidului. 15 comitete subordonate și 67 de organizații de bază. Însă

adevărul e că toți s-au afirmat politic, pentru că — muncind așa cum au muncit și cum muncesc — au făcut și fac politica partidului. Da, uzina acum e bogată, dar nu trebuie uitat că la temelie ei se află sărăcia oamenilor care tocmai i-au pus temelie. Alții, tot muncind, au făcut-o bogată și ne-au dat-o nouă celor de azi. Iar noi pregătim o zestre mai mare pentru cei de după noi. Sînt secretar de 9 ani și numai o dată noi n-am defilat primii. E foarte greu să fii secretar, însă cînd cei 14 000 sînt lingă tine nu mai este greu”.

Victor Vilvoi, inginer, director tehnic, venit în întreprindere direct de pe băncile facultății, în '50, adică acum 29 de ani: „Oamenii, da, oamenii, puțini mai sînt din cei pe care i-am apucat eu! Aveam 22 de ani. Eram 36 de ingineri, acum sînt peste 200. De mult nu mai fabricăm ce fabricam atunci; nici ce fabricam acum 20 de ani; nici ce fabricam acum 10 ani. Cite noapți nedormite! Cite frici! Prin '57 n-am îndrăznit să facem prima ridicare a unei instalații noi cu troliul ei; am folosit un granic de mină. Cit de puțini am rămas din cei de-atunci! 30 de ani înseamnă o viață întreagă, înseamnă timpul unei generații”.

Victor Săvulescu, completat de Ștefan Diaconescu, amîndoi ingineri principali, proiectanți de gradul întâi la Institutul de proiectare utilaj petrolier — IPCUP — fost cîndva, la începuturi, înainte de '54, „serviciul constructor șef” al întreprinderii „1 Mai”: „Ca să ne înțelegem trebuie să vă spunem cîteva dintre adevărurile noastre, cei de la IPCUP și „1 Mai”. Cînd ne-am gândit și am realizat utilajele am ținut seama de realitățile concrete: de faptul că ele vor lucra zi și noapte, continuu, în toate cele trei schimburi; că vor lucra în vînt și-n temperaturi fiercînte, fie ridicate ori în condiții de mare umiditate, după țara în care vor ajunge; că — ele fiind complexe de construcții metalice, mecanice, electronice, de mecanică fină, și care utilizează în funcționare diferite produse chimice — vor trebui să fie pregătite și împotriva coroziunii, și împotriva vibrațiilor puternice, și împotriva posibilității exploziilor etc. Secretul competitivității utilajelor noastre constă în faptul că am căutat pentru ele soluții viabile față de condițiile țării beneficiarilor, am făcut — cu promptitudine, cu mobilitate — adaptații care să le dea utilajelor noastre putere și viață lungă. Și am putut realiza

această, să-i spunem calitate a muncii și a produselor noastre, pentru că proiectarea, creația au ținut o permanentă legătură cu fabricația. Noi ne-am urmărit utilajele și-n exploatare; am văzut cum merg acolo și ne-am întors cu idei de îmbunătățire. Elasticitatea în relația concepție-producție-pretențiile beneficiarului e greu de găsit. Dar îți aduce aprecieri, rentabilitate și comenzi. Iar întreprinderea „1 Mai” are comenzi mai multe decît poate să ducă. Alt adevăr al nostru e că fiecare specialist știe, în domeniul său, tot ce e nou pe plan mondial. Încă un adevăr al nostru este marele grad de integrare, în aceste utilaje foarte complexe, a componentelor fabricate de noi la noi în țară. De fapt, noi a trebuit să descoperim și chiar am descoperit totul în acest domeniu. Începînd de la niște oțeluri speciale ori de la niște rulmenți speciali, și terminînd cu însăși concepția și, implicit, licența ansamblor. Nu trebuie însă uitat că și acum un sfert de veac și mai mult, cînd noi intram pe porțile uzinei ca începători, am găsit aici oameni de o profundă calificare. Tehnicienii cu o pregătire și o demnitate a profesiei pur și simplu formidabile”.

Teodor Rusescu, șef al serviciului plan: „În intervalul de la naționalizare și pînă azi, producția a crescut de 20,6 ori și productivitatea muncii de 11,5 ori. Numărul locurilor noi de muncă s-a mărit cu peste 8 000 personal muncitor. Întreprinderea s-a dezvoltat permanent, a crescut cu noi capacități de producție, pentru care numai în perioada 1970—1980 a fost alocată, pentru investiții deci, suma de 2 miliarde lei. Față de anul naționalizării, cînd întreprinderea executa în cea mai mare parte reparații de utilaj petrolier, astăzi produce instalații de foraj de mare adîncime, terestre și marine, utilaj metalurgic, utilaj chimic, utilaj minier și, în ultimul timp, într-o hală nou construită, cu o suprafață de 10 000 mp, mașini-unelte de prelucrat metale. În cursul lunii mai a fost omologată o nouă instalație de foraj de tip F 200-EC, cu acționare electrică, ce face parte din noua clasă „F” de instalații modernizate, care forează sonde de țifei și gaze la adîncimi de 4 000 de metri și care este mult solicitată, acum, în condițiile crizei de energie, ea prezentînd avantajul că este mai ușoară în greutate iar consumul de energie în exploatare este mai mic cu 30 la sută față de celelalte instalații. Peste 60 la sută din producția de

utilaj petrolier se exportă în 4 continente ale lumii, cea mai mare pondere revenînd țărilor socialiste. Dar ceea ce țin să subliniez este faptul, la fel de concret, că dezvoltările întreprinderii și succesele ei n-au fost de natură să facă să fie uitați oamenii ei. Ba, dimpotrivă! Paralel cu intrarea în producție a noilor capacități, a existat o preocupare permanentă pentru crearea condițiilor de muncă și viață ale oamenilor. Concret, au fost date în folosință o cantină ce poate deservi 1 200 persoane, un cîmin pentru nefamiliști cu 400 de locuri, o grădiniță și creșe pentru 340 de copii. Pentru asigurarea posibilității de calificare a fost dat în folosință, în 1969, grupul școlar profesional, care pregătește anual 2 300 elevi. Grijă pentru crearea unor condiții de viață mai bune se reflectă și în cele 1 700 apartamente repartizate personalului muncitor din fondul locativ al statului, la care se mai adaugă un număr de 2 500 apartamente proprietate personală”.

Cîteva dintre chelarii zestrei familiei de oameni de la întreprinderea „1 Mai” din Ploiești v-au dat chei pentru casetele lor. Deschideți-le, asemenea dumnealor, și cu sufletul și cu gîndul la oameni!

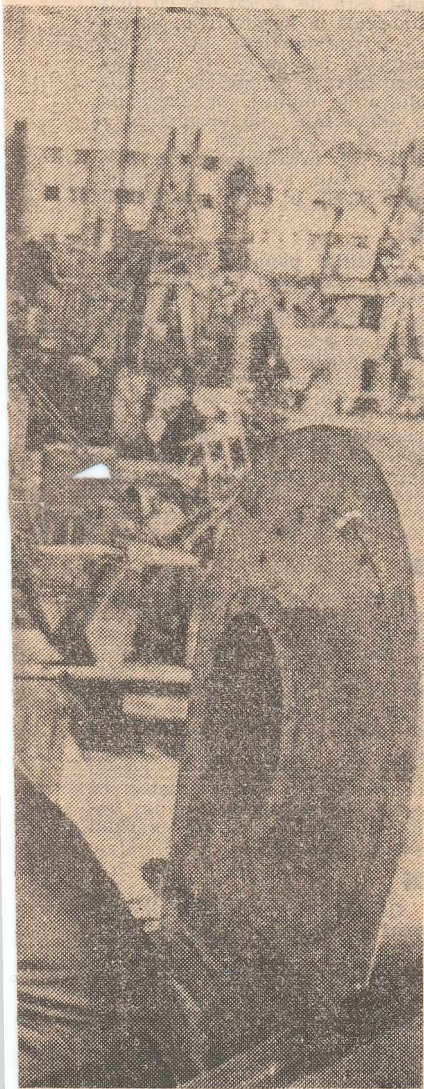
CASETA CU REVOLUȚIE

Acțiunea a început, în cel mai deplin secret, în seara zilei de 10 iunie 1948, cînd s-a ținut în sala „Odeon” — actuala sală a Teatrului de stat din Ploiești — o ședință plenară, de lucru, cu ușile închise, la care au participat activul Comitetului județean de partid, reprezentanții ai întreprinderilor, în total 355 de cadre. La punctul 5 al ordinii de zi figura „Prelucrarea construcțiilor P.M.R. privitoare la naționalizare, de către un delegat al C.C. al P.M.R.”. La adunare, din partea uzinelor „Concordia” au participat 6 reprezentanți ai organizației de partid și sindicale. Instructor pe întreprindere pentru naționalizare a fost numit Andreescu Gheorghe.

A doua zi, la ora 14, a avut loc un miting în întreprindere. În cadrul lui s-a adus la cunoștință întregului colectiv importanța istorică a evenimentului din acea zi și a fost prezentat noul director al întreprinderii, în persoana maestrului Nicolae Pătă. După care, muncitorii s-au angajat să sprijine noua conducere și mitingul a luat sfîrșit într-o atmosferă de bucurie și entuziasm, noul director fiind purtat pe brațe de masa de muncitori.

În octombrie 1948, întreprinderea „Con-

DE ANI

rdia", care în decurs de aproape patru
cenii a purtat această denumire, se
ansformă în **Întreprinderea de utilaj pe-**
olier „1 Mai” Ploiești, denumire ce o
artă cu prestigiu și azi, și ajunge să
cunoscută în întreaga lume.

CASETA CU LOZINCI

în întreprindere, producția se mărginea
fabricarea instalațiilor termice de fo-
ra, a sabelor cu role „coadă de pește”, a
pompelelor de noroi de tipul T, a pompe-
lor „Duplex 2”, a trolurilor de foraj TF-15
și la 6 luni). În economie, anul 1949
fost înscris ca primul al planificării. Sar-
tii de onoare primite de colectivul Între-
prinderii „1 Mai” de a produce utilaj pe-
lier în serie, i se răspunde cu o mișca-
de întrecere, sub lozincă: **Cel puțin o
nitură completă pe lună de foraj!** Iar
luna septembrie a aceluiași an, pornes-
din întreprindere o nouă întrecere, tot
de rodnică: **Să gospodărim întreprin-
ea prin mijloace proprii!** Tot în acest
s-a primit și întâia distincție de onoare
tru rezultate deosebite în muncă:
pelul roșu.

ăsim peste ani și ne oprim la o altă
ncă pornită din rindurile muncitorilor
eprinderii, dar care capătă extindere
întreg județul Prahova: **Omul tânăr
tîngă tine.** Cinci cuvinte, atât. O chîntec-
ță a grijii pe care cei vîrstnici se
ajează să o poarte celor tineri, în ve-
ea perfecționării lor profesionale, a
cării prin și pentru muncă, a educării
spirit comunist. Era în 1972.

acțiune inițiată în 1970 de comitetul
partid, **Cu ce te ocupi, tovarășe inginer?**
emarat cu circa 60 de ingineri din ser-
ile de concepție și, în 1971, în urma
punerii inginerului Petre Ștefănescu,
transformat în inițiativa **Fiecare spe-**
ist, un cadru de concepție. La această
care, în anul 1973 s-a înregistrat o par-
pare a 520 de specialiști, care au re-
at 340 teme, cu o eficiență economică
22 milioane lei.

emare a inițiativei-lozinci **Să dezvolt-**
capacitatea de producție prin auto-
re 1, numai în perioada cincinalului
—1975 s-au realizat mașini, utilaje,
egate, piese de schimb, care au con-
uit la reducerea importului cu 50 mi-
ne lei valută.

rește, n-am putut nota aici toate lo-
ile pe care conjuncturile, realitățile
rețe ale celor 31 de ani le-au cerut și
vasta concretețe a realizării lor. Ti-
insă, colegial, să relevăm activitatea

propagandistică — făcută și-n sprijinul
lozincilor întreprinderii — pe care de
peste două decenii a desfășurat-o ziarul
„Metalurgistul”.

CASETA CU SUCESE

În anul 1951 intră în probe și apoi, în
1952, în execuție instalația de foraj de
mică adâncime BU-40, prima instalație de
foraj de care Întreprinderea „1 Mai” își
leagă numele; se realizează primele insta-
lații complete pentru adâncimi pînă la
2 500 m; se trece la fabricarea în serie a
sabelor cu role după licență complet rom-
ânească, a agregatelor de cimentare
TA-300, a prevenitoarelor de erupție cu
acionare mecanică; se asimilează pro-
ducția turbinelor de foraj și instalația de
foraj pentru adâncimi pînă la 3 200 m. Se
ivesc și primii cumpărători externi și
apoi primele contracte. La sfîrșitul anu-
lui 1952 vindem aceste instalații în
U.R.S.S. și în China. În același timp, ma-
șinile cu abur pentru vasele fluviiale, po-
durile rulante, utilajul pentru rafinării
deveniseră, de asemenea, solicitate pe plan
extern. Nu putem trece cu vederea nici
renumitele prășitori de porumb, fabricate
de întreprindere și deosebit de solicitate
în anii următori. Anul 1953 marchează o
nouă cucerire a muncitorilor, tehnicien-
lor și inginerilor întreprinderii: este asi-
milată, după probe care au durat mai bine
de un an, instalația de foraj 5D. Certitu-
dinea că se pot realiza și alte instalații,
mai bune, încolțise și determinase o re-
organizare a serviciilor uzinei. Se înfiin-
țează serviciul plan-concepție și încep in-
vestigațiile, cercetările.

În anul 1957 se trece la fabricarea noi-
lor tipuri de instalații de foraj: 4 LD,
pentru adâncimi de 3 500 m, echipate cu
4 motoare diesel, cu timp de montaj re-
dus și turlă rabatabilă. Primele 5 bucăți
au fost utilizate pe plan intern, 18 fiind
solicitate de R.D.G. și 3 de U.R.S.S. Uzina
își inaugura, astfel, bunul renume. Aceste
instalații aveau să devină de mare longe-
vitate și cu cel mai mare număr de bucăți
realizate, dintre toate tipurile de insta-
lații similare, cu mare pondere la export.

Într-un răstimp de numai 10 ani, uzina
cucereste piețele multor state: Albania,
Algeria, Argentina, Birmania, Brazilia,
Bulgaria, Cehoslovacia, China, Cuba,
India, Iugoslavia, Pakistan, Republica
Arabă Unită, Turcia, Ungaria, U.R.S.S.,
Vietnam. Tot în acest timp se construiește
și instalația 2 DH-75.

Introducerea tehnicii noi, a proceselor de
modernizare și automatizare datorează
mult Sectorului de mecanizare și automa-
tizare, creat în 1961, al cărui conducător a
fost **Iosif Lisovschi**, — laureat al Pre-
miului de Stat în 1963 — un neobosit
și cutezător novator, autor a numeroase
inventii și inovații.

S-au construit, în cincinalul 1961—1965,
noi secții și hale de producție: modelăria;
modernizarea secției turnătorie de oțel,

Iosif Lisovschi, laureat al Premiului de
stat, e prezent mereu în mijlocul celor
drazi

Fotografii de ELENA GHERA ■

VALERIU BĂRGĂU

Riul pe cer

Ploaie de vară peste creștetul acestei țări
Privighetoarea se ridică în văzduhuri și cîntă
Cununa de calcar arde,
Ceasul cimpii cu umbră de șarpe se zvîntă.

Doarme în aer o stea călătoare
Vocala dilatată riul pe cer
Adastă lumina în sote de munte,
Drumul românilor este etern.

prin construirea stației de mecanizare
pentru prepararea pămîntului; hala mo-
dernă a curățătoriei etc. S-au preluat, în
anul 1962, atelierele Uzinei de reparații
utilaj petrolier, construindu-se standul de
montaj și probe pentru instalațiile de fo-
raj. Are loc în această perioadă și moderni-
zarea utilajului învechit al unor sectoare
de producție, care nu mai corespundea
noilor capacități de producție, fiind schim-
bat în proporție de aproximativ 97 la sută.
Numai în anul 1962 întreprinderea prime-
mește peste 186 mașini-unelte și agregate
noi (mașini cu comandă program pentru
prelucrarea sabelor cu role, strunguri și
freze de mare randament etc.).

Anul 1963 aduce colectivului întreprin-
derii alte realizări de prestigiu: premie-
ra românească a instalației de foraj 3 DH-
200, destinată adâncimilor de forare pînă
la 5 000 m, și T50. În anul 1964 se con-
struiește instalația F-200-2, iar în anul ur-
mător, 1965, instalația 4 DH-315, echipa-
tă cu motoare diesel de 700 CP fiecare,
convertizoare de cuplu, destinate pentru
forarea pînă la adâncimea de 7 000 m, cu
prăjini de 4,5 toți.

Tot în anul 1964 se obține și prima dis-
tincție de prestigiu internațional: meda-
lia de aur, obținută la Tîrgul internațio-
nal de la Leipzig, pentru instalația de fo-
raj 3 DH-250 (foraj la adâncime de 5 000
m), instalație care, în anul 1966, depășește
recordul de adâncime, forînd în Argentina
pînă la 5 300 m.

Anul 1967 aduce pentru harnicul colec-
tiv de constructori de utilaj petrolier un
nou și binemeritat succes: instalația de
foraj F-200 (4 000 m adâncime de forare)
obține, tot la Tîrgul internațional de la
Leipzig, medalia de aur pentru înaltul
grad de finisare și funcționare ireproșabi-
lă. Echipa de montaj a acestei instalații
cuprindea pe inginerii Stelian Tronaru,
Ion Drăghici, maistrii Iosif Halas, Martin
Kis, montorii Ion Bratu, Gheorghe Pirvu,
Ștefan Cristea, electricianul Petre Miu,
vopsitorul Ion Tușlu, motoristul Gheorghe
Coman. Aceeași instalație obține, în anul
1968, medalia de aur la Tîrgul internațio-
nal de la Brno.

Succesele remarcabile obținute de colec-
tivul întreprinderii trec succesiv România
de pe locul IV pe locul III și apoi pe lo-
cul II în lume, în ceea ce privește pro-
ducția de utilaj petrolier, la egalitate cu
unul din producătorii de utilaj petrolier
recunoscuți — Statele Unite ale Americii.
Urcușul acesta sigur, vertiginos este dato-
rat și numărului mare de variante com-
petitive, precum și respectării termene-
lor contractuale la export. Muncitorii,
specialiștii de la „1 Mai” pot fi înținuți ală-
turi de turlele lor argintii ale prestigia-
sabelor instalații de foraj la Poznan, Plov-
div, Damasc, Milano, Hanovra, Paris, Mos-
cova, Budapesta, Zagreb, Barcelona, în în-
depărtata Havană și în alte centre indus-
triale și comerciale de renume.

În anul 1971, o nouă premieră indus-
trială pe harta uzinei: apare un nou sec-
tor, Secția utilaj complex (SUC). Dina-
mica vertiginosă dezvoltării pe care o
cunoaște această secție se exprimă succint
prin creșterea numărului de oameni ai
muncii: de la 60 cit numără în primele
zile, la peste 1 000 în 1973.

1973 este alt an în care se construiește
intens: o nouă hală de producție — Forja;
noua Secție de cromaj; Secția mecanică 3.
Întreprinderea execută — alături de pro-
dusele tradiționale, instalații de foraj de
toate tipurile — și primele tone de utilaj
chimic, metalurgic și tehnologic. În vara
anului 1973, instalația de foraj F-320-3 DH
primește medalia de aur la Tîrgul inter-
național de la Brno, pentru gradul de teh-
nicitate și modul de prezentare; iar in-
stalația 4 DH-400 doboră recordul euro-
pean de adâncime, forînd pînă la 7 100 m.
Este anul în care consemnăm și un alt
eveniment deosebit: constructorii de sape
execută sapa de foraj cu numărul 1 000 000.

1974 este anul omologării instalației de
foraj de mare adâncime F-500, a preveni-
toarelor de erupție orizontale triple T7
1/16 x 700 și T9 x 700, a prevenitorului de
erupție vertical 13 5/8x350 atm., a pre-
venitorului pentru foraj marin și a
altora.

Două aniversări și un legămint

Mama mea s-a născut în ziua
În care s-a pus stăpînire pe uzine
Și știu că 11 Iunie e ziua
Cînd mama a strigat din pat

puternic
Alături de miile de muncitori.

Ea a crescut și azi lucrează în uzină
Prin mina ei trec unelte fel de fel,
Și mama mea e ea o zi senină
Și e la fel de mîndră.

Va veni o zi cînd lîngă mama
Voi vrea și eu ca să muncesc
Și, jur, mereu voi ține seama
Din faima ei să nu știrbesc.

ȘTEFĂNESCU ISABELA CAMELIA ■
clasa a V-a A
Școala generală nr. 21, Ploiești

În cursul perioadei 1976—1977 a fost
construit integral în uzină, după concep-
ție românească, prima instalație de foraj
marin „Fomar 1”, montată pe platforma
„Gloria”, realizată de către constructorii
navali de la Galați, instalație care acum
forează pe platforma continentală a Mării
Negre.

Cincinalul 1976—1980 înseamnă asimila-
rea unor noi instalații și echipamente pe-
troliere moderne — de tipul F-500 (pen-
tru adâncimi de 10 000 m, dotată cu echi-
pament de manevră de 650 tone, una din
instalațiile cele mai mari din țară și din
cele mai puternice din lume) și de tipul
F-320, F-200 și F-125, transportabile în
blocuri mari, pe cărucioare cu pneuri, cu
subsansamble elicopterizabile pentru zone
neaccesibile transportului rutier, destinate
regiunilor de junglă din America Latină —
precum și de alte tipuri, cu noi perfor-
manțe, de autopompe, instalații de pre-
venire a erupțiilor, pompe de noroi, agre-
gate de cimentare și fisurare etc. Lista e
lungă dar nu ne putem abține să nu amîn-
tim de premiera mondială, pe baza unui
brevet românesc, a prevenitorului triplu și
și să nu amintim că sint în curs de reali-
zare echipamentele de foraj marin „Fo-
mar 2” și „Fomar 3”.

CASETA CU PERFORMANȚE

Noile instalații de foraj au permis, în
decursul anilor, obținerea unor perfor-
manțe de prestigiu, din care exemplifi-
căm: realizarea unei anduranțe de peste
25 000 ore funcționare pînă la reparație
generală, în condiții de lucru din Sa-
hara-Algeria sau ale climatei tropicale de
pe malul oceanului în Cuba; precum și
realizarea unor recorduri naționale de a-
dâncimi forate: 5 300 m în Argentina și
7 038 m în R.D. Germană.

Întreprinderea a executat sape de foraj
în peste 100 de tipodimensiuni; iar renu-
mitele instalații de prevenirea erupțiilor,
într-o gamă de peste 60 tipodimensiuni.
Utilajul petrolier românesc — de concep-
ție românească — poate fi comparat cu
cele mai bune produse similare, existente
pe piața mondială, executate de firme cu
vechi tradiții în construcția de utilaj pe-
trolier cum sint „National” ori „Wirth”.
Țara noastră ocupă locul trei după Statele
Unite ale Americii și Uniunea Sovietică,
în privința volumului producției de
utilaj petrolier; și locul doi în lume, după
S.U.A., în privința volumului exportului
de utilaj (14 la sută din volumul expo-
rtului mondial).

Relațiile de export au crescut continuu,
ajungînd în 1979 să se situeze la nivelul a
30 de țări, ponderea reprezentînd țări
socialiste.

CASETA CU NUME DE RENUME

Nicolae Pătă, Dumitru Dragomirescu,
Iosif Lisovschi, Petru Voiculescu, Ion Un-
gureanu, Nicolae Peligrad, Eugen Nicoră,
Aurel Ocnceanu, Octavian Turicu, Tiberiu
Maniu, Petre Rață, Petre Stroce, Aurel
Dospin, Nicolae Ștefănescu, Gheorghe
Matu, Constantin Cojocaru, Gheorghe Roș-
ca, Nae Ștefan, Petre Costin, Mircea Con-
stantinescu, Ion Duță, Toma Spiridon, Ste-
lian Teodorescu, Ionian Oancea, Ion Ol-
teanu, Neculai Tomulescu, Anghel Petcu,
Ion Delescu, Carol Șovăilă, Gheorghe Du-
mitru, Ion Duțescu, Apostol Gheorghe,
Nicolae Baron, Constantin Nicolescu, Mi-
hai Stoian, Szabo Nicolae.

Cîteva dintre miile de nume ale unuia
dintre familiile uriașe ale națiunii. Unii
au fost muncitori, alții maiștri, alții teh-
nicieni, alții ingineri, alții funcționari.
Unii au fost muncitori și-au ajuns ingi-
neri. Unii au ieșit la pensie, alții au mu-
rit, alții încă muncesc, alții de-abia au
preluat ștafeta. Unii au fost comunisti din
ilegalitate, alții membri ai partidului cu
mai mică vechime, alții nu-s membri de
partid, însă toți au înfăptuit politica par-
tidului, pentru binele națiunii. Toți s-au
purta, față de zestrea încredințată de
Țară, lor, ca buni gospodari, ca proprie-
tari, dar și ca excelenți producători.

I. NICOLAE ■

Mă numesc **Ion Ciungu**, din Tg. Jiu, str. Bistriței 4 A, și la 14 mai am cumpărat un cazan de baie produs de G.I.I.L. Dolj din Craiova, str. Al. I. Cuza 47. În aceeași zi l-am instalat și de îndată ce s-a umplut cu apă (rece!) a început să-l pocnească și să-i sară smalțul. Mă tem că voi avea aceleași necazuri ca și cu un alt cazan, pe care l-am trimis și la Craiova, la producător, dar l-am primit înapoi așa cum l-am trimis. Cît va mai abuza G.I.I.L. Dolj de răbdarea și de punja mea?

Consiliul popular al județului Sălaj, referitor la scrisoarea lui **Florin Stamen** din Bd. Mihai Viteazul nr. 55, bloc Scala: Se confirmă că la subsolul blocului există apă datorită necorodării la canalizarea orașului. Pînă la soluționarea acestei probleme (după regularizarea văii Zalăului pe porțiunea respectivă) s-a dispus ca I.J.C.C.L. să asigure evacuarea periodică a apei din subsolul imobilului.

La subsolul blocului din Bd. Bucureștii Noi nr. 15 apa a început să se infiltreze încă de la darea în folosință și a crescut mereu, încît din 1966 a periclitat stația de pompare. Numeroase și fără rezultat au fost plîngerile noastre la I.C.R.A.L. Pajura, deși le-am comunicat și deși I.C.A.B. ne avertiza că datorită pericolului de electrocutare stația de hidrofor trebuie întreruptă. (Scrisoarea este semnată de președintele Asociației locatarilor, **Nicolae Zlotea**, și administratora **Lixandra Ioan**)

Mă numesc **Virgil Vulcan**, sint pensionar, am 80 de ani și locuiesc în București. Mă adresez revistei cu acest apel de ajutorare a mătușii mele **Marla Rain**, de 82 ani, domiciliată în Constanța str. 1907 nr. 25, grav bolnavă și imobilizată la pat, a cărei viață este mereu în pericol ca urmare a răului tratament aplicat de îngrijitorii pe care și-a luat-o în casă, pe nume **Velicu Victoria**. Cu un contract de închiriere ilegal, aceasta vrea acum să-și ia mătușii mele și casa.

Noi sîntem navetiști din satul Lăicăi, comuna Cetățeni, lucrînd în întreprinderi economice din Cimpulung Muscel, scrie **Traian Corneel**. Necazul nostru este că deși în abonamente ni s-a notificat și posibilitatea de a călători cu autobuzele Interurbane Cimpulung-Tîrgoviște, Cimpulung-Ploiești și Cimpulung-București șoferii acelor autobuze refuză să ne primească. Sîntem nevoiți de aceea să așteptăm o mulțime în autogara Cimpulung, ajungînd foarte tîrziu pe la casele noastre și mă obosiți decît s-ar cuveni.

Mă numesc **Nicolae Butoi** și locuiesc în Azuga, str. Muncii nr. 3. Am 45 de ani și sint tatăl a doi copii. În 1977 m-am îmbolnăvit grav, pierzîndu-mi vocea și speranțele de a mai trăi. După luni de căutări și deznădejde, am ajuns la Institutul oncologic din Cluj-Napoca, unde am fost admirabil tratat și îngrijit. Mi-am recăpătat glasul și speranțele de vindecare. Vreau să mulțumesc și pe această cale întregului colectiv al institutului și cu deosebire medicilor **Nicolae Ghilezan** și **Șerban Tamburină**.

Sint **Constanța Sanda**, profesoară la Școala generală din Morunglav, județul Olt, și mama **Gabrielei Sanda**, elevă în clasa a III-a, o fetiță cuminte și talentată la recitări. Gabriela a participat la a doua ediție a Festivalului național „Cîntarea României”, trecînd cu succes fazele comunală, intercomunală și județeană. Apoi s-a petrecut ceva din cale afară de intrusător: la faza interjudețeană, în locul **Gabrielei** a fost trimisă fiica tovarășului **Barbu Dumitru**, care deține o funcție de răspundere în comuna noastră. **Tovarășul Barbu Dumitru** a făcut în așa fel încît noi să nu aflăm data la care s-a ținut faza interjudețeană, unde a trimis-o pe fiica sa, **Tania**, deși ea nu a trecut fazele anterioare. Socotesc de datoria mea să dezvălui aceste fapte, nu numai ca un caz personal, ci ca o problemă de principiu.

Consiliul popular al județului Galați, Sesiizarea cetățeanului **Cociovici Constantin** este inte-

meiată. Restricțiile în livrarea apei sint datorate capacității limitate a conductelor de aducțiune. Se lucrează la montarea unei conducte de 1200 mm care va fi pusă în funcțiune în acest an, îmbunătățînd situația în toate microraiioanele Galațiului în ce privește furnizarea apei calde și reci.

Direcția comercială a județului Constanța. Urmare scrisorii tovarășului **Butărăscu Virgil**, str. I. G. Duca 81, bl. 42, vă facem cunoscut că la 26 aprilie 1979, cu factura 08794, și-a ridicat butelia de aragaz de la unitatea 309 „Sanitas” a I.C.S. Metalchimice Constanța.

Mă numesc **Mihai Mereuță**, om al muncii la I.R.U.C. Cluj-Napoca, și doresc să mulțumesc redacției **Flacăra** pentru sprijinul acordat. Întreprinderea noastră a primit un apartament din fondul de stat, care imi va fi dat prin repartiziție cu 45 de zile înainte ca blocul să fie dat în folosință.

Santierul de construcții-montaaj Cimpulung Moldovenesc. Părăsînd locul de muncă (Lot Vatra Dornei), tovarășul **Florea Costache** a revenit, solicitînd transferul. Din cauza lipsei acute de forță de muncă la acest lot, numitul a fost solicitat să lucreze în continuare, cu menținerea tuturor drepturilor legale și în perioada friguroasă. Reanalizînd greutățile familiale ale petentului, santierul a făcut demersuri la I.J.C.M. Suceava, pentru a i se acorda totuși transferul solicitat, ceea ce a și fost îndeplinit, pe data de 16 aprilie a.c., conform art. 11 litera b din Legea 1/1970.

Comitetul de partid al sectorului 6 al Capitalei. Din constatările făcute reiese că sancțiunile aplicate responsabilului unității 19 a cooperativei Igiena, precum și celor 5 cooperatoare, sint întemeiate. Toți cei vizati s-au prezentat imediat la noile locuri de muncă, în afară de **Feraru Lucia**, care a refuzat, motivînd că noua unitate e departe de locuință și are clientela puțină. Analizîndu-se în prezența ei netemeinicia acestor motive, numita a acceptat să se prezinte la unitatea 28 după expirarea concediului medical.

Comitetul județean Dimbovița al P.C.R., cu privire la scrisoarea tovarășului **Neacsu Marin** din Mănești, în care arăta că este persecutat și amenințat de fratele lui, **Neacsu Vasile**, primarul comunei. În discuțiile purtate cu cei doi frați s-a insistat ca ei să dovedească mal multă încredere reciprocă, să înlăture suspiciunile și tensiunea, întreținută îndeosebi de soțiile lor, pentru așezarea unor relații corecte între toți membrii celor două familii.

Sint **Ioan Rusu**, lăcătuș mecanic la I.P.L. Dej, și, în timpul liber, un pasionat pescar amator. Mă adresez revistei cu rugămintea de a mă ajuta la clarificarea următoarelor probleme. Deși nouă, în județul Cluj, ni se interzice pescuitul două luni pe an, aflăm de la prieteni din județul vecin, **Bihor**, că interdicția este de numai o lună. Care o fi oare adevărul, ce prevede legea, adică?

Se va împlini curînd un deceniu de cînd zace un pod lingă halta C.F.R. Birtin de pe linia Arad-Brad. Un pod metalic de 100 de tone care e lăsat pradă ruginei de către Regionala C.F.R. Timișoara, în loc să fie trimis la retopit sau să fie vîndut unei întreprinderi de drumuri și poduri, deși se pare că solicitanții au existat. Sesiizările n-au lipsit în acești 10 ani, dar degeaba.

Vă rog să transmiteți colaboratorului dv. **T. Bulza** și profesorului **Bociort** ca frumoasa lor pledoarie pentru esperanto apărută în revistă la 10 mai a.c. are și o parte vulnerabilă, anume cea privitoare la lexicul acestei limbi. Dacă peste 80% din cuvintele ei sint romanice iar restul e alcătuit din „elemente slave”, atunci esperanto perpetuează unele din discriminările lingvistice pe care le combate. (**A. Pappo**, Spitalul Colentina, București)

Ca vechi și pasionat apicultor, scrie **Nicolae Ghiulescu** din Drobeta-Tr. Severin, Calea Tg. Jiu 3 bl. P 6 sc. 2 ap. 2, am citit cu mult interes articolul apărut în **Flacăra** la 12 aprilie a.c. sub titlul „Stuparii falsifică mierea, albinele n-au nici o vină”. Acum se fac cercetări ample și sperăm că frații **Popescu** nu vor scăpa de pedeapsă și nici cei care au favorizat infracțiunea, prin acordarea de către U.J.C.C. Mehedintului a celor 5 vagoane de zahăr. Ca să nu se adeverească zicala „O mină spală pe alta și amîndouă minjesc obrazul”.

I.G.C.L. Ilfov. Deși a fost inclusă pe lista de priorități la Cooperativa „Sirguinta”, unde lucrează împreună cu soțul ei, **Rădulescu Mioara Rodica** nu a primit pînă în prezent locuință pentru familia compusă din 4 persoane. Intrucît condițiile în care locuiesc sint cu totul necorespunzătoare, propunem Consiliului popular al județului Ilfov să intervină la organele locale din **Giurgiu** pentru a li se atribui o locuință din cele care vor fi repartizate unității în 1979.

Întreprinderea poligrafică „13 Decembrie 1918”. În urma verificării făcute la domiciliul tovarășei **Mihăilă Elena**, a fost trecut pe tabelul de locuințe la poziția 8. În prezent este pe locul 4, intrucît un număr de 4 cazuri au fost rezolvate. Sperăm că și acest caz își va găsi rezolvarea de îndată ce Consiliul popular al sectorului 1 ne va repartiza cota de apartamente din fondul de stat pe acest an.

Anul trecut a început modernizarea drumului județean 665 pe o porțiune de 8,6 km, prin comuna **Vaidein**, scrie tovarășul **Vasile Popescu** din Polovragi, județul Gorj. În noiembrie erau gata 6 km, urmind ca restul să se facă în primăvară. Dar în loc să fie terminat DJ 665, santierul s-a mutat la un drum comunal din apropiere, ca să-l lase probabil și pe acesta neterminat.

Sintem 130 de familii în acest bloc dat în folosință de peste 2 ani, ne scrie **Comitetul Asociației locatarilor** din bl. V 35 str. Odobești 13, sector 4. Balcoanele și ferestrele noastre dau spre curtea întreprinderii „Artă și mobilă” din str. Ion Șulea 89, unde sint aruncate claie peste grămadă autocaioane dezmembrate și tot felul de fierări ruginite. Tot acolo sint arse resturile de polietilenă care produc un fum gros și urit mirositor, ce pătrunde și în locuințele noastre.

Procuratura județului Bihor. Prin sentința civilă 2 074 din 5 aprilie 1979 a Judecătoriei Oradea a fost admisă contestația tovarășei **Madar Silvia** împotriva desfacerii contractului de muncă de către C.A.R.P. din Aleșd. S-a dispus reintegrarea petentei, cu obligarea unității la plata despăgubirilor corespunzătoare. Recursul introdus de C.A.R.P. Aleșd are termen 1 iunie, cînd plîngerea urmează a fi luată în considerare de către procurorul de ședință, la soluționarea cauzei.

Consiliul popular al județului Mureș, referitor la scrisoarea adresată redacției de **Balogh János** din comuna Vărgata: Întreprinderea de produse ceramice **Tirgu Mureș**, unde petentul a lucrat cu 10 ani în urmă, i-a asigurat un loc de muncitor necalificat, astfel rezolvîndu-i-se favorabil doleanța.

Propun ca cifra octanică să poată fi determinată la benzinării oricînd cu ajutorul unui aparat de control aflat la dispoziția șoferilor și a lucrătorilor de miliție. În felul acesta motoarele vehiculelor vor avea mai puțin de suferit de pe urma apei și a altor adausuri, (**Vasile Negrea**, Ploiești, str. Anotimpului 1, bl. 38-A, sc. B, ap. 21).

În urma scrisorii pe care am trimis-o în luna martie revistei **Flacăra** ne scrie **Marin Manolache**, am primit de la Consiliul popular al sectorului 8,

comunicarea nr. 868/7 mai 1979 prin care sint invitat să depun actele necesare stabilirii în București, în baza art. 8 din Decretul 68/1976. Mulțumesc din inimă rodadției pentru sprijinul acordat într-o problemă pe care singur nu am putut-o rezolva în 20 de luni.

Locuim deasupra unor ateliere foarte zgomotoase ale Cooperativei zonale **Oradea**, care ne fac viața chin, scrie **Ioan Hotea**, str. Transilvaniei 12, bl. K, sc. A, ap. 3. La 7 martie a.c. Consiliul popular municipal a înștiințat cooperativa că dacă pînă la 15 mai nu va plasa la parterul blocului unități nezmotoase, conform proiectului, sau dacă nu va efectua izolația fonică necesară, va anula autorizația de funcționare a atelierelor, **Totuși chinul continuă**.

Consiliul popular al orașului Slatina. Pînă în anul 1977 **Bălăsoiu Dumitru** din str. Oltului 39, figura în evidențele fiscale cu o suprafață de teren declarată de 1 050 mp, iar în urma verificărilor efectuate la fața locului s-a constatat că declarația era falsă, terenul său avînd în realitate 1 200 mp. De aici provine creșterea impozitului cu 9 lei pe an, de care s-a plîns în scrisoarea adresată revistei dv. Impozitul i-a fost mărit începînd doar cu anul 1977, fără a i se aplica amenda pentru nedeclararea terenurilor conform legii.

Sint expert contabil, locuiesc în Ploiești (Str. 23 August 269, bl. 16, sc. A, ap. 17) și mă numesc **Kircor Altiokain**. Vă scriu în legătură cu un articol din numărul 18 al revistei dv. („Cine fură azi un ou...”) unde am fost citat ca autor al expertizei care „stabilea că omul ar justifica nu numai cît cheltuisese, dar și 3 400 de lei pe deasupra”. Am avut de împlinat reacții neplăcute din partea copiilor mei, a colegilor și prietenilor precum și a forului ierarhic, CPCDMB, subsemnatul deținînd o funcție de conducere la subunitatea din Ploiești, și de aceea mă văd nevoit să precizez că respectiva expertiză contabilă am întocmit-o, în mod legal și corect, pe baza actelor existente în dosarul cauzei. Este vorba de expertiza tehnico-agricolă al cărei raport nu a fost înfirmat la data întocmirii raportului meu de expertiză contabilă.

Sint pe cale de a da naștere primului meu copil, ne scrie **Ecatrina Mihai** din Orșova. Am vrut ca fericitul eveniment să mă găsească pregătită, dar nu găsesc nimic de îmbrăcat pentru nou-născuți, nici la noi, nici în orașele mari din împrejurimi. La magazinul din Orșova mi se spune că depozitul e gol, că probabil nu au fost definite listele cu noile prețuri. Oare cei ce lucrează la aceste liste uită că în țară se nasc zilnic sute de copii?

Vă scriu în legătură cu un articol apărut în numărul 17 al revistei. Deși condamn, firește, apucăturile profesorului **Tudorel Ciric**, nu pot fi de acord cu faptul că instanța nu a reținut în favoarea numitului emiterea tardivă a deciziei de sancționare. Citez dintr-un număr anterior al **Flăcării**: „În măsura în care o lege apără o nevoie socială, ea este dreaptă și nu se aplică de la caz la caz”. Așadar, instanța are datoria să invoce numai argumente legale și nu „argumente de justețe” atunci cînd e vorba de a admite sau a respinge o contestație. (**Traian Manole**, Oltenița, Str. Popescu Doreanu 21).

I.J.C.M. Alba, referitor la solicitarea tovarășului **Horvath Rizea Iuliu**, invalid, de a i se efectua modificări la autoturism. Este necesară aprobarea prealabilă a Inspectoratului județean de miliție, Serviciul circulație, în baza căreia Stația auto-service **Alba Iulia** poate efectua lucrări de acest fel.

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Ministerul Sănătății. Pentru a fi luat în tratament am recomandat petentului **Munteanu Virgil** din Aiud să se adreseze directorului Spitalului clinic Fundeni din București, conf. dr. **Alexandru Oproiu**, cu actul medical necesar în vederea stabilirii necesității de internare și pentru eventuală programare.

Ministerul Muncii, referitor la scrisoarea tovarășului **Covaci Iosif** din Drobeta-Turnu Severin: Costul unui **Trabant** Hycomat este de 37 650 lei, cu plata integrală la livrare. Este necesară o recomandare din partea comisiei teritoriale de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă. De asemenea, o adevărită de încadrare în muncă și un act din care să rezulte că invaliditatea se datorează unui accident de muncă sau, dacă e cazul, de război.

Consiliul popular al județului Sălaj. Sesiizarea lui **Tomoioagă Petru**, din Zalău, se confirmă în ce privește încasarea amenzii după ce s-a prescriis executarea. În consecință, s-a dat dispoziție Consiliului popular al comunei **Chieșd** să restituie imediat petentului suma de lei 900, care urmează a fi recuperată de la contabil și agentul fiscal, răpunzătorii material și disciplin, pentru neurmărirea puserii în executare a amenzii în termenul legal de un an.

Mă numesc **Aurelia Cimpeanu**, sint profesoară titulară la Școala generală **Uricani**, județul **Hunedoara**, și am făcut parte în aprilie din comisia de examinare la clasele V-VIII, curs fără frecvență. Conform legilor în vigoare această prestație se plătește. Excepție face Școala generală **Uricani**, unde aceste ore nu s-au plătit, pe motiv că ar exista în acest sens un ordin verbal (!) al Inspectoratului școlar județean.

Comitetul municipal Petroșani al P.C.R., referitor la plîngerea adresată revistei **Flacăra de Lojádi Vilhelm**, str. Dărănești 22. Petentul a suferit în aprilie 1978 un accident de muncă soldat cu arsuri grave, în urma căruia a fost pensionat medical gr. I. Dată fiind situația în care se află, cererea sa de a i se instala un post telefonic la domiciliu a fost socotită întemeiată. Ca urmare, Oficiul P.T.T.R. **Petroșani** i-a montat telefonul cu numărul 42177.

Comuna **Unirea** din județul **Alba** este formată din **Unirea I** și **Unirea II**, între ele distanța fiind de 2 km. Dacă locuiești în **Unirea II** și ai trebă la primărie, la dispensar, la poșta etc., adică în **Unirea I**, plătești la autopuz 2,50 lei, cu 1 leu mai mult decît pe distanța dublă **Unirea II** — **Ocna Mureș**, sau cu 0,50 mai mult decît de la **Turda** la **Cimpia Turzii**, 10 km. Ciudat, nu? (**Ioan Cacoveanu**, str. **Dimitrie Cantemir** 10 Cluj-Napoca)

I.G.M. — **Direcția circulație**, referitor la scrisoarea lui **Pirvu Mihai** din Craiova, al cărui permis de conducere a fost anulat la 3 ianuarie a.c. de către **Miliția județului Dolj** pentru neacordarea priorității, de 2 ori în mai puțin de 6 luni, prima contravenție soldîndu-se și cu un accident: Cel în cauză are dreptul să se prezinte la examen pentru obținerea unui nou permis, la un an de la anulare, dacă se apreciază că nu va mai periclită siguranța circulației.

I.M.M.B. Se confirmă sesiizarea tovarășului **Gheorghe Niculescu** despre faptul că, datorită parcajului insuficient, autorismele sint parcate și pe **Aleea Oțeani**, îngreunînd accesul mașinilor de intervenție și de aprovizionare. Impunîndu-se instalarea unui indicator „staționarea interzisă” pe partea stîngă a aleii, s-a intervenit în acest sens la Direcția domeniului public din **C.P.M.B.**

Flacăra revine la o notă publicată în pagina alăturată în nr. 15, din 12 aprilie a. c.

Cine cu cine urmează, 16 ani, să lucreze în aceeași întreprindere, rămâne de văzut!

Cu câteva săptămâni în urmă am primit la redacție o sesizare din care aflăm cu surprindere că tovarășa Ioana Necula, contabilă de peste 20 de ani la I.F.E.T. Piatra Neamț, element apreciat în întreprindere, a ajuns, terorizată de șeful serviciului financiar, Constantin David, să se interneze în spital, doborâtă psihic, cu nervii zdruncinați. Procedeele prin care acesta a instaurat un climat de neîncredere și de suspiciune, o stare stresantă de provizorat, erau expuse amănunțit și cu amărăciune. Asupra lor vom reveni. Redacția noastră a informat Centrala de exploatare a lemnului București. Aceasta a dispus ca tovarășul director al I.F.E.T. Piatra Neamț, Stelian Dulf, să cerceteze cazul. Și a urmat o lungă și atentă cercetare întreprinsă de către președintele colegiului de partid, tovarășul Constantin Cainer de la Comitetul județean Neamț al P.C.R., de către tovarășul Constantin Muraru, șeful secției organizatorice de la Comitetul municipal Piatra Neamț al P.C.R., de către tovarășul Andrei Solot, secretarul comitetului de partid al I.F.E.T. Piatra Neamț. În numărul 15 al revistei Flacăra, din 12 aprilie a. c., rubrica „Flacăra la dispoziția dumneavoastră” consemnează fidel concluziile anchetei întreprinse. Cităm: Centrala de exploatare a lemnului — Se confirmă că tovarășul David Constantin, șef serviciu financiar la I.F.E.T. Piatra Neamț, are o comportare nedemnă față de încadrări și în special față de personalul feminin. Tovarășul nu stăpânește bine problemele profesionale, este îngimfat și imoral. În concluzie, pentru cele semnalate a fost sancționat cu vot de blam pe linie de partid și avertisment pe linie administrativă. Nu mică ne-a fost mirarea când am primit din partea a 31 de încadrări, în numele dreptului la replică, textul unui memoriu în care numele celui „blamat” este ocrotit, periat, parfumat, nimbă de o lumină pe care numai cei răuvoitori nu o văd. „Adevărul, spun ei, a fost viciat, iar prin semnăturile noastre întărim că tovarășul David nu are o comportare nedemnă față de încadrări și față de personalul feminin. De asemenea nu este adevărat că tovarășul nu stăpânește bine problemele profesionale. Un blam rostit prin revista dumneavoastră a jignit nu numai persoana și familia tovarășului David, ci și întregul nostru colectiv din care el face parte și-l conduce”. În colțul de sus al primei pagini, în stânga, ștampila întreprinderii (care se aplică pe acte oficiale, semnate doar de către conducerea unității) sub care citim: „Se certifică de către noi că tovarășii sunt oameni ai muncii din cadrul I.F.E.T. Piatra Neamț”. Apoi o iscălitură. A cui? — am întrebat mereu. Cine a redactat conținutul scrisorii? Cine și cu ce drept face din ea un act care angajează întreprinderea? O legitimă datorie, dar și curiozitatea, ne-au făcut să o căutăm pe proaspăt ieșita din spital, contabilă Ioana Necula. Peste câteva zile ea își va relua activitatea. Îi vine greu să vorbească, să-și reamintească. De câte ori pronunță numele lui David,

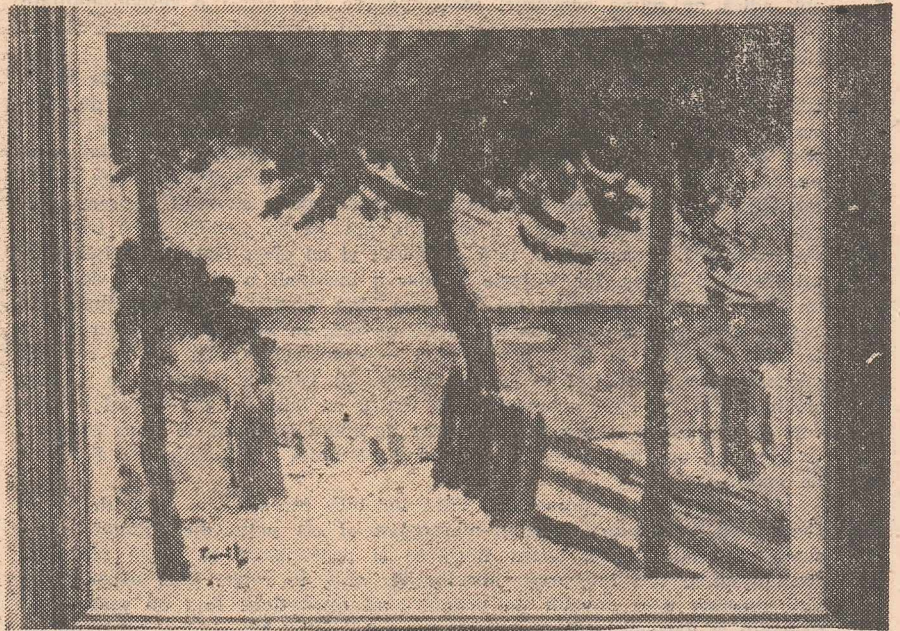
ii tremură vocea, indignarea se luptă cu plînsul. „De ani de zile munca mea a fost apreciată în întreprindere. Dar de când a venit tovarășul David la noi, nimic și nimeni nu mai sînt în ordine pentru el. Folosește cele mai subtile mijloace de intimidare și teroare în relațiile cu subalternii. Tuturor femeilor cărora le-a propus direct sau aluziv să întrețină raporturi intime cu el, celor care nu au cedat acestei «preferințe» le-a spus, fiecare în parte, că sînt trei posturi care se vor reduce în contabilitate, că el taie și spinzură acolo, că principalul om de care depinde retribuiția lor este el. Neobținînd rezultatele scontate, a făcut tot posibilul să ne simțim descalificate profesional în ochii lui. În perioadele de vîrf, de bilanț, în întreprindere a dezorganizat întregul compartiment, trimițîndu-ne să facem chiar atunci inventare. Pentru a nu rămîne în urmă cu lucrările, oamenii au ajuns să-și ia de lucru pe furis, acasă. Să nu vadă tovarășul David, că nu admite ore peste program”. Nimeni n-a avut curajul să raporteze această stare de lucruri Comitetului de partid, directorului ori contabilului șef. În acest context, fin psiholog, C. David, dîndu-și seama, că volumul mare de lucrări nu mai poate fi încheiat la timp, a început o acțiune de compromitere, în special a Ioanei Necula. Le spune tovarășelor Maria Lazăr și Geta Tabăcaru să-și preia lucrările calificînd-o cu această ocazie „sabotoare” și „coadă de topor”. În fața contabilului șef, Dimitrie Bălan, își recunoaște, ce să-i faci, vina. Într-o stare de animozitate dusă la extrem, C. David izbucnește: „Să-ți fie rușine, ești femeie bătrînă, mai ai de lucrat cu mine încă 16 ani, te aranjez eu!” În paranteză fie spus, Ioana Necula nu este deloc o femeie bătrînă. Iar cine cu cine lucrează încă 16 ani, în aceeași întreprindere, rămîne de văzut. Citim în aceeași zi o notă explicativă a lui C. David: „Deși existența unor antecedente pledează în defavoarea mea, nu acesta îmi e caracterul. Am o familie bună”. Dar care sînt antecedentele tovarășului C. David? Cit a lucrat la Combinatul petrochimic Borzești, în funcția de șef contabil, nota explicativă a serviciului personal din 9 iulie 1971, întocmită cu prilejul retrogradării sale în funcția de șef de birou, consemnează: „Comportarea sa în legătură cu personalul feminin din subordine lasă de dorit. În mai multe rînduri a abuzat de funcția ce o deținea, obligînd unele salariate să întrețină relații intime cu el, iar cele care nu au acceptat, au fost forțate să cedeze, folosind metode brutale, altele fiind amenințate că vor fi date afară din serviciu”. Mutat la întreprinderea de textile „8 Martie” din Piatra Neamț, conducerea a aranjat ca, pînă își va aduce familia, să fie cazat la casa de oaspeți, cu condiția ca el să suporte integral cazarea și masa, pentru o lună și jumătate. După ce și-a adus familia în oraș, toate cheltuielile le-a trecut în contul întreprinderii, compromis care a ajuns în atenția Centralei Ministerului Industriei Ușoare și nu a justiției.

În acest timp a insistat cu invitațiile făcute personal ori telefonic tovarășelor Tezeza Molnar, Olga Voinea, de a-l vizita la casa de oaspeți. Tovarășa Angela Manole, secretar cu problemele sociale la Comitetul județean de partid, fostă secretară de partid la cea întreprindere, reconstituie cu precizie profilul moral al lui C. David. Se reține că pentru a-și atinge scopul urmărit, C. David a folosit metoda șantajului pentru fiecare persoană în parte. Venit cu aceste antecedente la I.F.E.T. Piatra Neamț, C. David reușește să intre în rîndurile comuniștilor, care i-au acordat votul lor de încredere. Dar odată cu aceasta, șeful serviciului financiar își reia vechile obiceiuri. Tamara Pop consemnează că era mereu pusă de către C. David în situații dificile față de contabilul șef, cu scopul de a se dispensa de serviciile sale. „Mă făcea să înțeleg că astăzi omul nu mai înseamnă nimic, sistemul său măcinîndu-mi nervii, uneori fiind excesiv de amabil, alteori strivindu-ne orgoliul. Știe să facă impresie, dar cînd simte că depinză de el, nu mai e așa”. Mariana Lalu, contabil principal, relatează: „Deodată m-am trezit luată în atenția lui. Felul său ascuns de a lupta fără să lase urme, împotriva mea, m-a neliniștit. Comod, de suprafață, are totuși o comportare de vechil. Cum să ne numească pe noi sabotori și cozi de topor? Față de interesele instituției? M-a indignat felul în care s-a purtat cu tovarășa Necula”. Din declarația tovarășei Lazăr Maria: „C. David este un om care ține la formă și nu la fond. Perioada lui de acomodare, în ceea ce privește competența profesională, se prelungește la infinit. El spune, culmea, că ne vorbește de poziție politică și că în colectiv sînt persoane care trebuie înlăturate”.

Textul, iscălit de 31 de încadrări, dintre

care 12 membri de partid care au votat sancțiunea ce i s-a dat în ședința generală la 27 martie a.c., au fost absolviți cu atîta ușurință de celelalte încadrări chiar de către ei, ne surprinde. Cine este autorul acestei alcătuirii cu ștampila unității, sub care iscălește un tehnician principal, Ioan Gîscă? Dintre cei care și-au contrazis atitudinea intransigentă de acum două luni nimeni nu știe nimic. Într-o plutea prin birouri, „printre oameni de bine”, Nicolae Bordea, contabil principal, autorul unei declarații în care ciocotea în înțeparea față de actele reprobabile ale lui C. David, față de comportarea lui inumană cu Ioana Necula își motivează iscălitura astfel: „Ce a fost, a fost, timpul a trecut. C. David s-a mai corectat”. Dar Ioana Necula și-a corectat sănătatea? În ce măsură? Și cum? Și unde? „Tovarășe Constantin Mocănașu, sinteti secretarul organizației de bază T.E.S.A. Pe ce se pune ștampila instituției? Pe un act, nu? Acesta este un act?” Tovarășul secretar este numai mirare: „O listă cu atîtea persoane care se constituie într-un grup de atitudine fără știrea biroului organizației de bază, a C.O.M.-ului?” Tovarășul C. David citește textul cu aerul că îl vede pentru prima dată. Oamenii îl apără în secret? Potrivit declarației sale, pe dumnealui nu-l deranjează într-atît sancțiunea de partid, cît îl afectează faptul că familia sa nu-l va mai privi cu ochii calzi cu care trebuie privit un bărbat cînd vine între ai săi. O familie nu se apără însă prin tănuirea faptelor și a sancțiunilor care decurg de aici. O fiică, și mai ales de 20 de ani, îi poate oferi un prilej fericit de a spune tuturor că o ai, și nu în ultimă instanță nouă. Între competența profesională și aceea discutată (noi n-am propus termenul „discutabilă”), și abuzul de putere există o prăpastie, ca între două noțiuni diferite și pe care C. David o sare cu dezinvoltură. Nu poți tulbura pacea altor familii păstrîndu-ți-o în ărtăță pe a tă. Vîntul pe care îl stîrnești în afară îți deschide propriile tale ferestre.”

ALI CUSIN ■

Nicolae Tonitza — Peisaj

POȘTA REDACȚIEI

SOCIAL

● Hermenezi Ladislau — Sibiu, Cadar Vasile — Oradea: Redactorului șef al revistei, poetul Adrian Păunescu, îi puteți scrie pe adresa revistei indicînd pe plic deci pentru cine anume este scrisoarea ● Palade Vrenanda — Mangalia: Este necesar să vă adresați comisiei de judecată ● Florian Pupăză — Șimian, Mehedinți: Pentru a-l ajuta pe unchiul dv. este necesar să vă adresați Ministerului Muncii — dinșii vă pot da un răspuns competent ● Marcu Maria — București, sector 4: Nu păstrăm adresa tinărului Valentin, un tinăr mai puțin fericit în dragoste ● Gavrilă Nicolae — Timișoara: Sinteti medic și direcția sanitară a județului a hotărît detașarea dv. pe timp de 6 luni în comuna Teremia Mare. Măsura este legală și vă recomandăm s-o executați ● Paștiu Nicolae — Sibiu: Credeți că vecinul dv., Drăghiu Ion, a reușit să desființeze planul obic. Nu este posibil! ● M. Dorin — Turda: Nu cunoaștem adresa actorului la care vă referiți ● Pătrașcu D-tru — Iona, Vaslui: Trebuie să vă adresați Ministerului Sănătății spre a cere relații și ajutor în legătură cu boala fetei ● Moisa Victor — Reșița: Adresați-vă Procuraturii Generale care deține competența în cauza dv. Deac Emil —

Cimpia Turzii: În ultima clipă poezia a înlocuit articolul de sport ● Popescu Constanța — București, sector 5: Lămuriți litigiul cu Televiziunea ● Mică Alexandru — București, sector 1: Dacă lucrurile sînt adevărate, trebuie să le semnalăți miliției.

EUGEN SECELEANU ■

ADMINISTRATIV

● Magdalena Ion — Slobozia: Cererea de înscriere la pensie de urmaș a fost corect respinsă; această pensie are ca scop să redea membrilor de familie mijloacele materiale de care aceștia au rămas lipsiți în urma decesului susținătorului lor. Or, dumneavoastră ați fost despărțită în fapt de soțul decedat avînd domiciliul în altă localitate decît soțul, la fiu, care vă asigură mijloacele de existență ● Ion Papadopol — municipiul Gh. Gheorghiu-Dej: La scrisoarea la care vă referiți ați primit răspuns din partea Comitetului județean Bacău al P.C.R. în data de 27. 11. 1978 ● Zoe Negru — Botoșani: Dumneavoastră nefiînd membră a familiei nu puteți încasa decît ajutorul de înmormîntare și asta numai dacă faceți dovadă cu acte că ați suportat aceste cheltuieli ● Maria Petre — București: Ați omis să ne scrieți unde lucrează soțul. Reveniți ● Daniel Simionovici — București: Ne în-

teresează ceea ce ne-ați scris despre crescătorile de nutrir, dar dați-ne și date concrete.

MARGA NEDELEA ■

INVĂȚĂMÎNT

● Negrilă Nelu — Panciu, Vrancea: Într-adevăr, Programa de admitere în învățămîntul superior specifică faptul că posesorii diplomei de absolvire a unui institut superior și încadrări în muncă pot da examen la o a doua facultate, la serial sau fără frecvență, în condițiile stabilite de lege ● Felicia Matei — Alexandria: Da, sora dumneavoastră poate urma cursurile unui liceu sanitar. Este firesc să și-l alegă pe cel mai apropiat de localitatea unde domiciliază ● Constantin Lascu — Tîleni, Gorj: Nu avem cunoștință că la Institutul de teatru și cinematografie „I. L. Caragiale” s-ar fi înființat o secție de cascadorie. Adresați-vă însă, în acest sens, Centralei „România Film” — Centrul de producție cinematografică București, în cadrul căruia ființează un grup de cascadori, pentru a afla amănunte asupra modului de a îmbrățișa această profesie ● Iulian A. Ursuleac — București: Adresați-vă direct facultății în cauză de pe lângă Combinatul Pipera ● M. Mihăescu

HORIA PATRAȘCU ■

JURIDIC

● Lambru Eufrosina — Tg. Mureș: Un reporter s-a deplasat special la Galați. Chiriașii plătesc impozit; au făcut reparații la casă; nu vă cunoșc; vă datorează diferența pe care o puteți obține în instanță ● Viorella M. — Brașov: Pensionarea dv. este legală ● Ion Flecan — Tîrgoviște: Prevederile Legii 18 permit judecătorului să nu țină seama de actele de donație (preconstituite) ● Ioana Fluture — Galați: Vă puteți adresa procuraturii; abandonul de familie constituie faptă penală ● Zurgavu Viorella — Focșani: Aveți dreptul să solicitați recursul extraordinar pentru a doua oară; demonstrați că Ion Săraru a recunoscut paternitatea numai la insistențele instituției unde lucrează ● Filip Petru — Botoșani: Veți primi răspuns de la Procuratura Generală ● Ion Pascu — Brașov: Probele miliției sînt concludente; ați intrat în intersecție fără să vă asigurați ● Răiteanu Andrei — București: Tovarășe profesor, dela se scrie de la, la-m găsit se

scrie I-am găsit etc.; nu mai reveniți ● Cumpănașu Adriana — București: Procesul nu s-a încheiat. Neliniștea dv. este firească. Aveți însă răbdare; cazul nu este nici limpede, nici ușor ● Enescu Rodica — București: Adresați-vă Procuraturii sectorului V împreună cu scrisoarea de amenințare ● Ioana Răduică — Pașcani: Faptul că răspunsul primit vă nemulțumește nu înseamnă că Legea 1 a fost încălcată ● Ancuța Zaharia — București: N-ați precizat data hotărîrii; puteți solicita recursul extraordinar în termen de un an ● Ioana Clipocă — Dimbovița: Lămuriți cazul într-o audiență la notarul șef; să aveți la dv. actele corespunzătoare ● Radu Zamfir — București: Memoriul dv. a fost trimis la I.T.B. ● Ionescu Petre — Vatra Dornei: Reveniți după ce a-ți epuizat căile legale ce vă stau la dispoziție; contestația în termen legal, comisia de judecată, instanța judecătorească ● Nela Filoti — București: Chiar și dreptul la clemență trebuie obținut legal.

NICOLAE CRISTACHE ■

● Anunțăm de cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10-13.

Eveniment cultural

Haz de necaz, în condițiile penuriei de bufoni

Din pricina pe care nu le pricep, în pofida anunțurilor Teatrului Național din București, de data asta evenimentul cultural s-a petrecut în țară. Eu unul l-am trăit, la 59 de kilometri de Capitală, la Teatrul din Ploiești adică, și nici n-am avut de ce să-mi pară rău. A fost eveniment-eveniment. Dar iată și argumente:

Piesa: bună! Înșfacă Sorescu, Marin Sorescu, o halcă de istorie națională, o halcă dintre cele mai dur tragice, și-ncepe s-o comenteze, bucăciacă cu bucăciacă, e-o ironie neagră de te-ar descuraja pe viață, dacă n-ar fi și profundă, și inteligentă, și de-un intrinsec și unic-românesc haz de necaz. Isprava începe chiar din titlu: **A treia țeapă**. Dar ceea ce continuă, până la sfârșit, nu-i pe de-a-ntregul teatru-teatru, ci mai mult comentariu la scene dramatice. Comentariu spectaculos, captivant pentru spectator, dar comentariu, eseuri la conflict teatral și la personaje teatrale petrecute undeva și cindva în afara scenei la care privim. Încerc, încă o dată, să-l definesc pe Marin Sorescu, așa, pentru mine. Asta în timp ce spectacolul lui curge, indiferent la conflictele gândurilor mele. Dramaturg nu-i. Decit în parte, decit aproape. La fel cit este poet. Tot în parte, tot aproape. Franțuții numesc frumos peninsula, spunându-i „aproape insulă”: „presqu'île”. Decit între aproape-poet și aproape-dramaturg. Ce mai poate fi? Artist, asta-i! Pur și simplu, artist! Și totuși mai trebuie ceva, o diferență specifică. Pe scenă, Țepeș, personajul său și al istoriei, mai rosteste citeva replici, să m-ajute să înțeleg. Da, personajul se chinuie cumplit, judecă pe toți din jur, se judecă pe sine, judecă vremurile, judecă istoria, evident abia suflul său e o scenă pe care chiar se petrece o tragedie. Dar vorbele pe care le rosteste, vorbele lui Sorescu, îi sint de comentator și de om șugubăt, și parcă superficial, și parcă nesimțitor la orice, și parcă de palavrăgiu. Parcă! Numai parcă! În sfârșit, imi găsesc un nume pentru acest fel de autor-artist: bufon. Om care te amăgește că totul pe lume, începind cu persoana sa, e foarte potrivit ca obiect de haz: și-așa, cu politica asta, cu diplomația asta, cu arta asta își rosteste adevărurile în gura mare și, după ce te face să chicotești ca un prost, te deșteaptă dar lăsându-tă cu suflul amarit, de nu mai știi dacă să-l iubești sau să-l urăști. Pe Sorescu, eu zic și vă propun să-l iubim pentru că și cind scrie piese istorice, ride tot de noi, adică ne spune adevăruri contemporane. Iar asta-i o responsabilitate pe care nu tocmai mulți și-au asumat-o și nu tocmai mulți au minte și haz și neobrăzare s-o facă.

Spectacolul: bun și el! Mai înainte de toate, pentru că **Letiția Popa**, regizoare inteligentă și discretă, a pus diapazon la orice tentație de mișcare scenică în plus peste necesarul intrărilor și ieșirilor personajelor. Chiar și-n scene la care participă mai toată distribuția, agitația este bine temperată. Regizoarea a înțeles că-i vorba de-o lungă meditație, aproape de un monolog, și n-a lăsat să se frăminte în scenă decit cuvintul, în rest obligind la un fel de austeritate a mișcării, până și pe oamenii care trebuiau să-l rostescă. Exceptindu-l însă, deliberat și cu efect teatral, pe interpretul lui **Vlad Țepeș**. Iar **Vittorio Holtier** a inchipuit o scenografie delicată, un desen subtil, în penită ori în creion bine ascuțit, pentru imaginea sălbatică, grosolană a unor construcții de tortură. În acest fel — mă refer și la felul regiei și la felul scenografiei — spectacolul ni se dă ca o carte veche, scrisă la opaițul evului de mijloc al istoriei, o carte de sinteze hazliu-amare (Elogiul nebuniei, dacă vreți), cu ilustrații cu oameni îmbrăcați ca-n epocă și mișcându-se în scene de epocă (schitate de Hans Holbein, dacă vreți; ori, mai bine, de Anonimul peretelui Voronețului cu Judecata de apoi).

Actorii: buni și dumnealor! Fără îndoială, începind cu acest de viitor **Constantin Drăgănescu**, rostitor-maratonist al cel puțin unei jumătăți din suma replicilor piesei, talent fierbinte și profesionist cu singe rece; și continuind cu toți interpreții distribuției, care, în roluri mici dându-se fără rezerve, s-au dovedit în primul rind respectuoși față de spectacolul teatrului și excelenți colegi față de actorul greului piesei, iar, în al doilea rind, făcând compoziții discrete, au dovedit cota calitativă a unei arte colective ce pășeste spre rafinament. **Dumitru Palade**, **Marius Ionescu**, **Andrei Bursaci**, **Corneliu Revent**, **Elena Albu**, **Vera Varzopov**, **Eugenia Laza**, **Eusebiu Ștefănescu**, **Moș Negoescu** sint în fruntea unei distribuții care drept ar fi, dar spațiu nu-i, să fie copiată integral.

NELU IONESCU ■

Profesiune de credință

Vreau să lucrez la filme fără false probleme

Montajul unui film pre-tinde o muncă de salăhor. Îți trec prin mâini kilometri de peliculă, de material filmat, selectezi, selectezi la nesfârșit până cind se încheagă formula finală a filmului, respectind firul logic al scenariului și concepția regizorală. Un om de la montaj de film trebuie să cunoască la perfecțiune scenariul, să pătrundă sensurile sale, să se adapteze profund stilului de muncă al regizorului și stilului în care se construiește un anumit film. Un om de la montaj trebuie să aibă un gust ireproșabil, să fie un om de cultură, sensibil, cu simțul realității, cu un reflex spontan față de viață, cu o enormă putere de muncă și de sacrificiu. Sint zile cind muncim 24 de ore din 24. Și întotdeauna gloria rămîne mai ales a regizorilor, scenaristilor, actorilor. Oamenii nu știu că de fapt un film se finisează la masa de montaj și prea puțină lume înțelege exact dimensiunea acestui lucru.

MIOARA IONESCU ■

Vorbiți și scrieți românește

Ce nume dăm copiilor noștri?

În așteptarea bucuriei de a deveni părinte, printre numeroasele griji și probleme ce ni le facem, o întrebare ne frământă: ce nume dăm copilului nostru? Ciudată mai întâi este însăși importanța ce o dăm acestei chestiuni. Ea derivă, în foarte multe cazuri, din impresia, mai mult sau mai puțin conștientă, ce o au unii părinți, precum că ar exista posibilitatea de a da unui copil „numele cel mai potrivit”. Dar potrivit cu ce poate să fie un nume? Mai întii potrivit cu imaginea pe care și-o face părintele despre personalitatea copilului, așa cum și-l dorește, cum visează, ca orice părinte, despre odrasla sa, la un destin strălucit, deosebit. Nimic mai firesc pentru un părinte decit să aibă asemenea sentimente. Dar una este ce și cum vrem noi să ne fie copiii, alta se alege pînă la urmă de viața lor. Un nume care mărturisește prea deschis și direct dorința părinților de a avea un copil cu un destin excepțional riscă să devină ridicol și greu de suportat atunci cind, așa cum este foarte probabil, evoluția la maturitate a copilului se desfășoară în limitele obișnuitului. Așa se face că, la noi, de pildă, după citeva încercări interbelice de a-l introduce în onomastica românească pe **Napoleon** s-a renunțat tocmai pentru că cei care purtau acest nume ajungeau invariabil de risul celor din jur.

Încercarea de a da unui copil „numele potrivit” prezintă, riscul ca acesta să devină cu timpul un „nume nepotrivit”, tîntă a ironiilor, oamenii fiind foarte

Aș vrea să mă înțelegeți bine: aici, la montaj, se decupează și se asamblează fiecare expresie de pe fața unui actor, fiecare cuvint, fiecare zgomot. Aici se decantează, practic, întreg filmul și munca aceasta, a noastră, te fură pe nesimțite, odată cu desfășurarea acțiunii filmului, odată cu șlefuirea detaliilor celor mai rafinate.

Ca om de montaj, vreau să lucrez la filme care sint făcute pentru public și nu pentru nu știu ce pretenții conformiste. Filme fără false probleme. Aici, la sala de montaj, se simte penibil viața confectionată, gîndită din birou, elaborată din anumite necesități de conjunctură. Vreau să văd filme fără falsă pudoare, pentru că viața nu se trăiește conform unor rețete farmaceutice sau conform unui cod al manierelor elegante. Viața e dură, viața înseamnă luptă și acest lucru nu se prea vede în filmele românești de actualitate. Pe de altă parte, vreau să montez filme care să descrețească frunțile oamenilor, care să le facă viața mai frumoasă, care să le dea încredere în ei înșiși. Vreau să văd filme cu oameni obișnuiți, oameni de pe stradă care trăiesc omenește, ca mine, ca vecinul meu, ca noi toți, spontani, originali, deștepți, tonici, pentru că noi sintem oameni tonici, luminoși, nu încrunțați și angoasați. Vreau să lucrez la filme despre oameni care deși muncesc din greu, ca mine, nu uită să ridă și să se bucure de viață.

sensibili la nepotrivirea dintre un nume pretentios și personalitatea mai puțin excepțională a celui ce-l poartă.

Unii părinți dau nume copiilor cu gîndul la anumite însușiri și calități, desemnate cu precizie prin numele ce-l dau, sperind că astfel vor atinge înșușirea respectivă. Am întîlnit fete cu numele **Frumusica** ori **Silfidă**, nume care nu li se prea potriveau. Tare as fi vrut să știu ce gîndeau acum părinții de inspirație ce au avut-o în urmă cu 20 de ani. Imi inchipui ușor de tot și reproșurile pe care le vor fi primit din partea celor pe care au vrut să-i fericească dîndu-le un nume cit mai ales. Căci greșeala de a da un nume „potrivit” se încadrează printre greșelile twice pentru părinții neșocotii care, vrînd să facă bine copiilor, le fac mai mult rău.

Alți părinți dau copiilor nume care se potrivesc oricum pentru că sint potrivite oricărui copil: **Mugurel**, **Puiu**, **Coca**, **Bebe**, **Gigi** etc. Ce se pierde din vedere în acest caz? Faptul că **Bebe** ori **Gigel**, cum i-au trecut în certificatul de naștere, nu vor rămîne copii toată viața, ci se vor maturiza, vor îmbătrîni, li se va zice chiar **moș**, la un moment dat: **moș Bebe**!, **baba Coca**! Adică să nu uităm că numele ce-l dăm copiilor noștri îi va însoți și atunci cind ei înșiși vor avea copii și nepoți, la o vîrstă cu care numele riscă să fie nepotrivit.

O altă categorie o constituie numele rare. Mulți părinți, convinși că alt copil ca al lor nu mai există — ceea ce poate fi adevărat, dar nu ne sade bine să atragem atenția tuturor asupra acestui fapt, ci mai bine să-l lăsăm pe fiecare să descopere cu timpul ce copil grozav avem — caută un nume pe potrivă: adică nemălîntînit în cadrul comunității respective. Ba unii inventează chiar nume noi, dorind ca odorul lor să se distingă astfel de la bun început de ceilalți copii. Nu e de bun augur această grabă de a-și vedea copiii mai cu moț decit ceilalți.

ION COJA ■

CAP LIMPEDE

CAPITOL

Un eveniment editorial: Editura „Minerva” a publicat în seria **Retitutiile** volumul **Epopei naționale**. Iată cuprinsul: **Constantin Negruzzi** — **Aproful Purice**, **I. H. Rădulescu** — **Mihaiada**, **V. Bumbac** — **Descălțarea lui Dragoș în Moldova**, **Dimitrie Bolintineanu** — **Traianida**, **Aron Densusianu** — **Negriada**, **I. I. Bumbac** — **Florinta**, **Ioan N. Șoimescu** — **Daciada**, **G. Baronzii** — **Daciada**, **Ioan Pop-Florantin** — **Ștefaniada**. Ediția de **Scrieri ale lui Tudor Arghezi** a ajuns la volumul 31. El se intitulează **Timperi de cronică** și cuprinde articole scrise între 1911—1966, alcătuint o impresionantă frescă a societății românești. O carte incitantă: **Memoriile unui gazetar** (Editura „Cartea Românească”). Gazetarul se numește **A. P. Samson**. Perioada pe care o evocă este cu-

prinsă între anii 1927-1938. O primă ediție, „de întimpinare”, din scrierile lui C. Stere a apărut la Editura „Minerva”. Este o încercare de valorificare a moștenirii literare lăsate de acest scriitor despre care **Camil Petrescu** scria: „D. Const. Stere pare să fi fost mai curind în frîntul unei idei fixe”. O imagine surprinzătoare dar credibilă ne oferă **Vistian Gola** despre **V. A. Urechia**, socotit un „nedreptățit” pentru faptul că a rămas în conștiința noastră doar sub chipul creionat de **Maioreșcu**. Volumul **V. A. Urechia** echivalează cu o reabilitare a celui stigmatizat în **Beția de cuvinte**. **Seria de Opere ale lui Tudor Vianu** înregistrează apariția volumului 8 care cuprinde **Studiul de filozofie a culturii**. 16 „români celebri” sint prezentați cu mult talent gazetăresc de **Romulus Balaban**. Volumul său **Români celebri** este scris din „dragoste pentru valorile românești” și cu credința

că personalitățile prezentate „au tras brazde a-dinci măcar într-o direcție, iar ecoul creațiilor lor va suna și în viitor, ei făcînd parte dintre cei care zidesc în viața intelectuală și artistică, original și durabil”. **Gloria Lăcătușu** a publicat la Editura „Junimea” un bun volum de interviuri, **Zăpezile calde**. Un volum de versuri care merită atenția cititorilor: **Patinuar** de **Radu Ulmeanu**.

CONCERT

Deși nu ne putem plînge de lipsa formațiilor camerale care cultivă muzica nouă de aici și de peste hotare (amintesc doar **Musica Nova** și **Ars Nova** pentru bogata și fructuoasă lor activitate), **Hyperion** aduce un plus de nouitate, de interes. Aduce în fața publicului spectacolul: lumini, proiecții, mișcare scenică, decor, „îmbracă” sunetul, ritmul și culoa-

rea într-o mantie ce-i ajută perceperea. Spectacolul ciștișigă în interes prin permanenta sa plasare în două lumi — cea veche și cea de azi — prin implantarea între ficcare lucrare românească modernă a unei bijuterii semnate de **Anton Pann**. **Iancu Dumitrescu** și **Hyperion** demonstrează astfel modernitatea muzicii noastre vechi și bogatele legături cu tradiția ale celei noi. Demonstrează, de fapt, continuitatea de semnificații specifice spiritualității românești pe aceste meleaguri.

Concertele pe care **Hyperion** le-a susținut pînă în prezent la Craiova, Brașov, București, Bacău, Sibiu etc. pledează pentru viabilitatea ideii. Ultimul a avut loc recent la Sala Mică a Palatului Republicii Socialiste România în fața unui public numeros și pretentios. A fost aproape un examen care confirmă valoarea de excepție a muzicienilor ce alcătuiesc această forma-

În programul cu pertinență prezentat de criticul **Radu Stan**, în ambianța scenică a **Cristinei Angelescu**, au figurat lucrări de **Doru Popovici**, **Ștefan Niculescu**, **Iancu Dumitrescu**, **Wilhelm Berger**, **Cornel Țăranu**, **Lucian Meșianu** și **Octav Nemescu**. Printre ele, cum aminteam înainte, muzică de **Anton Pann**! O largă paletă de personalități, de modalități, de stiluri, de la expresia directă, de o curcitură sinceritate și eficiență a lui **Doru Popovici**, la impresionantul joc timbral al paginii lui **Octav Nemescu**, **Hyperion** convinge deopotrivă pe ascultătorul auzit ca și pe cel ce pășeste pentru prima dată într-o sală de concert.

Interpreții de excepție, de fapt soliști ai scenelor de concert, care s-au unit la chemarea lui **Iancu Dumitrescu**, sint: **Aurelian Octav Popa**, **Voicu Vasinca**, **Dimitrie Rîpeanu**, **Iancu Văduva**, **Mihai Tănăsili**, **Alex. Graur**, **George Ionescu**, **Mihail Sofonea**, **Costin**

Petrescu și **Ștefan Thomasz**. Fiecare dintre ei ar merita un portret dar, mai ales, o mai mare atenție din partea organizatorilor de concert și din partea A.R.I.A. Așteptăm cu nerăbdare următoarele concerte. Nu dorim să credem că totul a fost „un foc de paie”.

MIHAI MOLDOVAN ■

SUCCES ROMÂNESC LA WEIMAR

De curind, regizoarea **Sorana Coroană** a pus în scenă la Weimar și **Jenna (R.D.G.)** piesa „Comedia erorilor” de **William Shakespeare**, în scenografia semnată de **Hristofania Cazacu** și muzica scrisă de **Camehia Dăscălescu**. Spectacolul s-a bucurat de un imens succes, fiind selectat pentru Festivalul mondial **Shakespeare** care a avut loc tot la Weimar în acest an. Iată citeva

Să ne cinstim ctitorii

ION CREANGĂ

„Ia, am fost și eu, în lumea asta, un boț cu ochi, o bucată de humă însuflețită din Humulești, care nici frumos până la douăzeci de ani, nici cu minte până la treizeci și nici bogat până la patruzeci nu m-am făcut. Dar și sărac așa, ca în anul acesta, ca în anul trecut și ca de cind sunt, niciodată n-am fost !”

La 10 iunie se implinesc 140 de ani de la nașterea lui Ion Creangă, unul dintre marii clasici ai literaturii române, autor al unei opere restrinse ca volum dar monumentală prin originalitatea, prin calitatea artei și farmecul ei : Poezii, Povestiri, Amintiri din copilărie.

Iubirea de frumos

Despre toleranță

Fii aspru cu tine însuși și îngăduitor cu ceilalți — o maximă multiseclară izvorită dintr-o adevărată iubire față de oameni și care trebuie să ne-o reamintim ori de câte ori simțim nevoiți să ne pronunțăm în ce privește lucrarea și viața unui seamăn de-al nostru. Toleranța este în fond față mai ziditoare a obiectivității la care se ajunge cu multă greutate. Trebuie mult să fi suferit ca să împărtășești durerea și ceasul de cumpănă al celuilalt. Un filozof vorbind despre fețele răului numea trei: fanatismul sau intoleranța, diletantismul și donjuanismul. Se vede imediat că toleranța este opusă răului, că este forma de manifestare a bună-tății inimii omeneste. Cred că nu întâmplător voievodului Moldovei vestit pentru toleranța lui față de atîția prigoniți veniți sub scutul său a fost numit Cel Bun, Alexandru cel Bun. Omul, oricît ar fi de supus greselii, nu trebuie asimilat în întregime acesteia, fondul său ultim și mai adinc este încă intact și se poate devota binelui prin lucrarea liberei sale voinți. Nimic nu-i mai umilitor pentru un om decît să fie ignorat în cele bune ale sale și asimilat uneia dintre scăderi. Ura de om, care-l poate orbi față de celălalt, se naște acolo unde omul s-a obișnuit cu anii în a vedea numai erorile celuilalt, nu

și zilele lui blinde și zidoare. De aceea se spunea mai demult că nu-i bine să ascuți răul spus despre altul de unul singur. Atunci prinde curaj în fața răului și se extinde în cuvînt ignorînd binele. Imi amintesc dialogul între un înțelept și un intolerant. Acesta din urmă era foarte pornit pe niste tineri care erau atinși de unele din viciile vîrstei lor socotindu-i niste degenerați. Înțeleptul i-a pus o întrebare intolerantului : te-ai uitat la acești tineri cînd dorm ? Nu uita niciodată fața lor de bunătațe, clipele lor de aur care sînt temelul vieții lor în cele din urmă. Există o asprime față de celălalt pe care ești dator să o arăți cînd fratele tău, semenul tău se complăce într-o eroare. Dar această asprime vine dintr-un sentiment statornic de iubire față de el. Muștrarea din iubire aproape întotdeauna are un efect terapeutic de întoarcere pe calea cea bună. Dacă nu din convingeri imediate, din părere de rău față de cel ce suferă pentru tine, caută să urmez calea norocului.

Despre Dostoievski se spune că-și iubea cel mai mult personajele cărora nu le găsea aproape nici o ieșire din întunecimea lor. Ar fi vrut cu prețul cel mai scump al iubirii sale să-i ajute să iasă la lumină. Toleranța n-are nimic idilic și sentimental, este forța uriașă a iubirii îndelung răbdătoare și îngăduitoare care pe toate le acoperă, pe toate le îndură, toate le nădăjduie și care nu va pieri niciodată. Virtutea cea mai nobilă și puternică, iubirea care mișcă sori și stele și inimile noastre întru viață nepieritoare.

IOAN ALEXANDRU ■

Cronica literară

Alexandru Paleologu: „Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu”

Primă parte a unei lucrări, *Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu* a stîrnit comentarii din cele mai diverse. Este și normal din moment ce autorul face deseori considerații surprinzătoare în legătură cu marele nostru prozator, „unul dintre cei mai mari din lume”. În primul rînd el operează o triere neînduplecată a scrierilor aparținînd autorului *Crengii de aur*. În cartea lui Alexandru Paleologu nu mai întîlnim imaginea unui scriitor cu un talent eruptiv, capabil să însuflească prin cuvînt orice eveniment banal. Cu o severitate care a apărut unora iconoclastă, criticul lasă la o parte numeroase volume admirate pînă acum, după cum susține el, în mod nejustificat : „Abia după un sfert de veac de la debut Sadoveanu a devenit cu adevărat Sadoveanu. Dacă nu vrem să admitem asta, nu înțelegem nimic din lenta șlefuire a pietrei săvîrșită de Sadoveanu și

nu înțelegem sensul lungii sale căi către sine”. (p. 13). Chipul unui Sadoveanu de sursă cărturărească ni-l oferise și Nicolae Manolescu în *Sadoveanu sau Utopia cărții* așa că afirmația aceasta nu are darul de a ne șoca. Ceea ce uimește însă este faptul că Alexandru Paleologu are curajul de a aborda în acest volum vasta creație sadoveană analizînd doar trei capodopere : *Creanga de aur*, *Baltagul* și *Ochi de urs*. Dacă volumul lui Nicolae Manolescu, fără a avea dimensiuni impunătoare, reușea să ne restitueze intactă grandoarea universului zămislit de genialul scriitor, *Treptele lumii...* ne abandonează la capătul unei lecturi pasionante de-abia în „vestibulul” creației lui. Nu pentru că lui Alexandru Paleologu îi plac doar unele din cărțile lui Sadoveanu ne contrariază — ci faptul că așa cum se înfățișează pînă acum esafodajul său exegetic nu profilează dimensiunile gigantice ale operei studiate, transformînd arta unui artist obișnuit cu desfășurări ample pe pinze, într-una a unui miniaturist preocupat pînă la exces de cel mai mic detaliu al lucrărilor lui. Acesta este, după opinia noastră, cel mai important curus al unui eseu strălucitor prin erudiție și prin modul în care e scris. La fiecare pagină se simte participarea autorului, implicat cu toată ființa în fiecare dintre afirmațiile sale. Cartea dezvăluie o luptă pasionantă pentru aflarea adevărului, înaintarea e cînd prudentă, cînd triumfătoare pe o anumită cale, abandonată uneori ca fiind fără nici o perspectivă. *Treptele lumii...* invită la un veritabil banchet al ideilor, convocate din cele mai diverse cărți sau culturi. Autorul este lipsit de morgă atunci cînd le etalează, se simte bine printre ele și le dirijează în direcțiile care îl interesează. Paginile foiesc de citate însă nici un moment nu ai impresia că ai fost chemat la un spectacol doar pentru a admira o paradă a erudiției satisfăcute de ea însăși. Autorul se incintă de orice nouă idee descoperită la alții sau la el, o analizează cu febrilitate din mai multe unghiuri, o comentează cu ardore, reușind să-i însuflească viața pentru ca astfel să ne trezească și nouă interesul. *Treptele lumii...*, o carte fastuoasă, face un călduros elogiu culturii cu ajutorul căreia un excepțional scriitor reușește să descopere calea către sine după ce parcurge un drum destul de întortocheat. Citeodată, tocmai datorită acestei largi deschideri spre problemele culturii, în cartea lui Alexandru Paleologu nici nu mai este vorba de Sadoveanu, ci pur și simplu de condiția umană și de modul în care a fost ea privită din antichitate și pînă azi. Autorul caută un pretext pentru a ne vorbi despre noi înșine, despre viață și moarte, despre supraviețuire și renaștere, despre biruința prin cunoaștere, ca o carte de învățătură, cu o expunere plină de farmec. Comentariul se urmărește cu sufletul la gură, atît în partea lui introductivă, cînd rînd pe rînd sint respinse etichetele aplicate de-a lungul anilor marelui prozator, acoperit de tot felul de „platitudini idolatre”, ca și în părțile lui de analiză propriu-zisă. Autorul alege ce-i convine din afirmațiile autorita, combate cu vehemență sau aprobă entuziasmat, dă telefoane pentru a verifica o chestiune, trăgînd astfel puțin draperia care ascunde uneltele sale de lucru. În concepția sa, *Creanga de aur*, romanul lui Sadoveanu, este un „descensus ad inferos” (p. 52). Infernul e reprezentat de Bizanțul comparat cu o fiară hrăpăreacă și crudă. *Ochi de urs* este o „povestire isaiatică”. Iar *Baltagul*, „un roman de dragoste” și o *Anti-Mioriță*, amintind de mitul lui Isis și Osiris, lată, dintr-o dată aria spiritualității noastre lărgită considerabil și arta „îndelung premeditată” a lui Sadoveanu căpătînd accentele universalității. De altfel, una din pledoariile din subtextul cărții este aceea de situație a prozatorului nostru în contextul culmilor literaturii de pretutindeni.

Treptele lumii... încearcă să ne smulgă din confortul în care eram instalați în ceea ce privește atitudinea față de opera lui Sadoveanu și ne propune s-o receptăm dintr-un unghi modern, s-o înțelegem ca pe o creație cu drept legitim de a interesa lumea contemporană. O dezbateră intelectuală pasionantă este inițiată și condusă cu pricepere astfel încît cartea se citește cu o deosebită plăcere. Cu toate simplificările pe care le conține, ea înseamnă o contribuție exegetică de prim ordin datorată unui om de mare cultură, fascinat de jocul ideilor.

GEORGE ARION ■

CAP LIMPEDE ●

spicuirii din presă asupra spectacolului : **Agrenia A.D.N.** : „...Spectatorii teatrului din Weimar care joacă acest spectacol cu casa închisă au primit cu entuziasm noua punere în scenă a regizoarei din România, Sorana Coroamă, directoarea Teatrului „Ion Vasilescu” din București, pentru succesiunea de scene senine și spumoase create de-a lungul celor cinci acte. Pe marea scenă cu trei planuri de joc, Hristofonia Cazacu a realizat modelul uriaș al unui ceasornic cu zodiac pentru a oglindi echilibrul dintre tradiție și referința la actualitate”. **Thüringer Neueste Nachrichten** : „O neobișnuit de veselă seară de teatru ne-a oferit Teatrul Național German din Weimar cu piesa lui Shakespeare... Cu veritabil simț pentru posibilitățile scenei, regia Soranei Coroamă a făcut ca toate sensurile piesei să ne apară vii. Oaspete din București și cu un alt prilej mai vechi, merită și de această dată cele mai mari laude. Seara o-

ferită a fost plină de turbulență și de bună dispoziție, părțile întunecate ale piesei și-au avut locul lor iar momentele lirice, delicate de asemenea. Ceea ce atrage de fapt, dincolo de aspectul burlesc, este problematica relațiilor dintre oameni : datorită confuziilor totul devine nesigur, nici unul nu mai poate avea încredere în celălalt, ba, pînă la urmă, nu mai are încredere nici în sine și din acest moment începe nebunia. Însuși timpul își iese din rosturi și merge anapoda”. **Thüringische Landeszeitung** : „...Este uimitor, dealtfel, cu cîtă plăcere au jucat toți interpretii, cît de relaxați și de liberi au fost datorită experienței practice a muncii teatrale românești... Ansamblul a reușit să se scuture de idei preconceptuate și de situații convenționale, să treacă piesa într-o lume poetic-absurdă, de nebulie contrapunctică în care orice logică e dată peste cap și în care măsura piesei o dă lipsa de sens... Dar tocmai în aceasta îl re-

cunoaștem pe Shakespeare, pe care de fapt niciodată nu-l putem citi cum trebuie și îl descoperim mereu nou în joc. Și tocmai aceste descoperiri în joc le-a urmărit vădit conștientă regizoarea oaspete, întîlnind un public demn ca partener. Acestuia îi place jocul pentru că fără bătaie de cap conceptuale, după gluma burlescă a confuziilor, rămîne ca un ecou care îl pune pe gînduri”. **Das Volk** : „Datorită confuziilor privind identitatea stăpînitor și slujitorilor se pun în același timp în lumină semnificațiile și corelațiile sociale și de concepție de viață. A le descoperi pe acestea — elementele teatrale populare și semnificațiile lor mai adînci ale teatrului și a le reda scenic — iată intenția clară a regizoarei din România. Fără să renunțe la comical tradițional de situație și la ga-gurile de efect, ea a căutat să accentueze, scoțîndu-le în relief, cauzele comerciale care duc la modificarea atitudinii oamenilor, unii față de alții,

încît dragostea și prietenia se pot distruge din pricina banilor...”

VICTOR ADAM ■

RADIO

Primă zi a verii, 1 iunie trebuie să aducă mult soare, mult senin și, mai ales, multă limpezime și multă lumină. Limpezime și lumină ce se întîlnesc, nu întîmplător, cu celebrarea, în aceeași zi, a universului pur al copilăriei, într-o tradiție ce se va fi născut, desigur, și din grija celor mari pentru cei mici, dar și din zvicnetul sufletului Omului cel Mare spre sufletul Omului cel Mic. Un zvicnet simțit în această săptămînă pe toate undele sufletului, totul amintindu-ne — dacă mai era nevoie — că, da, vine, ori este, **ziua tuturor copiilor lumii**. Radioul și-a avut partea lui de merit în această sărbătoare. Și dacă, de regulă, în cadrul celor

trei programe se transmite săptămînal 11 emisiuni pentru copii, însumînd 320 de minute, între 27 mai și 2 iunie, numărul acestora și timpul acestora a fost, credem, îndoit. „Copiii — zimbetul lumii !”, un inspirat generic pentru instantaneele prezentate într-o rubrică a emisiunii ce se cheamă „Student club” ni se pare a fi metafora cea mai potrivită pentru tot ceea ce au gîndit și realizat numeroșii reporteri, redactori și colaboratori mari și mici ai radioului, pentru senzația permanentă de zîmbet, de bucurie, pe care ne-au creat-o. Pentru că emisiunilor cu adresare directă — „Bună dimineața, copii !” sau „Noapte bună, copii !”, „Radio Voinicel”, „Însir-te mărgărite”, „Teatru radiofonic pentru copii” ori „Teatru serial pentru copii” — li s-au adăugat numeroase alte emisiuni : muzicale, cu copii sau pentru copii, cu poezii, ale celor mai îndrăgii creatori (versuri închinete copiilor la „Metaforele vîrstei dintîi” sau

la „Scrisoare din țara copilăriei”). Și alte vorbe frumoase și însuflețite de aceeași dragoste pentru cei mici au fost rostite în cadrul unor spații radiofonice care, de obicei, nu sînt gîndite pentru a se adresa copiilor („Dicționar de literatură universală”, „Coordonate economice”, „Arte frumoase”, „Teatru radiofonic”). Nu a lipsit chiar o anchetă-dezbateră despre „Marile probleme ale celor mici”, iar mult ascultata emisiune „Curierul melodiilor” de vineri, 1 iunie, a fost rezervată în exclusivitate copiilor, pentru ei cîntînd și Marius Teicu, dar și Mirella Matheiu și Mihai Constantinescu, dar și Formația ABBA.

O sărbătoare a copilăriei, gîndită și exprimată ca o serbare pentru copilărie, toate aceste simple însufierări de „gînduri radiofonice” alcătuiind imaginea unei imense ferește, spre un univers imens.

DOINA IOVĂNEL ■

„Caminante”

Jurnal mexican (65)

Venus și Coatlicue

2.

Ca și Spania, dacă e adevărat ce se afirmă despre ea^{*)}, Mexicul nu poate despărți frumusețea de tristețe. În această seară la Mérida înțeleg, poate, mai bine acest lucru. Așa cum în zidurile întunecate ale Escorialului e, probabil, greu să desparți gloria de zădărnice, aici în cimpurile uscate ale Yucatánului noaptea bolborosește amintiri ciudate. Căci Spania a dat, fără îndoială, Mexicului mai mult decât o limbă, o religie și barocul. I-a dat tristețea ei însoțită. Și melancolia ei arzătoare. Asprimea ei pasionată. Exaltarea ei care nu cunoaște mila, așa cum n-au cunoscut-o nici aventurierii, nici arta ei, nici lumina, nici dragostea. Orice s-ar putea spune despre Don Juan în afară de faptul că a avut o fărîmă de compasiune pentru victimele sale. Umbrelle se desenează în această noapte ca niște pește de licheni negri pe zidurile fierbinți și nu m-aș mira, intrind pe sub porticul unei clădiri, să nimeresc într-un atelier unde pe pereți să ardă, ca niște flăcări prelungi, siluetele lui El Greco din acea Spanie pe care o iubesc deși ea a aprins cele mai multe ruguri și a dat adesea recompense bizare chiar celor ce i-au adus lauri și aur; pe Columb l-a urcat pe culmea gloriei și acolo l-a pus cătușe... dar există cu siguranță în cimpurile de cenușă ale Castiliei sau pe străzile din Toledo, disputate în același timp de un soare de foc și de umbră, o frumusețe tragică, greu de definit, care explică totul.

Poate și Mexicul trebuie iubit așa cum el însuși își iubeste vulcanii. Știind că sub coroana de zăpadă a lui Popocatepetl arde un foc neblinzit care oricând poate erupe violent. Atunci nu ne va mai surprinde nici arta sa. Vom înțelege de ce ea amestecă florile și cruzimea; de ce viața n-a însemnat uneori nimic într-o țară care a ridicat piramide ca să protesteze împotriva morții; și de ce între mișcările și singe, aici e uneori un singur pas; între viață și moarte, o singură tăcere. Veselia izbucnește în hohote pentru ca să înghețe brusc într-o tăcere ascuțită și amenințătoare. Nicăieri, probabil, frumusețea și moartea nu stau atât de aproape, fără să se excludă una pe alta. Ca în această întâmplare relatată de un francez despre un mexican care, pentru a răzbuna onoarea familiei sale, ucisese șapte persoane. Urmărit, el nu putea fi prins. Scăpa mereu. Într-o zi, în munți, a văzut pe drum o pasăre rănită. A coborât de pe cal, a luat-o în mâini, mângîind-o și încercînd s-o vindece. Pasărea a murit însă, iar el, în loc să plece, s-a apucat să-i sape o groapă unde a așezat-o pe un pat de frunze, rugîndu-se Fecioarei ca pasărea să zboare la cer. Așa l-a surprins poliția și l-a doborât...

Mexicanul se comportă ca și furtunile care izbucnesc pe neașteptate și se sting în aureole de lumină. Nu e lumina din Orient, care amestecă mizeria și poveștile din o mie și una de nopți; și nici lumina mediteraneană, caldă, senzuală, feminină. E o lumină care amuțește rinjetul morții, fără să-l ascundă. Apolo însuși, în această lumină, s-ar fi înfășurat în șerpi ca și Coatlicue, în loc să omoare Pythonul. Nicăieri florile, păsările, vîntul n-au fost atât de insistente chemate în poezie să murmure melancolia în fața morții, dar o umbră de spaimă trece chiar pe figurile zeilor... Acești zei care n-au cunoscut ce e clemența. Nu pentru că au fost răi, ci pentru că au fost mizantropi. Ei n-au dat șanse de mîntuire, ci aminări. N-au așteptat rugăciuni, ci sacrificii. Iar Coatlicue privește cu ochii orbi spre același punct. Ca și cum ar spune că singura dreptate sigură în această lume e moartea, a cărei zeiță este; că ea nu absolvă pe nimeni și toți vinovații care nu și-au ispășit pedeapsa nu s-au putut sustrage sancțiunii ei; că au murit nu numai victimele, ci și toți călăii, nu numai sclavii, ci și toți stăpînii, nu numai cei umiliți, ci și ofensatorii lor, cei păcătoși și cei care au vrut să-i mîntuie, bolnavii și medicii lor, cei înșelați și excoicii, cei mințiți și profitorii, deținuții și paznicii lor, împărații și supușii. Că acest ultim și implacabil judecător n-a cruțat pe nimeni, nici pe cei care nu se temeau de nimeni... Dar cum să ne împăcăm cu o asemenea dreptate? Cum să ascultăm ceea ce nici Mexicul nu vrea să asculte în tăcerea statuiilor sale? Deoarece, cînd va răsări soarele, șerpii care o înfășoară pe Coatlicue vor ameți în lumină... Din Declarația drepturilor omului, zicea Baudelaire, lipsesc dreptul de a contrazice și dreptul de a pleca (el care se temea să iasă chiar la marginile Parisului!). Poate că formula e arbitrară și altele sînt mai importante. Dreptul de a înțelege, de pildă. Există în lume destule motive de tristețe pentru ca să nu le mai sporească și arta.

Tăcerea pare aici uneori de piatră. Atunci orele se rostogolesc, nu curg. Iar căderea nopții e însoțită de un sunet ciudat. Nu ajunge probabil să citești istoria Mexicului în amănunt înainte de a intra într-un muzeu. După cum nu ajunge să și-l închipi pe Filip al II-lea al Spaniei, cu pălăria lui de mătase, poruncind măceluri singeroase între rugăciuni. Există civilizații pe care le înțelegem mai bine din amănunte și din tăceri decît din vorbe. Așa cum există gînditori pe care i-am înțeles mai bine din îndoilele lor decît din certitudinile lor.

OCTAVIAN PALER ■

*) Am intenția să scriu cîndva o carte „Călătorii imaginare” (în replică la „Scrisori imaginare”) despre locurile unde am visat să ajung și n-am ajuns niciodată. Căci și un anticălător poate avea excepțiile sale, iar dintre aceste excepții Spania se află pe primul loc. Din adolescență am visat să parcurg într-o zi ruta lui Don Quijote. O vreme am crezut că acest proiect se va realiza. Acum știu că e o himeră.

„ZALMOXE” — UN DISC DE EXCEPȚIE

AL FORMAȚIEI SFINX, AȘTEPTAT DIN 1976

Abundența formațiilor de muzică ușoară nu este, prin sine, liniștitoare. La fel cum nu orice „om cu chitară”, cu un volum de poezie în mînă și cu puțin glas este neapărat un folkist. Pînă aici doar cantitate, o sumă a numelor și prenumelor, cu șanse mai mari sau mai mici de a figura pe afișele ce împinzesc mapamondul. Dar atunci cînd aceste formații sînt alcătuite din personalități, din artiști, din creatori care vîd dincolo de reacția imediată, descoperi neconcluzivă a publicului, atunci manifestarea muzicală se transformă în operă de artă.

Formația Sfinx, cu ultimul disc intitulat Zamolxe (STM-EDE 01537), demonstrează cu prisosință atribuțiile profesionalismului, ale artei care știe să comunice, să innoibeleze, să sublimizeze. Formație de prestigiu, cultivînd o arie stilistică largă, Sfinxul s-a impus cu autoritate în viața muzicală românească tocmai prin profesionalism, prin știința de a face muzică de calitate, de a se exprima la cel mai înalt nivel estetic al genului. De parte de banalitate și de loc comun (atitudine nu întodeauna la îndemina oricărui „minuitor” de claviaturi sau tobe și tobițe care nu stă bine la capitolul școală), departe de neapărata epatare cu nouătăți gratuite și ne-simțite. Sfinxul reușește marea performanță de a face artă adevărată într-un gen adeseori pîndit de impostură sau de mediocritate, de snobism și plagiat.

Ursitoarele, Blana de urs, Mierea, Peștera, Ephiphania, Furtuna cu trup de balaur, Călătorul prin noiri, Kogaion și Epilog sînt piesele editate pe recentul disc de referință pentru muzica de acest gen de la noi și de mare succes. Dintre ele nu mai puțin de șase aparțin lui Dan Andrei Aldea, instrumentist cu un rar rafinament al nuanțelor, al sensibilității, al puterii de comunicare, muzician desăvîrșit al claviaturii și al chitarei, muzician cu har al expresiei simple și directe. Corneliu Bibi Ionescu — chitară bas, Nicolae Enache — claviaturi, și Mihai Cernea — percuție, alături de Dan Andrei Aldea reușesc performanța de a face muzică la nivel competitiv pe plan internațional.

De la evocator la tragic, prin liric, pastoral și chiar prin muzică ambientală, versurile lui Alexandru Basarab sînt surprinse în ipoteze sonore firești, constituind osatura acestui maraton muzical de excepție. Ar fi fost poate necesară o unitate stilistică mai riguroasă, obligatorie în guvernarea sonorității. Influențe autohtone și străine, chiar cochetarea cu moda, scad (pentru specialist) din valoarea de ansamblu a unei manifestări dăruite și realizate cu talent. Dacă obiecția noastră se poate transfor-

ma în stimulent, atunci sîntem siguri că Dan Andrei Aldea, Corneliu Bibi Ionescu, Nicolae Enache și Mihai Cernea vor atinge pragul celei mai înalte afirmări în acest atît de greu gen al muzicii căreia unii îi mai spun uneori ușoare, dar care este deja adoptată de public pînă la exaltare.

MIHAI MOLDOVAN ■
compozitor

CA ȘI OLIMPIADELE, DISCUL FORMAȚIEI „SFINX” SE SUCCED DIN 4 ÎN 4 ANI

Primul album al grupului „Sfinx”, „Lume albă”, a apărut în 1975, iar piese de pe acest al doilea, „Zamolxe”, încep să fie prezente în concertele „sfincșilor” din 1976! Se pare că drumul prin hățurile birocrației și peste barierele ridicate de „Electrocard” (și nu numai) a fost anevoios; totuși, în iunie 1978 (!) banda discului a fost în sfîrșit finisată.

Chiar dacă nu este o caracterizare foarte agreată, discul este de fapt un poem rock bazat pe textele tinărului poet și cercetător în domeniul istoriei Alexandru Basarab. Cîrnele existente dovedesc seriozitatea căutării unor izvoare științifice atestate: „Pythagoras avea pe lingă el încă un tînar pe care l-a cumpărat din Thracia, Zamolxis, pentru că la naștere s-a aruncat asupra lui o piele de urs și pielea se numește la thraci zalmos”. (Porphirius).

Fașa A a discului „descrie” o posibilă existență reală a unui înțelept conducător devenit apoi zeul suprem Zamolxe: „regenerarea” (epiphania) face trecerea la fașa B, sugerîndu-se perpetuarea simbolului și spiritului lui Zamolxe. Retrăgîndu-se pe muntele Kogaion, „zeul e adorat pe munții înalți, în singurătatea unde numai vulturii, iar nu oamenii mai pot urca” (Părvan). Fiind așadar un poem unitar, piesele nu sînt separate, fluxul fiind curmat o singură dată, înaintea epilogului: „...cine astăzi poate să spună mai multe decît noi / să știe cine-a fost / dacă a fost...”. Într-adevăr, existența reală nu este foarte importantă; importantă este existența unei anumite spiritualități pe aceste meleaguri, născută demult și viguroasă prin veacuri pînă astăzi. Aceasta este și sugestia copertei (creată de studentul-arhitect Alexandru Andries).

Majoritatea compozițiilor aparțin lui Aldea, care este și „vocea” principală, cu excepția celor două piese ale lui Cernea. Aranjamentele sînt create în totalitate de Aldea, pentru a se conferi un înveliş aurat unitar — țel îndeplinit (parcă totuși o varietate mai mare n-ar fi stricat). Această dorință de realizare a unei lucrări „rotunde”

se deduce și din lipsa unor „artificialități instrumentale (de pildă solouri de baterie, vioară sau black-flöte). Mai mult, sound-ul discului i s-a imprimat o fluiditate dominată de „curgerea” creată de „clape” (chiar chitara și percuția urmăresc, imită sau „absorb” sintetizatoarele și orga). Iată de ce nu am citat numele membrilor formației decît acolo unde a fost absolută nevoie, efortul lor fiind unul de echipă.

Tehnic vorbind, se observă că formația a petrecut mult mai mult timp în studio decît la primul album. Mixajul este migălit (parcă totuși cu o tentă exagerată de stereo), bateria este înregistrată mai „prezent” decît ne obișnuim (împriimarea ei s-a făcut cu microfoanele și mixerul trupei), iar „Kogaion” dovedește că și pe 8 piste se pot face suprapuneri spectaculoase. Din păcate, de la banda inițială și pînă la gravura efectivă s-au pierdut cel puțin 10.000 de Hz, calificativul „înaltă fidelitate” neputîndu-se aplica.

Că, în ciuda minuțiozității „lucrăturii” s-au ivit și imperfecțiuni, este adevărat; cum adevărat este și faptul că acest material sonor îl reprezintă pe „Sfinx” de acum 1-2 ani, nu cel de acum. Că tirajule este probabil insuficient sau că lansarea festivă a fost sublimă, dar... a lipsit. Decamdată să ne bucurăm că „Zamolxe” a trecut de pe scenă pe disc.

FLORIN-SILVIU URSULESCU ■

MOMENT DE APOGEU

Discul Zamolxe al formației Sfinx este cea mai semnificativă apariție a noului val discografic, cel mai important eveniment discografic al muzicii tinere. De fapt, se poate spune și imi asum acest risc, că acest disc marchează primul moment de maturitate artistică, de apogeu, al pop-ului românesc. Și de aici n-a mai rămas decît un pas spre a afirma că Zamolxe este practic primul disc „pop” românesc competitiv pe piața internațională, primul care scoate din anonimul pop-ului nostru. Se cuvine aici să scriem cu majuscule numele celor patru autori ai partiturii muzicale: DAN ANDREI ALDEA, MIHAI CERNEA, CORNEL ENACHE, și BIBI IONESCU, și să aducem laude pentru calitatea înregistrării.

VICTOR SOCACIU ■

Caseta tehnică. Disc Electrocard STM-EDE 01537. Redactori: I. M. Cristea. Sunetul: Th. Negrescu. Versuri: Al. Basarab. Grafică: Al. Andries. Cuprins: (A) 1. Ursitoarele, 2. Blana de urs, 3. Mierea, 4. Peștera, 5. Ephiphania; (B) 6. Furtuna cu trup de balaur, 7. Călătorul prin noiri, 8. Kogaion, 9. Epilog. Muzică: D. Andrei Aldea (1, 2, 4, 5, 8, 9), M. Cernea (3, 7), N. Enache (6). Componența: D. A. A. — chitară, claviaturi, vocal; C. Bibi Ionescu — ch. bas; N. E. clav.; M. C. — percuție.

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Genickschuss

Elaborarea metodelor de exterminare a deținuților din lagărele de concentrare s-a făcut după îndelungi investigații și experimentări efectuate cu sînge rece, cu meticulozitate nazistă. Perfecțiunea a fost atinsă la Birkenau. Acolo, camerele de gazare, cînd funcționau cu întreaga lor capacitate, puteau asigura „asfixierea a 9.000 de oameni în 24 de ore. Metoda, validată și apreciată de Himler personal, nu se putea aplica în mîile de lagăre răspîndite de-a lungul și de-a latul Reich-ului. În consecință, s-a pus la punct un șir întreg de alte procedee pentru asasinarea deținuților. Printre acestea, cel mai răspîndit procedeu, aplicat în toate lagărele mai mari și mai mici, l-a constituit lichidarea prin Genickschuss — împușcare în ceafă.

Cel mai autorizat expert al acestui procedeu, Standartenführer¹⁾ ul Anton Kaidl, fostul comandant al lagărului de concentrare Sachsenhausen, l-a descris astfel în fața tribunalului: „Impușcarea în masă a prizonierilor de război a fost efectuată într-o încăpere specială, camuflată ca un cabinet medical, în care se afla un dispozitiv pentru măsurarea înălțimii și un panou pentru examinarea văzului, iar SS-iștii, camuflați ca medici, purtau halate albe. În timpul măsurării fictive a înălțimii, deținuții era

lichidat printr-un foc de armă în ceafă, tras printr-o deschizătură făcută în leatul de măsurare”.

Apreciîndu-se cum se aplică Genickschuss la Sachsenhausen, s-a hotărît ca „experiența” acumulată acolo să fie răspîndită și în celelalte lagăre.

Standartenführer-ul Zierets, fostul comandant al lagărului de concentrare Mauthausen, a consensnat în depozitia sa: „În 1941, toți comandanții au fost chemați la Sachsenhausen pentru a vedea cum pot fi lichidați cel mai rapid lucrătorii politici și comisarii ruși. În fundul unei barăci izolate erau adunați comisarii și lucrătorii politici și în urletele unui aparat de radio erau duși cite unul printr-un coridor întunecos în camera de execuție. În scindura unui perete al acestei camere se afla o tăietură verticală, în dosul căreia era instalat un dispozitiv mobil pentru ochire. Execuția se făcea printr-un glonț tras în ceafă cu arma a cărei țevă era introdusă în acest dispozitiv”.

Vizitatorii muzeului de la Buchenwald, cercetînd incinta fostului lagăr, pot intra într-o sală vîruiță în alb. Fostul „cabinet medical”. Pe unul din pereți se află și azi moartă instalată pentru măsurarea înălțimii deținuților. Dezbrăcat în pielea goală, deținuții era așezat cu spatele lipit de instalație. Doctorul SS-ist, în halat alb, zîmbind binevoitor, ridica cu grijă, pînă la

înălțimea capului deținuții, un cursor care aluneca printr-un lăcaș practicat în perete. În clipa cînd medicul oprea cursorul, din camera vecină, prin lăcașul practicat, victima era împușcată în ceafă.

Așadar, la Buchenwald și Sachsenhausen, procedeul Genickschuss — împușcarea în ceafă — se desfășura aproape identic. Schimbul de experiență de la Sachsenhausen nu se făcuse degeaba. Totuși, din relatările fostului deținut politic dr. Karl Kürich reiese că la Dachau metoda se aplică altfel. „În mijlocul unei încăperi era o adăncitură, acoperită cu un grătar. Cel care urma să fie împușcat trebuia să se dezbrace, să intre în adăncitură, să se aplece și apoi era împușcat în ceafă. Cînd se făceau execuții în masă, în această încăpere trebuiau să intre cite 12 oameni, să se așeze în genunchi, bineînțeles după ce înainte se dezbrăcaser... apoi primeau cite un glonț în cap”.

Procedeul Genickschuss, împușcarea în ceafă, se practica și la Auschwitz. Într-unul din procesele verbale ale ședințelor Tribunalului militar internațional de la Nürnberg s-a consensnat că toți cei ce executau lichidarea „...trăgeau victimelor un foc de armă în ceafă dintr-o carabină scurtă, care făcea un zgomot surd. După execuții, veneau „hamalii de cadavre” și duceau cadavrele într-un grajd din apropiere, unde le aruncau pe un strat de paie. Băltoacele de sînge de pe locul de execuție erau înlăturate și locul era pregătit pentru executarea altor victime”.

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112398

¹⁾ Colonel în SS.

Nimic nou pe scena Teatrului de revistă!

Teatrul de revistă n-a mai prezentat de mult un spectacol eveniment. N-a mai descoperit de mult rețeta unei reprezentații cu haz. Divertismentul e în criză pe scenele estradei. Libretistii, plictisiți dar prolifici, se copiază pe ei înșiși. Subiectele cupletelor sînt vechi. Conflictul zaharisit. Ce se întîmplă cu estrada? Unde e umorul? Se muncește mult, se repetă mult dar fără har. O dovedesc și cronicile de spectacol consemnate mai jos. Ce e de făcut? E de revizuit „meniul” lucrurilor de care ridem. Despre ce ridem noi astăzi în mod obișnuit? Și ce anume satirizăm? E necesară o dezbaterie serioasă în primul rînd în interiorul teatrului. Trebuie renovată concepția despre divertisment. Trebuie apelat la libretistii de ținută intelectuală, de mare talent. E de renunțat la serviciile veteilor artiști și mediocrilor. Trebuie revăzută întreg ansamblul și păstrat numai ceea ce e de valoare. Și în teatrul de revistă există multe valori care nu se pot exprima pe măsura înzestrării lor.

Faptul că se joacă deseori cu săli pline nu e întotdeauna edificator. Oamenii simt nevoia să se distreze. Dar la un alt nivel decît acela la care o fac acum.

Un spectacol cu dar... și fără har

București, 24 mai, sala Victoria. Spectacolul Teatrului satiric-muzical „C. Tănase” intitulat „Costică, ne vede lumea!” de Petre Bărbulescu, muzica de Temistocele Popa, în regia lui Bițu Fălcișeanu, se bucură de cîteva prezențe remarcabile și de alte cîteva bune. Impresionează marile eforturi ale Romicăi Puceanu de a cînta cu înțelepciune despre viață. Ne-a lăsat impresia că înainte de a cînta a recîntat excepționalul roman Groapa al lui Eugen Barbu. Cîntă frumos, decent, elegant Aurelian Andreescu. Cîntărețul se respectă pe sine și faptul impune. Cuplul de actori Mihai Fotino — Nicu Constantin face treburi bune deși — așa credem — primul nu reușește să se dea aproape deloc în stambă. Nicu Constantin o face și nu e bine. Vom reveni. Jeanina Matei, Mirabela Dauer și Paula Rădulescu au prezențe agreabile.

Semnăind reușitele spectacolului trebuie să mai spunem cîte ceva. Mai întîi că premiera „Costică, ne vede lumea!” nu este premieră. În realitate, sînt prea puține lucruri propriu-zis noi ca să numim spectacolul așa. Chestia cu Costică — ne exprimăm „la Teatrul satiric-muzical C. Tănase” — este doar un truc, dealul repede uitat în spectacol. Vrem să spunem că lucruri vechi în cea mai mare parte au fost botezate altfel. Ne-a revătat nota vulgară a unor dintre numerele din spectacol. De pildă, soția lui Costică, cel gelos, Emilia, a încălcat decența căsniciei căci „mi-a spus mie că aseară a fost prima dată pe Omu (omul)”. De asemenea, multe lucruri nerostite ce se constituie toate în aluzii de prost-gust, într-o pornografie obișnuită. Spre deosebire de ceea ce înseamnă umor, aici sînt întîlnite bășcălia, jargonul de bulevard deloc cultivat. Nu înțelegem (în parte) predilecția realizatorilor pentru reproducerea pe scenă a limbajului și gesticii țiganilor. Dansatoarele, în nici un caz nu le putem spune balerine, sînt extrem de bine hrănite iar băieții, colegii acestora, sînt slăbuți, extrem de slăbuți.

EUGEN SECELEANU ■

Libretistii nu pierd niciodată!

București, 24 mai, sala Savoy. În mare vervă, „Revista în luna de miere” debutează, plină de aplomb, cu bancuri răsufiate și replici de elev repetent în ciclul primar, lipsa de haz a libretistului Cornel Constantinescu făcîndu-te să te întrebî de ce se bucură dînsul atîta de reintîlnirea cu Teatrul Tănase, așa cum o mărturisește în programul de sală. Dintre numeroasele dovezi vă prezentăm numai două.

1. Doi tineri căsătoriți, la un an după luna de miere. El, agitat, se pregătește să plece la stadion; Ea, strivită de durere, nu pricepe nimic.

Ea: Și mie cine o să mai îmi spună muțu-muțu?
El (cînic): Muțu-muțu o să-ți spună muțu-muțu.

2. Julieta (tranzant): Romeo, te juri? Romeo (năving și bilbit): Mă... mă... mă-njuri?

Julieta (dură): Jură-te, Romeo, pe prima anuală. (Romeo era pompier voluntar.)

Și spectacolul continuă pe același ton, fără complexe, etalînd cu nonsalanță subprodusele unui textier care declară, modest, în programul de sală: „Doresc spectatorilor să se amuze, în aceeași măsură în care îmi doresc mie acest lucru”. Nu știm cum și-a rezolvat problema Cornel Constantinescu, dar spectatorii se amuză rar și în cea mai mare parte datorită talentului actorilor Cristina Stamate, Ioana Casetti, Nae Lăzărescu, Alexandru Lulescu și Radu Stoenscu. În primul rînd pentru că lumea s-a plictisit de veșnicile poante cu directorii care pleacă în august la mare cu secretarele, cu bișnițarii brușniți care vind rujuri pînă îi prinde mișcîta, cu mitocanii care astează femeii în plină stradă etc. O spunem lîmpeze: nu ne-au plăcut trivialitățile și vulgaritățile

din momentul intitulat „Cabinetul medical”, limbajul suburban, cu priză la o anumite parte a populației, din „Janina din Bolintin”, de umorul cănănit, căutat cu luminarea, din „Sedinta”, după cum nu ne-au plăcut, pe lîngă dialogurile menționate la început, nici replica: „Babo, stai acas”, că altfel vin și te mîncî la parastas” din „Oameni cu opinie”, deși e drept că poate fi întîlnită prin unele părți, rima „etceteroi-mătușoi” și răspunsul președintelui cooperativei „Mierea”: „Fără tîrșită, tovarășe Găină, fără tîrșită, că tîrșita e la urmă!” Ne-au plăcut, parțial, momentele „Nu doar o lună de miere” și „Cloșca”. Atît despre textele lui Cornel Constantinescu.

În rest, spectacolul este montat cu nerv de Nicolae Dinescu, muzica lui Temistocele Popa, fără virtuțile unui șlagăr cum și-a dorit-o autorul, este interpretată cuminte de Eva Kiss și de mereu tristul Jean Păunescu, iar corpul de balet, cu excepția unor momente de plictiseală vădită, se descurcă. Foarte bun dansorul, Păsturel Ionescu are și un timbru vocal plăcut.

Și o remarcă de încheiere: mi se pare că unii libretisti, cum este și cel menționat în cronică de față, mizează prea mult pe farmecul și talentul actorilor estradei, reușind, cîteodată, chiar să-i compromită. Și e păcat. Pentru actori și pentru spectatori, pentru că libretistii nu pierd niciodată.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Un revirement?

Simbătă, 2 iunie, Constanța. Premieră la Teatrul de revistă „Fantasio” cu Revista de aur de Nicușor Constantinescu, Sava Georgescu, H. Mălineanu și Aurel Mihălache. N-am fi scris nici un rînd despre acest spectacol dacă ar fi trebuit doar să repetăm cele spuse de ceilalți colegi în cronicile lor. Și, din păcate, multe din curburile semnălate de ei în legătură cu reprezentațiile la care au asistat se găsesc și în Revista de aur. Nu mai insistăm asupra lor. Dar ne-au frapat cîteva lucruri care pot să însemne o cale nouă pentru teatrul nostru de revistă. Ne-a reținut atenția grația cu care a fost pregătită fiecare secvență a spectacolului. Ceea ce demonstrează profesionalism, exigență și respect față de public. Și mai presupune și multă muncă, de șlefuire cu mîgălă a numerelor din program. Ne-a impresionat bucuria și plăcerea manifestate de cei de pe scenă atunci cînd și-au interpretat rolurile încredințate. O mențiune specială merită corpul de balet, un ansamblu pentru care dansul pare să nu fie niciodată o obligație de serviciu ci un prilej de a-și etala cu vervă mijloacele artistice de care dispun. După cum nu ne-au putut lăsa indiferenți cîteva momente de un umor de bună calitate cum ar fi acela al „spectacolului cu dar”. Sînt cîteva indicii că o „renaștere” a revistei la noi este posibilă oricînd. Să fi aflat provincia secretul acestui revirement?

GEORGE ARION ■

Cine, și mai ales cum, ne aduce risul?

Suceava, 25 mai. Două spectacole prezentate de Teatrul satiric-muzical „C. Tănase”. Sorții decid să-l vedem pe cel de la ora 17. Dornici uită se destîndă pentru o oră, spectatorii uită repede prețul „mobilizator” al biletelor (22 lei), unii trecînd cu vederea și peste supraprețul la care se vind programele de sală. O observație care se impune de la început și pe care ne-o sugerează programul este aceea că o casă mare, cu cheltuială se ține.

Dovadă, bunele aprecieri ale cronicarilor de la Contemporanul, Săptămîna, Informația Bucureștiului inserate în paginile amintitei tipărituri care însoțește trupa. Alît doar că acestea — aprecierile — se referă la alte spectacole din reperoriul teatrului. Ceea ce am văzut la Suceava e doar un colaj destul de colorat, e drept, de texte umoristice și în nici un caz o „antologie umoristico-muzicală”, după cum pretînd autorii. Pentru că antologia presupune în primul rînd, cum bine

se știe, o selecție riguroasă, ținînd de o finalitate, cit se poate de precisă. Finalitate care lipsește acestui spectacol. Ca să nu mai vorbim de selecția care e absolut „intimplătoare”. Cu toate acestea nici un răuvoitor nu ar putea contesta adevăratul tur de forță pe care protagonistul spectacolului (care este și unul dintre actorii lui) îl face de-a lungul celor 120 de minute, Puiu Călinescu fiind incontestabil un actor total care nu s-a cruțat nici de data aceasta. Senzația de insatisfacție se amplifică însă în clipa în care observi că nici una din deseile sale apariții nu întîlnește un partener de replică pe măsura (decît, poate, atunci cînd discută cu un papagal imaginar) și cînd cu voia sau fără voia sa alunecă pe toboganul unor „poante” care nu-i mai tîm dreaptă statura de comic excepțional (nevasta dispăre pentru că o furase somnul, zgomotele se auzeau pentru că se crăpa de ziuă etc., etc.)

Vădit tributar ni s-a părut spectacolului falsului curaj de a lovi fără milă în „probleme” al căror „gabarit” nu prezintă nici pe departe atîta osteneală: problema bacșisului, problema primelor,

problema croitorilor fără vocație etc., etc. Dacă fiecare dintre momentele care alcătuiesc acest „cocteil umoristico-muzical”, cum îl mai numesc tot autorii, se susțin totuși prin ele însele, mai greu e de făcut această precizare pentru întreg spectacolul, care, parcă, nu are nici un rost, decît să declanșeze hohote de ris numai din cînd în cînd. Regizorul Bițu Fălcișeanu pare a fi pus pe seama întîmplării desfășurarea reprezentației. Din partea muzicală remarcabilă a fost doar apariția, destul de comprimată însă, a lui Gil Dobrică, un cîntăreț inconfundabil. Înțelegînd greutățile unui turneu, nu putem trece totuși cu vederea foarte firava coregrafie, care în orice caz n-a suplimentat aplauzele.

Deci, un spectacol de revistă de la care am așteptat mult și am primit puțin. Notabilă este totuși îndrăzneala de a ne aduce risul acasă pentru o seară.

MARCEL MUREȘANU ■

Actori totali pentru revistă!

— Vă rog să mă iertați, Nicușor Constantinescu, pentru că vă deranjez pe parul de suferință al spitalului; mi-am permis acest lucru din dorința de a schimba cîteva idei pe marginea unui subiect pe care îl iubiți și căruia i-ați dăruit întreaga viață. Este vorba, bineînțeles, de teatrul de revistă.

— Sigur că locul nu este cel mai potrivit, dar cum teatrul de revistă privit din spatele cortinei înseamnă cu totul altceva decît atunci cînd îl privești din stal, poate nu-i rău că ați venit! Trebuie să știți, de la bun început, că genul acesta socotit de unii „ușor” a cerut totdeauna și cere și acum foarte multe eforturi, mare dăruire și multe, multe sacrificii. Nu oricine poate face față pretențiilor unui asemenea gen. Cit despre talent... Revista reclamă un actor total.

— Foarte adevărat ceea ce spuneți și, pentru că situația actuală a genului trece printr-un con de umbră, v-aș ruga să-mi mărturisiiți de ce odinioară revistele aveau un asemenea succes în comparație cu teatrul de revistă actual care alunecă de ani și ani de zile într-o ingrijorătoare involuție. Unde sînt marile montări, unde sînt marile vedete, unde este baletul, unde sînt balerinele?

— Să luăm lucrurile organizat. Dintotdeauna revista a cunoscut și momente de stagnare. Pe vremuri, aceste momente erau pasagere, ceea ce înseamnă că nu durau mai mult de un an, doi. Este adevărat că la ora actuală cam de prea mulți ani durează această situație și sincer vorbind nu-i văd ieșirea. Marile montări nu mai apar deoarece regimul de economii este prost înțeles. Vedetele au dispărut. Iată, nu demult a părăsit revista și Nicu Constantin, ca să dau doar un singur exemplu. Cit privește balerinele nu au dispărut, sînt aceleași de pe vremea lui Tănase.

— Poate că nu ar fi rău dacă ne-am opri ceva mai mult asupra acestor probleme.

— Asta înseamnă că ne-ar trebui o „Flacăra” întreagă pentru a discuta.

— Nici chiar așa; vă rog să abordați problemele într-un singur cuplet.

— Pe vremuri, revista era un gen protestatar, dar progresist. Noi căutam să aducem pe scenă ceva din durerile omești, din dorința de a alina aceste dureri. De cele mai multe ori lucrurile rămîneau în sala de spectacol. Dar erau spuse.

După Eliberare, revista, mulți ani, a fost socotită o cenușăreasă, un gen minor care în comparație cu teatrele adevărate nu însemna nimic. Această mentalitate greșită a fost mai mult decît dăunătoare. Actorii genului au început să se descurajeze, marea tradiție a început să se piardă pe drum. Fiecare cuplet, fiecare cîntec era „o problemă de proporții republicane”. Să dau un exemplu. Mălineanu a scris acum 30 de ani un cîntec melodios și util: Marinică. Cei care ne ocupam de problemele teatrului l-am apreciat la justa lui valoare și l-am inclus în spectacol. Cînd revista a fost gata pentru a merge în turneu, s-a făcut vizionarea. Juriul de pe acea vreme a fost unanim de părere că Marinică este un cîntec jignitor și că trebuie de urgență scos. Directorul de atunci, regretatul om de teatru Ion Coman, n-a vrut să țină cont de recomandarea comisiei și trupa a plecat la drum cu cîntecul impricinat inclus în program. Acolo unde se cînta, succesul era fantastic, spectatorii înțelegînd exact ceea ce comisia a refuzat să înțeleagă. Turneul mergea strună iar la București comisii spumega. Dar adevărata artă pînă la urmă se impune, drept care peste puțină vreme Mălineanu a cîștigat Premiul de Stat pentru Marinică. Primii care l-au felicitat au fost chiar membrii comisiei.

Marile actori ai genului au dispărut. Revista nu mai interesează pe cei ce ar putea-o sluji, toți absolvenții de institut se doresc distribuiți în drame, la teatre „serioase”. De unde această mentalitate greșită, nu prea știu, deoarece mari actori de altădată cu revista au început. Nu este cazul să dau exemple. Lucrurile sînt foarte bine cunoscute. Trebuie însă să reamintesc faptul că în urmă cu nu prea mulți ani un spectacol de revistă nu era construit în jurul unei singure vedete, ci se sprijinea pe umeri unui bogat mănunchi de actori. Într-un singur spectacol de revistă evoluau: Antonescu Cărbuș, Zizi Șerban, Dan Demetrescu, Tomazian, Gheorghe Treștian, Didi Ionescu-Felea, Elena Burmaz, Maria Tănase, nume sonore care făceau meseria cu pasiune și cu sacrificiu. Pe vremea aceea, și cu mult înainte, revista era un tempu unde se oficia.

— Spuneți mai sus că revista se face cu sacrificii. Nu e prea mult spus?

— Nu. Iată de ce. Ceream trupui, din dorința de a menține genul, seriozitate, punctualitate, profesionalitate. Ce se întîmpla după căderea cortinei nu mă mai interesa. Notați un singur exemplu, sau poate două. Prin 1938 jucam cu mare succes un spectacol. Sili Vasiliu făcea mare succes, era doar vedetă. Îi moare mama și-mi cere permisiunea să plece la Galați. Am chemat-o în birou, i-am prezentat condoleante, i-am șters lacrimile de pe obraz, dar nu i-am permis să plece. M-a amenințat cu demisia, a început să se jelească, era doar mama ei, dar de plecat n-a plecat. Pînă la urmă a înțeles că arta trebuie, să o faci cu sacrificii și că sacrificiile nu sînt vorbe goale. De multe ori ești pus în situația chiar de a le face. Doresc să menționez faptul că și eu am fost pus în aceeași situație, prin 1933, și la fel am procedat.

— Mărturisiiți-mi acum, după ce au trecut atîția ani, nu ați fost prea dur? Nu regretați?

— Dacă regretam, nu-ți povesteam întîmplarea. Iată de ce socotesc că nu am greșit. Ceea ce mă nervează acum la revistă cel mai mult este faptul că o premieră dată nu este respectată. Adică cum dai premiera cu niște actori care după primele apariții sînt înlocuiți, fiecare plecînd după bunul plac. Unde s-a mai pomenit așa ceva? Cine ne dă dreptul să ne batem joc de spectator? Cum este și firesc, toți spectatorii nu pot veni o dată la un spectacol. Ei trebuie să aibă siguranța că atunci cînd vor reuși să capete bilete, vor beneficia de aceeași distribuție ca la premieră. Acesta este un principiu sînt al teatrului. „Revista 58” s-a jucat seară de seară doi ani și jumătate. Cînd am dat ultimul spectacol era la fel cu premiera. Spectatorul nu trebuie frustrat. Acuma este clar de ce n-am lăsat-o să plece pe Sili Vasiliu.

— În zilele noastre Stela Popescu se anunța ca o mare vedetă. Cînd o vedeam apărînd pe scenă îmi ziceam: iată continuatoarea vedetei de altădată, iată omul care a știut să preia genul, dar are meritul de a fi inovatoare, iată omul care va avea ce să lase în urmă. Este adevărat că ea mai apare pe scena teatrului de revistă, dar cu un nou statut. O condamnăți pe Stela Popescu?

— Nu o condamnăm ci dimpotrivă, spun că bine a făcut. Așa cum ați remarcat, revista e la pămînt. Cu o floare nu se face primăvară. Stela a sesizat just că are toate drumurile închise. Pentru a avea la revistă pe Stela Popescu, trebuie mai întîi să ai... „Reviste de altădată”. De acolo trebuie pornit.

— Ce-i de făcut?

— Multe. În primul rînd se cere, după părerea mea, reconsiderat actorul. Cred

(Continuare în pagina 21)

DAN BIRLADEANU ■

Aurul talentului

Intre celebritățile lumii Nadia Comăneci a pășit la ceasul copilăriei. Pe atunci, exactitatea și frumusețea execuțiilor sale adunau laolaltă uimirea și admirația. Acum nu mai e un copil. Acum, Nadia își poartă prin lume, cu maturitatea celui ce se cunoaște pe sine, marea și talent. Ne trăind deloc sentimentele „alergătorului de cursă lungă” rămas singur în dura sa încercare de autodepășire, „Steaua gimnasticii” știe că are mereu în preajmă privirile avid îndreptate spre ea și nervii de oțel ai multor pretendenți la recunoașterile supreme. Execuțiile ei, care au zguduit și interogată radical „legile” gimnasticii, vor rămâne, indiscutabil, înscrise definitiv în antologia de aur a acestei splendide discipline.

O noua competiție, **Cupa mondială** la gimnastică, în fapt o etapă a unui spectaculos itinerar al muncii și talentului, ale cărui orizonturi semnificative se numesc concret **Campionatele mondiale și Olimpiada 1980**, a adus noi argumente în favoarea strălucirii durabile a „aurului” gimnasticii românești.

Lângă Nadia s-a alăturat, cu marea ei talent, micuța Emilia Eberle, amândouă aducând de la această Cupă 4 medalii de aur, câștigând fiecare câte două din cele patru medalii supreme și parcă pentru a ilustra ideea de omogenitate încă două medalii, una de argint și alta de bronz. În vitrina muncii și a talentului, ambasadoarele gimnasticii noastre au așezat încă o dată semnele invincibilității, ale voinței de a sluji cu demnitate culorile patriei.

La Tokio, Nadia a obținut a 27-a notă maximă din cariera sa sportivă. Ziarele, specialiștii nu conțenesc în a exprima entuziasmul față de noile execuții ale Nadiei, care „au fermecat pur și simplu pe

spectatori”; față de performanța Emiliei Eberle, cu „strălucitorul său exercițiu la birnă”.

Două fete din România — două fete care s-au uimit desigur de zborul lin al fluturului peste pașiștile înflorite, care au privit cu bucurie zborul săgetat al rindunelor și suplețea căprioarelor — au imprumutat aceste sugestii pure de la natura pentru a le afla echivalențe în exercițiile lor. Exercițiile gimnastelor noastre sint lecții memorabile despre armonie, despre cîntecul ce locuiește etern în trupul omului, despre condiționarea durabilității talentului de muncă. Și de modestie. De mereu via conștiință a autodepășirii, a luptei cu inerția — și la ce altitudin, se poartă această luptă! —, a curajului de a-ți asuma riscul unei eventuale înfringeri ca preț necesar al unei strălucite victorii. Acest curaj îl au numai oamenii cu autentică vocație a victoriei. Doar corectitudinea unui exercițiu, doar perfectia lui execuție nu pot mulțumi pe un mare sportiv. Acolo, sus, la paralele, fiecare fracțiune de secundă are drepturile sale. Nadia a hotărît să fie mai puternică decît ele. Altfel nu și-ar onora prestigiul, inconfundabilul ei talent. Doar o fracțiune de secundă s-a dovedit îndărătnică, cutezind să o învingă pe marea învingătoare. Dar numai pentru o fracțiune de secundă. Fiindcă este sigur, în lungi și grele ore de muncă, Nadia va pregăti, cu singe rece, revanșa. Și va triumfa.

Stau mărturie cele două medalii de aur, medalia de argint care confirmă adevărul talentului ei. Stau mărturie izbînșile Emiliei, tovarășa de drum prin universul gloriei sportive. Și, de ce nu?... în curînd ale noilor stele ale gimnasticii românești. Alcătuiind laolaltă o superbă constelație. Născută din talent, din muncă, din voință. Din aceste carate ale existenței pe care, oricît le vom aplauda, nu le vom omagia nicicînd indeajuns.

NICOLAE DRAGOȘ ■

„Bătrînii”

Desfășurată la sfîrșitul săptămîinii trecute, ediția a XXV-a a internaționalelor de atletism ale României a constituit un bun prilej de verificare și, totodată, de evaluare a posibilităților în perspectiva Olimpiadei din 1980 și, ca obiective mai

Ileana Silai are toate motivele să se bucure! 4:00,0 reprezintă cea mai bună performanță mondială a anului pe 1500 de metri

apropiate pentru atletismul nostru, a Cupei Europei și a Jocurilor Balcanice. Jubileu a fost, în linii mari, o reușită, înscrind-se drept o încercare notabilă de a reduce o întrecere tradițională în atenția concurenților străini de valoare și, implicit, în cea a publicului. Au asistat la concurs mai mulți spectatori decît la ultimele ediții, în jur de 3 mii, făcîndu-se un pas important în această direcție, după cum și atletii străini s-au prezentat în număr mai mare, sosind la București din 18 țări din Africa, Asia, America Centrală și, firește, Europa. Numai că, dincolo de câteva excepții, sulițașă Sanderson din Anglia, sprintera Decker din R.F.G., săritorul în lungime Cybulski din Polonia, alergătoarea de garduri Kempin din R.F.G. și săritoarea în înălțime Meyfarth din R.F.G., valoarea oaspeților a fost redusă, reprezentanții noștri dominînd întrecerile și ajudecîndu-și marea majoritate a titlurilor. În condițiile în care vîntul a suflat puternic, ajungînd pînă la 10 metri pe secundă, rezultatele înregistrate au fost bune, câteva chiar de răsunset internațio-

nal. Făcînd un bilanț, să subliniem că s-au depășit 7 recorduri ale internaționalelor și că dinamovistul Nicolae Bîndar a aruncat ciocanul la 73,66 m, stabilind un nou record național.

Figura centrală a competiției a fost, fără îndoială, Ileana Silai, cîștigătoare, cu timpi excelenți, a probelor de 800 și 1500 de metri. În lipsa Nataliei Mărășescu, accidentată, Ileana Silai a făcut, în ciuda unui vînt vrăjmas, o excelentă cursă pe 1500, oprind acele cronometrelor la 4:00,0, ceea ce reprezintă cea mai bună performanță mondială a anului în curs. Acestei minunate atlete, exemplu de tenacitate și seriozitate, i-a fost de mare ajutor prestația Maricicăi Puică, alergătoare care a dat tonul cursei, conducînd pînă aproape de final și izbutînd, cu 4:03,3, un record personal demn de stimă și respect. Deși la 38 de ani, vîrstă la care întrecerile atletice sint privite, de regulă, din tribune, Ileana Silai, elevă a antrenorului Silviu Dumitrescu, nu pare dispusă să abandoneze asaltul celei mai înalte performanțe, ea rămînînd în continuare unul din „monștrii sacri” ai atletismului românesc, înaintînd ferme promisiuni pentru concursurile următoare, înțelegînd prin asta și Jocurile Olimpice de la Moscova.

Ispăvile Ilenei Silai, dar nu numai ele, readuc în discuție o problemă, cea a vîrstei, îndelung controversată și, după opinii autorizate, încă nerezolvată de fe-

Maricica Puică în plin efort. Intrecută pe ultimii metri de Silai, ea a înregistrat 4:03,0 pe 1500, cîștigînd apoi detașat, pe 3000 de metri; Deși a împlinit 33 de ani, profesorul de matematică Carol Corbu continuă să fie cel mai redutabil dintre săritorii noștri de triplu salt; Ilie Floroiu, în plin efort, îndrumă spre titlu, la 10 kilometri

ANALIZĂ

FĂRĂ CUVINTE

După acel „de neuitat” 4-6 în compania reprezentativei Iugoslaviei (preliminariile C.M.), în ziua de 21 noiembrie 1977 Plenara Comitetului federal a ales un nou Birou al Federației române de fotbal, în frunte cu tovarășul Anghel Paraschiv, președinte. S-a scurs, între timp, ceva mai mult de un an și jumătate. Iată palmaresul echipei reprezentative a României în această perioadă de timp:

- 1978 : 1) 22 III, 1-1 cu Turcia, la Istanbul
 2) 5 IV, 0-2 cu Argentina, la Buenos Aires
 3) 3 V, 2-0 cu Bulgaria, la București
 4) 14 V, 0-1 cu U.R.S.S., la București
 5) 31 V, 1-1 cu Bulgaria, la Sofia
 6) 11 X, 1-0 cu Polonia, la București
 7) 25 X, 3-2 cu Iugoslavia, la București
 8) 15 XI, 0-1 cu Spania, la Valencia
 9) 13 XII, 1-2 cu Grecia, la Atena
 10) 19 XII, 1-1 cu Israel, la Tel Aviv
 1979 : 11) 21 III, 3-0 cu Grecia, la București
 12) 4 IV, 2-2 cu Spania, la Craiova
 13) 18 IV, 2-0 cu Ungaria, la Pitești
 14) 13 V, 1-1 cu Cipru, la Limassol
 15) 30 V, 0-3 cu Ungaria, la Miskolc
 16) 1 VI, 0-1 cu R.D. Germană, la Berlin.

Tragem linia și facem socoteala: din cele 16 meciuri, doar cinci victorii (pe care le-am subliniat), cinci meciuri nule (între care și cu Turcia, Israel și Cipru, ca și cu Spania, pe teren propriu) și șase înfringeri (una chiar în fața Greciei, prima din palmares), cu un golaveraj total de 18 înscrise și tot 18 primite. Rezultă, cu alte cuvinte, cea mai neagră perioadă din istoria fotbalului nostru. Dacă vrea cineva să continue astfel, o poate face. Dar o face în contul nostru! Și noi n-o mai vrem. Am intitulat însă acest chenar „Analiză fără cuvinte”, deși, este evident, am fi putut scrie sute de cuvinte despre situația de fapt. Preferăm deci să lăsăm faptele să vorbească singure, invitîndu-i pe cititorii noștri să tragă ei înșiși toate concluziile. Nu tot ei, din păcate, vor putea lua, de unii singuri, și măsurile care se impun.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

● Fotbal, divizia B ●

BUCUREȘTI. Autobuzul — Viitorul Scornicești 0-1 (0-0). Lume multă, peste 10 mii de spectatori, gazon excelent, poate cel mai bun din Capitală la această oră, organizare fără cusur grație fermității observatorului federal Florin Dumitrescu și strădaniilor președintelui asociației gazdă, Lucian Duma. ● În deschidere, echipa secundă de juniori a României a fost surclasată, 1-5, de formația similară a Franței, pe care o întrecuse la Medgidia, vineri, cu 2-1. Dacă oaspeții, pregătiți de renumitul Boulogne, au zburdat, jucîndu-se cu adversarii și cu ocaziile de gol, juniorii noștri parcă au fost legați de picioare, lăsîndu-se depășii la toate capitolele, mai întîi spre nedumerirea publicului, apoi spre amuzamentul acestuia, care i-a aplaudat pe francezii la scenă deschisă. Mai lenți și mai apatici, elevii lui Mihai Nicolae și Eugen Mladin se pot declara mulțumiți de rezultat, diferența de scor putînd fi și mai mare! ● Fostul internațional Titus Ozon ne mărturisea, mîhnit, că „în materie de juniori încă bijbim”. E adevărat, numai că bijbim de prea multă vreme, fără ca federația de specialitate să ia vreo măsură! De cîțiva ani, F.R.F. tot face declarații și-și ia angajamente, dar rezultatele întîrzie. ● În partida vedetă, liderul seriei a II-a a obținut o victorie meritată și muncită, făcînd un pas hotărîtor spre promovare. Gruparea pregătită de Anescu și Circumărescu a jucat, ca de obicei, cu multă ardoare și ambiție, arătîndu-se harnică și disciplinată. În linia de fund, Pană și Martinescu au fost de netrecut, iar Petre și Petre și Badea, ale căror nume selecționerii n-ar trebui să le uite, au stăpînit centrul terenului, punîndu-și coechipierii în bune situații de gol. După ce Șoarece și Palea au ratat copilărește și după ce Badea a suțat în stîlpul porții lui Mocanu, virful de atac al Viitorului a înscris unicul punct al meciului, reluînd cu capul o centrare a lui Pană și consfințînd o izbîndă indiscutabilă. ● De partea cealaltă, Autobuzul, fără căpitanul ei, Zamfir, 3 cartonașe, n-a mai repetat buna prestație din prima repriză a meciului cu Rapid, formația antrenată de Vasile Copil fiind nevoită să se incline în fața unei garnituri mai bătaioase și chiar mai abile. ● De la gazde, Iacob și Margelatu s-au zbatut mai mult, Singura ocazie a Autobuzului s-a consumat în minutul 18, cînd Sultănoiu a trimis din apropiere un volé violent peste poarta lui Anghel. ● După meci, Dumitru Anescu, încă șchiopătînd după un recent accident de mașină, abia a prîdit cu primirea felicitărilor, Valentin Stănescu și Gheorghe Dungu i-au strîns mîna, primul remarcînd că „fundații centrali ai Viitorului au jucat ca a carte”. ● Fără greșală, cursiv și inteligent, arbitrajul unei brigăzi din Buzău, avîndu-l la centru pe profesorul de istorie Cristian Teodorescu. (Ovidiu Ioanițoia)

BUCUREȘTI. Rapid — Metalul Plopeni

4-0 (2-0). Patru goluri, unul mai frumos decît celălalt, au încununat o evoluție de excepție (mai ales în repriza a doua) a jucătorilor antrenati de Ion Motroc. Într-adevăr, de foarte multă vreme jucătorii alb-vișinii nu și-au creat, pe parcursul a 90 de minute de joc, atîtea ocazii clare de gol și, mai ales, de multă vreme n-au luptat cu atîta ardoare pentru victorie. ● Cele două puncte puse în joc, folositoare mai ales celor din Plopeni, au făcut ca pe parcursul primelor 45 de minute ale partidei să se joace aspru, pe alocuri chiar dur, Savu, Puriț, Petcu și Giba excelînd la acest capitol. ● Foarte repede, în minutul 4, M. Stelian a deschis scorul cu o lovitură de cap, iar Bartales l-a majorat (min. 25) după o fază excelent lucrată de Paraschiv și Manea. La rîndul lor, jucătorii din Plopeni au acționat cursiv, cu acțiuni bine gîndite tactic, Negoită și Spiridon (min. 9,17, 14) punîndu-l la grea încercare pe Ioniță (neînspirat în această partidă). ● După pauză, elanul oaspeților a fost frînt parcă de golul de kinogramă al lui Paraschiv (3-0, min. 49), care a reluat sec, fără drept de apel pentru portar, o centrare, și ea perfectă, a lui Bartales. ● Din acest minut 49, Rapidul se dezlănțule, pe teren rămîine parcă o singură echipă, care joacă cum și ce vrea, golul al patrulea, al lui Șutru (min. 87), și celelalte cinci-sase ocazii ratate copilărește de Manea făcînd deliciul galeriei. ● Metalul a mai avut o singură zvicnire (min. 87, penalty acordat de arbitru Ignă), dar Ioniță s-a opus golului de onoare al oaspeților, vrînd parcă să se revanșeze pentru lipsa de inspirație de care a dat dovadă la cîteva dintre fazele mai periculoase ale atacanților din Plopeni. ● A arbitrat nu atît de ferm cum ne obișnuise I. Ignă, Arad. (Cornel Catană).

Dosarul energiei

CUM, CÎT ȘI UNDE ECONOMISIM

Despre inginerul Cornel Litera am auzit, prima oară, cu câteva zile în urmă. Numele lui fusese adus în discuție de către un director al Centralei Industriale de rețele electrice, care luase cunoștință despre o realizare a mai tinărului său coleg de la Întreprinderea de articole din sticlă București, grație căreia, în unitatea pomenită, se obțin reduceri ale consumului energetic.

În ce constă ideea inginerului Cornel Litera ? Am aflat-o chiar din gura lui.

— În cadrul acțiunilor de raționalizare a consumurilor de energie electrică am încercat să găsim o soluție prin care să pot ușura sarcina întreprinderii în care muncesc, de a cobori sub normele stabilite, fără a împiedica activitățile obișnuite. Compresoarele macină multă energie electrică și nu totdeauna pe deplin justificat, chiar dacă în condiții legale... La noi, la sticlă, dispunem de două bare pentru aer comprimat : una de 3 atmosfere, pe principiul elicoïdal și alta de 6 atmosfere, echipată cu compresor de tip „Reșița”, cu pistoane. Intrucît sistemul elicoïdal nu permite reglaje, eram nevoiți să aruncăm în atmosferă anumite cantități de aer comprimat pentru care, bineînțeles, se cheltuise deja energia necesară și echivalentul producerii ei, în combustibili. Situație „clasică” de risipă. Primul lucru pe care l-am întreprins a fost să organizez mai logic folosirea compresoarelor de la bara de 3 atmosfere, trecind acele utilaje al căror proces tehnologic permitea transferul de la bara de 6 atmosfere la cea dintâi. Am obținut o încărcare la sarcina nominală a barei de 3 atmosfere și o descărcare a celei de 6. Acum, problema era cum să reglăm compresoarele „Reșița” ale barei de 6 atmosfere pentru a nu arunca aerul comprimat, devenit... disponibil. Am pus la punct un sistem electro-pneumatic de reglare a debitului de aer la aceste compresoare. Din luna decembrie, anul trecut, am început să-l aplic.

— Ce avantaje oferă sistemul despre care vorbiți ?

— Mai întâi precizez că actualele reglatoare de presiune (debit) ale compresoarelor „Reșița” nu corespund eficacității înscrise în cartea lor tehnică. Cel puțin la noi în întreprindere. Totodată, prezintă unele neajunsuri în exploatare, supapele nedeschizându-se brusc și în întregime, astfel încît se supraîncălzesc, inelele se

rup și economisirea de energie nu se mai produce. Sistemul nostru de reglare automată a pistoanelor și de comandă a supapelor de aspirație are următoarele avantaje : reduce consumul de energie electrică, prin posibilitatea reglării debitului de aer, în funcție de consum, între treptele de putere fabricate, permite reglarea presiunii în bara generală la orice valoare, în domeniul 4-7 atmosfere, cu aceeași precizie de 0,3 pină la 0,4 atmosfere, evită acumularea de ulei, la compresoarele cu mai mulți cilindri, dispozitivul putînd să fie aplicat la toate compresoarele cu piston prevăzute cu deschidere pneumatică a supapelor de aspirație, care nu permit — în prezent — opriri și porniri intermitente automatizate. Și mai sînt și alte avantaje...

— Ați făcut vreun calcul al economiilor de consum energetic ce se pot obține prin generalizarea sistemului dumneavoastră ?

— Am făcut. Știînd că există 2000 de compresoare „Reșița” în industrie și considerînd o economie medie de 10 kWh, obținută prin aplicarea sistemului folosit la noi, la sticlă, și o funcționare de 20 de ore pe zi, se pot obține economii anuale de 120 milioane kWh, adică de 40 de mii vagoane de petrol !

Inginerul Cornel Litera a informat, în scris, Ministerul Energiei Electrice, Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Întreprinderea de construcții de mașini Reșița, I.D.E.B. și C.I.R.E., despre sistemul preconizat și aplicat la I.A.S.B.

— Gîndind-o pentru nevoile întreprinderii noastre, îmi spune ing. Grigore Toșgan, directorul I.A.S.B., Cornel Litera, animat de probitate profesională, a comunicat soluția găsită și altor instituții. Pînă acum, una singură a răspuns, poate cea mai interesată : Întreprinderea de construcții de mașini Reșița, care fabrică aceste compresoare cu pistoane despre care ați aflat.

Mi se arată scrisoarea sosită de la Reșița, la 3 mai a.c. Reproduc din ea : „Propunerea este corectă din punct de vedere tehnic și poate funcționa în bune condițiuni. Schema de funcționare este mai complexă și are posibilități de defecare mai numeroase decît un sistem clasic pneumatic, foarte răspîndit pe scară mondială, motiv pentru care nu optăm pentru

generalizarea sistemului propus la compresoarele ce se fabrică în mod curent la I.C.M.R. Sistemul propus se poate aplica la stațiile de compresoare care trebuie reglate la o presiune sub 5,5 bar și în stațiile unde, datorită consumului redus, compresoarele funcționează frecvent și pe durată mai lungă cu debite reduse, unde sistemul electric este mai sensibil și funcționează mai corect, precum și de către oricare beneficiar care dorește să aplice un sistem electric mai complicat decît sistemul de releu pneumatic, care este și el conceput să acționeze brusc (tot sau nimic). Ca urmare a celor de mai sus I.C.M.R. nu va trece la sistemul de reglaj propus intrucît, în mod normal, stațiile de compresoare se concep astfel încît funcționarea compresoarelor să fie numai accidentală, respectiv de scurtă durată, la sarcină redusă, avînd în vedere că funcționarea în regim diferit de cel nominal la debit mai redus și presiune mai redusă duce la randamente mai scăzute, indiferent de sistemul de reglaj aplicat, care nu poate îmbunătăți randamentul. Calculul economic făcut de autor are la bază funcționarea continuă, în condiții de consum redus, a întregului parc de compresoare din țară, lucru ce nu este corect după cele explicate anterior și, în consecință, acest calcul indică economii mult superioare celor reale”.

Înainte de orice comentariu, încă o întrebare pentru Cornel Litera :

— De cînd funcționează sistemul dumneavoastră în întreprindere ?

— De aproape 6 luni.

— Cît costă ?

— Pentru fiecare compresor, 3000 de lei, piesele necesare fiind, toate, fabricate în țară. Amortizarea acestei sume se obține în cel mult 2-3 luni, prin însăși economia realizată la consumurile de energie electrică. Față de costul de sute de mii de lei al unui compresor cu cîțiva cilindri nu mi se pare un plus exagerat sau nejustificat economic.

Și o investigație în registrele de consum ale I.D.E.B.

Ce ne spun ele ? Că față de luna ianuarie a anului trecut, în aceeași perioadă a anului curent, cînd sistemul lui Cornel Litera fusese introdus, consumul de energie electrică la I.A.S.B. a scăzut cu 2,5 la sută ; în februarie cu 7,5 la sută, în martie cu 3,9 la sută și în aprilie cu 13,7 la sută ! !

Comparativ cu energia consumată de întreprindere, în aprilie 1978, cea folosită în aprilie anul curent a reprezentat doar 86,3 procente. În aceste importante economii, cea mai mare pondere au avut-o cele obținute la stația de compresoare, dar dacă s-ar calcula numai scăderile de consum ale acestor utilaje procentele ar fi cu mult superioare. Directorul întreprinderii mă asigură că, în cele șase luni de funcționare, sistemul creat de Cornel Litera nu s-a defectat.

Și acum citeva păreri privind răspunsul I.C.M. Reșița, care este echivalent cu respingerea sistemului preconizat de inginerul C. Litera.

În situația actuală, cînd criteriul energetic a fost reconsiderat, devenind prioritar, credem că nu mai trebuie să fie admisă funcționarea unor compresoare neprevăzute cu un sistem de reglaj. Faptul scapă din vedere celor care semnează scrisoarea adresată I.A.S. București. Referindu-se la „randament”, tovarășii de la Reșița se limitează, de fapt, la un singur și minor, în momentul de față, aspect și anume acela al „randamentului” compresorului, din punctul de vedere al celui care-l produce, dar nu și din al celui care-l exploatează, ceea ce mi se pare de neadmis. În privința calculului economic făcut de autor, de asemenea răspunsul I.C.M. Reșița comite o eroare pentru că, admitînd că inginerul C. Litera a ajuns la cifre mari, este absolut necesar să se știe dacă, în cazul unor cantități mai mici, aplicarea sistemului său rămîne sau nu interesantă, sub aspect economic.

Apreciînd faptul că I.C.M. Reșița a răspuns totuși scrisorii primite de la Întreprinderea de articole din sticlă București, să adăugăm însă că, în ceea ce privește conținutul adresei respective, constructorii de pe Bîrzava nu și-au vădit și capacitatea de a recepta, cum se cuvine, o nouă tehnică menită să conducă la realizarea unor economii în consumul de energie electrică, lăsîndu-se mai mult influențați de problemele ce s-ar ivi în cazul acceptării inovației propuse atenției lor, decît de eficiența ei. Din aceste motive, expuse foarte succint, lăsăm deschisă discuția privind sistemul electropneumatic pentru reglarea debitului de aer furnizat de compresoarele „Reșița”, invitîndu-i pe cei care au ceva de spus în această privință să se pronunțe în chiar coloanele revistei „Flacăra”. Desigur, nu-i excludem nici pe specialiștii de la I.C.M.R. și nici pe cei de la Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Ministerul Energiei Electrice, ca și pe toți cei cărora Cornel Litera li s-a adresat, considerînd că-și face o datorie de conștiință, dincolo de care acest om nu vrea să se mai lupte. De ce ?

EMANUEL VALERIU ■

Uneori, șoferii se autopedepsesc

Imaginea mașinii — bună de dat la fier vechi — ca urmare a accidentului este caracteristică fragilelor autoturisme. Coliziunile puternice le transformă nu rareori în mormane de fiare torsionate, ele se rup deseori în două, ba chiar și în patru.

Rar, foarte rar, poate fi văzut un puternic autocamion în ipostaza celui din fotografie, cabina desprinsă de caroserie și făcută zob, aripile desprinse și ele și proiectate la cîțiva metri, șasiul indoit puternic și „văduvit” de suprastructura sa lemnosă, prefăcută în surcele etc.

„Performanța” din imagine aparține șoferului Gheorghe Lupăescu de la unitatea de mecanizare, transport și construcții forestiere Gura Humorului.

Cum s-au întîmplat lucrurile ?

În ziua de 15 mai a.c., în jurul orei 18.30, șoferul Mișu Strugariu de la aceeași unitate este depistat în Dorohoi de un agent de circulație în timp ce conducea, sub influența alcoolului, autocamionul 21-SV-2860. În plus, conducătorul auto folosea autovehiculul în interes personal.

Contravenientul a fost amendat, permisul de conducere i-a fost reținut, iar mașina a fost expediată cu un alt șofer la garajul grupului de autocamioane aparținînd unității sus-menționate, dislocat în orașul Dorohoi.

Lipsit de permis și de mașina cu care intenționa să facă câteva vizite unor amici, M.S. reflecta pe stradă la cheful ratat în compania prietenilor din pricina ghinionistei întîlniri cu agentul de circulație.

„Ce ațita supărare pentru un fleac”, i-a replicat un coleg de serviciu — și el șofer, pe nume Gheorghe Lupăescu — după ce a auzit de la Mișu întîmplarea prin care trecuse.

„Parcă ce, împreună nu putem bea un pahar de vin, trebuie neapărat să umbli pentru asta pe nu știu ce coclauri ? a spus în continuare Lupăescu, luîndu-și de braț colegul și îndreptîndu-se spre bufet.

Patru ore au zăbovit cei doi, încurajîndu-se reciproc : pahar după pahar.

Pe la ora 23.00 au hotărît să „ridice ancora”. Să nu credeți cumva că spre casă. Nu ! Nici vorbă.

Ce se întîmplase ? În fața paharului de rom, Strugariu lăudase cu atîta convingere calitățile vinului prietenilor pe care trebuia să-i viziteze, încît Lupăescu s-a arătat hotărît să-și conducă de îndată prietenul cu mașina, direct spre satul unde locuiau amicii cu pivnițele burdușite de vinuri bune.

Deși de la bufet pînă la garaj se face

pe jos maximum 10 minute, celor doi le-a trebuit jumătate de oră pentru a ajunge împleticindu-se la locul unde erau parcate mașinile.

Greu i-a fost apoi lui Lupăescu să nimerească locul unde trebuie introdusă cheia de contact. În sfîrșit, au pornit.

Lupăescu minuia cu dificultate comenzile mașinii, iar capul îi cădea din cînd în cînd spre volan. Traectoria mașinii descria un fel de slalom chinuț.

Pe cît de greu a nimerit Lupăescu locașul cheii de contact pe atît îi era de greu să găsească localitatea amicilor care îi așteptau cu vinul la rece.

În jurul orei 1, după ce căutaseră în zadar drumul dorit, cei doi se îndreptau de la Dorohoi spre Suceava. Cu reflexele amorțite de băutură, Lupăescu nu realiza că mașina nu merge, ci zboară.

La km 22 + 600 pe raza comunei Zvořiștea, județul Suceava, drumul face o curbă relativ largă spre dreapta. În acest punct pilotul pierde controlul mașinii. Aceasta rulează întîi pe acostamentul drumului apoi prin șanț, de unde intră în plin într-un pom.

În accident își pierde viața cei doi șoferi, iar mașina este adusă în starea din fotografie.

Doi șoferi care se autopedepsesc pentru atitudinea lor inconștientă.

Se pune însă întrebarea : sînt oare ei singurii vinovați ?

Cum se ocupă conducerea unității respective de instruirea, educarea, controlul conducătorilor auto din subordine ?

Cum se explică faptul că în unitatea respectivă fiecare pleacă unde vrea, cînd vrea, cu ce mașină vrea, că fiecare șofer poate dispune de mașinile statului. Je benzina statului, fără să fie nu împiedicat, dar măcar întrebare de cineva ?

Colonel VICTOR BEDA ■

Actori totali pentru revistă!

(Urmare din pag. 19)

că Institutul, ca singurul furnizor de cadre, nu este suficient. Pe vremuri noi mergeam prin țară pentru a depista talentele. Acum avem acest minunat Festival național „Cîntarea României” care ne aduce „pe tavă” talentele, deci avem de unde alege. Trebuie să se găsească forma legală. Cînd am spus că baletul este cel de la Tănase, am făcut o glumă tristă dar adevărată. Actualele balerine au un statut complet necorespunzător, din care cauză, foarte puțini tineri sînt dispuși să îmbrățișeze această meserie frumoasă, grea dar efemeră. Din păcate, Teatrul de revistă este socotit un teatru de categorie inferioară, ceea ce înseamnă normă mai mare pentru actor și altă categorie de remunerație. Este o mare nedreptate care s-a făcut genului.

Repet, actorul de revistă trebuie să fie un actor complet : să joace, să spună cuplete, să cînte și să danseze. În teatrul dramatic lucrurile parcă nu stau așa. Iată motivul pentru care, cum se afirmă un talent, cum o și tulsește.

— Unde sînt cupletiișii de odinioară ?

— Problema este mai complicată. Nu avem cupletiiști, pentru că nu avem cuplete. Nu avem cuplete, deoarece ni-e frică să criticăm. Vai, se supără cutare, auleu, aude careva și atunci îi dăm cu veșnicile generalități. Pînă cînd vom mai discuta în cuplete despre bacșiș, neveste, soacre și pletuși ? De cîțiva ani buni urmăresc „Flacăra” și constat că răul poate fi criticat.

— În ultimii ani Teatrul C. Tănase încearcă să-și modifice genul. Iată nu demult un spectacol „Salutări de la Vasile” care, după părerea mea, este, din păcate, o nereușită, în ciuda faptului că vedeta se cheamă Dem Rădulescu. Foarte puține nume noi apar ca textieri. Există cîteva nume care sînt vehiculate cu regularitate.

— Este o problemă mai dificilă. Cred că trebuie discutat cu actualul director al teatrului, care, trebuie s-o recunoaștem, are nevoie de multă echilibristică pentru menținerea unei trupe constante. Și mie mi se pare că la capitolul textieri sînt prea puține nume noi. Sînt de acord cu vehicularea unui număr restrîns de colaboratori, dar cu o singură condiție : să fie mereu proaspeți și mai ales îndrăzneți. Numai așa se poate merge înainte.

— Dacă odată Teatrul de revistă beneficia de un evantai de nume, fiecare

nume fiind o vedetă, astăzi situația se prezintă cam așa : nu avem vedete, dar a apărut vedetismul. Ce-i de făcut ?

— Poate dacă apărea vedetismul era bine, dar a apărut pseudovedetismul, ceea ce este mult mai grav. Si eu stau și mă tot gîndesc. Cutare joacă numai cu cutărică, acela nu-l acceptă pe celălalt deoarece l-a jignit într-o ședință etc., etc. Cînd au existat altădată asemenea probleme ? Într-un teatru trebuie să fie un singur director iar regizorul trebuie să fie directorul unui spectacol. Aceștia trebuie să hotărască cine cu cine joacă, și asta în funcție de vederile regizorale și interesele teatrului. Mai este un lucru : prea ușor se ajunge pe scenă, de unde se vede că puțînă ucenicie nu strică. Revista duce lipsă, deocamdată, de un animator de anvergură, de un om care să-și scoată sufletul, să-l împletească cu cel al revistei pentru a o catapulta din nou pe orbita pe care o merită. A nu se uita că revista așa cum a fost gîndită și realizată de regretatul Tănase nu o găsim nicăieri în lume. Este a noastră și numai a noastră.

— Cunoașteți un asemenea nume ?

— Cunosc, dar nu-l spun.

Nicolae Tonitza — Fetița pădurarului

Diplomație deschisă

Cineva spunea odată — și remarcă avea să facă școală — că activitățile științifice întreprinse azi pe glob reprezintă 90% la sută din volumul total al activităților de acest gen desfășurate de omenire în întreaga sa istorie. Același lucru s-ar putea spune, la fel de bine, despre multe alte activități ce se desfășoară la scara planetei. Despre contactele politice dintre state, despre schimburile lor comerciale și culturale, după cum — din păcate — și despre activitățile legate de susținerea cursei înarmărilor pe glob. Diplomația stă, și ea, sub semnul unei similare creșteri în volum, care e de-a dreptul exponențială.

Străvechea artă — și în același timp (tot mai mult) știință — a diplomației dobândește însă profiluri noi nu numai de ordin cantitativ ci și de natură calitativă. Se vorbește despre, se dorește și se practică într-o măsură tot mai mare o diplomație deschisă, termen pe care literatura de specialitate tinde să-l asimileze ca o noțiune fundamentală a domeniului. Fapt pe deplin explicabil în fond, legic. O lume care se dorește înnoită — mai bună și mai dreaptă — nu poate fi slujită decît de o diplomație structural nouă, a dreptății și echității. O diplomație care să pornească de la interesele tuturor statelor și popoarelor și în realizarea căreia să fie implicați toți factorii interesați adică, în ultimă instanță, întreaga omenire. Acesta este sensul în care se vorbește astăzi despre o diplomație deschisă.

Deschisă, în înțeles înțeles, Deschisă, o dată, față de popoare, care nu mai acceptă să existe doar „pentru a fi însele” — cum amar spune versul eminescian. Căci cererile cele mai largi ale opiniei publice mondiale, popoarele însele, nu mai sînt în epoca noastră, doar obiect ci și subiect al diplomației, înțelesă ca activitate desfășurată în intere-

sul tuturor națiunilor lumii. Tranzacțiile de culise, diplomația purtată în spatele ușilor bine captonate, machlavelismul — în sensul peiorativ dat termenului, în măsura în care ele se manifestă astăzi, descind în mod direct din politica de dominație și dictat, de amestec și ingerințe în treburile interne ale popoarelor, din politica zonelor și a sferelor de influență. Ar putea oare o politică ce și propune să perpetueze relații de dominație în forme disimulate, contrar intereselor popoarelor, să adopte o diplomație deschisă, care să nu aibă nimic de ascuns conștiinței omenirii contemporane?

Diplomația deschisă implică, totodată, exercitarea în fapt a dreptului și a îndatoririi tuturor statelor de a dezbate și a decide în legătură cu toate marile probleme ce confruntă lumea de azi. Partizanii vechii politici de închinate în relațiile internaționale încearcă să se replieze încă în tranșeele, tot mai vulnerabile, ale pretenției imposibilității de a se purta cu succes negocieri multilaterale (și care de aitea ori angajează, practic, toate statele lumii). În fața genezei a primei Conferințe pentru securitate și cooperare în Europa, care a presupus îndelungate și laborioase activități diplomatice, promotorii diplomației oculte încearcă să teoretizeze asertiunea că „în 35 e greu de negociat și de ajuns la consens”, că mai bine ar fi să se trateze problemele — de interes comun! — în cadre restrinse, selective, arbitrar concepute, urmînd ca cele hotărîte astfel să fie apoi însușite în mod automat de toate părțile ansejate în dialog. Realitatea a arătat că deși eforturile depuse „într-o 35” n-au fost deloc ușoare, rezultatele obținute, prin consens real, au dat temelnic și perspectivă largă procesului de îmbunătățire a climatului politic general european, și aceasta tocmai pentru că hotărârile adoptate n-au

fost impuse. Virtuțile diplomației deschise se învederează în mod clar și în demersurile vizînd abordarea realistă, într-o viziune cuprinzătoare, a problemății dezarmării. Tot ceea ce a însemnat pas efectiv pe calea spre înfăptuirea acestui deziderat vital al omenirii este rodul conlucrării tuturor statelor interesate, după cum soluțiile nesatisfăcătoare, blocajele și insuccesele sînt tributare diplomației secrete, practică restrictiv în contextul vieții internaționale.

În sfîrșit, diplomația deschisă este tot mai mult înțeleasă ca o formă a veritabilei democrații, nu numai în relațiile dintre state, ci și pe plan național. O trăsătură definitorie a diplomației românești de azi o reprezintă dezbaterile largă a problemelor politicii externe, informarea întregului partid și popor în legătură cu activitatea internațională a României socialiste. Dialogul permanent, cu adînci semnificații, pe care secretarul general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, îl poartă cu poporul, asupra tuturor problemelor majore ale realității românești de azi își dovedește inestimabila valoare și în domeniul activității internaționale a partidului și statului nostru. Stau mărturie, în acest sens, amplele dezbateri, cu participarea întregului popor, asupra acțiunilor de politică externă ale României socialiste, adevărate plenary a națiunii față de acțiunile de colaborare internațională ale partidului și statului nostru, față de acțiunile diplomației românești, pusă în slujba intereselor fundamentale ale poporului nostru.

Diplomația deschisă este astăzi corolarul firesc al năzuințelor comunității internaționale de a edifica pe planeta noastră o lume mai bună și mai dreaptă, desnoărată de balastul nefast al orînduiriilor închitabile ce au întinat de aitea ori, în istoria umanității, și nobila misiune a diplomației.

CORNELIU VLAD ■

Monument pentru un hamburger!

„Vreau să ridic un monument personal capitalismului”, declara Ray Kroc, regele neincoronat al hamburgerilor. Mai lipsește doar ca obeliscul simbol — vă amuză ideea unui monument în formă de... cîrnat? — să fie realizat din cine știe ce superbă marmură și implantat, în urma unei ceremonii fastuoase, într-un scuar, din... Spuneam doar acesta lipsește pentru că un monument al consumatorismului absurd există. E nevoie doar de puțină imaginație pentru „construirea” lui. După cum aprecia revista franceză „Le Nouvel Observateur”, un nou Empire State Building s-ar putea edifica din carnea vindută de restaurantele Mc Donald's din 1954 pînă acum. Mc Donald's fiind la ora actuală o societate multinațională care deține o rețea de 5.000 mici restaurante în 20 de țări. Aici nu se pot consuma decît hamburgeri, lănte bătute și cartofi prăjiți. Cu niște la discreție. Un „fluviu” de 200 milioane litri de lapte bătut purtînd spre gurile cumărătorilor 190.000 tone de cîrnat și 180.000 tone de cartofi prăjiți străbate lumea de la New York la Paris, de la Tokio la Melbourne, de la Roma la Guatemala, de la...

Ei bine, și tot navigînd, gloriosul hamburger își schimbă consistența, mirosul și culoarea devenind... dolar. Grație lui firma Mc Donald's face vânzări în sumă de 4 miliarde dolari anual! Și atunci, se explică sau nu emfatică dorință a întreprinzătorului comerciant? Merită sau nu cîrnatul un obelisc?

Apare însă o altă firească întrebare. Bine, e bun un hamburger fierbinte, cînd îți e foame mai ales, dar de aici pînă la miliarde e totuși un drum. Cum de-a prins atât de repede și atât de fructuos pentru buzunarele lui mister Kroc (citiți cum se scrie, fără să vă lăsați tentați a adăuga la incenutul numelui încă două litere)? Simplu. Se poartă, și nu numai că se poartă, dar forțea mina și timpul cetățeanului o lapidară și grăitoare expresie: „fast food”, ceea ce ar însemna, într-o traducere aproximativă, „a minca din mers”. Cunoscînd regulile jocului — ale societății adică — istețul afacerist a mizat tocmai pe criza de timo și pe nevoia celor cu salarii modeste de a minca repede și ieftin. Și a mizat bine. Cum numărul acestora este de ordinul sutelor de milioane... Rezultatul? Dacă în 1966 Mc

Donald's vindea cîrnatul jubiliar cu numărul 200 de milioane, azi desfacerile cotidiene au ajuns la rotunda cifră de 10 milioane bucăți! Bun psiholog, creatorul acestui mînos comerț nu s-a adresat celor care-și pot permite un prînz la marile restaurante fără să se uite pe nota de plată. El a mers pe mîna muncitorilor, a șomerilor și emigranților, a celor pentru care un pahar de lapte bătut bătut după îngurgitare în viteză a unui hamburger cu cartofi prăjiți la prețul de 1 dolar, constituie un prînz consistent.

Dar, remarca „Le Nouvel Observateur”, noul val al comerțului alimentar n-a reușit să pătrundă pe piața africană. Această constatare plină de semnificații nu este urmată, din păcate, de nici o explicație. Oare să nu aibă africanii nevoie de carne și lapte? Să refuze ei să se înfrupte din monumentul...? Să bazeze ei calea unui afluent al marelui fluviu cu burătăți?

Sau poate? Sau poate cei 0,54 dolari pe zi, cit cîștigă sute de milioane de africani, n-au tentat firma? Probabil că este vorba de costurile ridicate ale investițiilor ce ar trebui făcute pentru a putea vinde... jumătăți de hamburgeri!

IOAN ROȘCA ■

FAPTELE ȘI ZILELE SAPTĂMINII

AFIȘ ABANDONAT

Ciocniri, furturi, lovituri și răniți, trei morți. Două filme — „Războinici” („The Warriors” de Walter Hill) și „Noaptea pe bulevard” — au declanșat în presa americană o polemică asemănătoare celei pe care, în 1971, a mai suscitată-o „Portocala mecanică”. Un afiș, pe care îl reproducem, sugerînd o lume crîncenă, un slogan „ca o lovitură de pumn”: „Sînt 100.000. Cinci pentru un po-

lîst”. Coșmar american. Într-adevăr, ce ar putea să facă cei 24.000 de polițiști ai New Yorkului împotriva a 100.000 de vagabonzi?

Neliniștit de reacțiile publicului, Paramount, distribuitorul filmului, a schimbat rapid campania publicitară, abandonînd afișul inițial pentru o publicitate mai cuminte, în care filmul devine o clasică confruntare între buni și răi, nemaiputîndu-i-se reproșa că incită la violență.

ÎN LOC DE: „EU SÎNT SANATOS, CEEA CE VĂ DORESC ȘI VOUA...”

Imaginea pe care a publicat-o recent săptămînalul milanez „L'Europeo” pornește

te de la o constatare extrem de înfrîntătoare: unii emigranți italieni, neștiutori de carte, au recurs pentru a scrie familiilor lor, la „pictograme” — mici desene cu o semnificație precisă. Membrii familiei sînt reprezentați de omuleți a căror talie depinde de vîrstă și a căror stare de sănătate este indi-

cată de înclinarea pe verticală. Banii sînt exprimați prin cifre în chenar, și așa mai departe, un adevărat cod, tulburător, pentru a suplini posibilitatea de a comunica altfel cu cei de-acasă.

„KINGS”

În sala Casei artelor din orașul francez Creteil s-a desfășurat cel mai lung spectacol al anului: „Kings”. El a fost alcătuit din 6 piese istorice ale lui Shakespeare. Regizorul spectacolului-fluviu este Denis Llorca, un nume cunoscut în lumea teatrului francez. Pentru spectatori, tradiționalele „gustări” din antracte au fost înlocuite cu două „mese în toată regula”.

O DEMOLARE DORITA

Municipalitatea orașului München a demolat, recent, berăria „Bürgerbraukeller” din centrul orașului. Municipalitatea a recurs la această măsură alarmată de valul de „turisți” care vizitau berăria nu numai pentru celebra ei bere, ci pentru trista ei faimă: de aici a trăs Hitler focul de pistol care a însemnat începerea pucului militar și civil din 1923 eșuat, dealtfel, foarte repede. Marea parte a turisților — a anunțat municipalitatea — o formau neonaziștii nostalgici după vremurile pe care majoritatea oamenilor le doresc uitate.

gici după vremurile pe care majoritatea oamenilor le doresc uitate.

SOLITARĂ PRIN LUME

Fotografia înfățișează pe căpitan Krystyna Chojnowska-Liskiewicz — R.P. Polonă — prima femeie care a înconjurat solitar lumea.

RAMSES ȘI FUMATUL

Specialiștii care se ocupă cu restaurarea mummiei faraonului Ramses al II-lea au descoperit în plămîni acestuia particule de tutun. Potrivit revistei italiene „Relax” care anunță această informație, descoperirea infirmă că tutunul ar fi ajuns în țările mediteraneene abia în secolul al XVI-lea adus de conchistadorii spanioli din America de Sud, așa cum se susținea pînă acum.

Mondo umano ?

764 - 553

Nu, din păcate nu este scorul general al citorva întîlniri de baschet sau rugbi dintre două echipe ce s-au confruntat de mai multe ori. Și nici un număr de telefon scris mai grupat pentru a fi reținut. Atunci? E o statistică a evoluției unui fenomen sau, mai exact spus, a involuției unei structuri.

...Fotografia e publicată pe patru coloane de ziar și are dimensiunile 25x15 cm. Ea reproduce doi militari aflați pe un blindat, cu figurile foarte concentrate și cu mitraliera gata de tragere. Pe fundal, în dreapta, zidul unei case. În stînga se zărește virfurile unor pomi. Nu o să recurg la jocul de-a v-ați ascunselea și să întreb retoric: „de unde or fi cei doi militari?” Nu, e vorba de o scenă din orașul italian Torino iar fotografia a fost făcută la jumătatea lunii mai. În plus, nu e vorba de ceva izolat: cei doi militari aparțin celui de-al 6-lea batalion Palestro și sînt printre cei 10.000 mobilizați de guvernul italian pentru a preîntîmpina noi acte teroriste în ultimele săptămîni ale campaniei electorale. Este o campanie electorală între ale cărei mari dominante se află și întrebarea: cînd și cum se va pune capăt tero- mului?

În același context se reamîntesc și se consemnează scene simbolice, de omagiu cotidian de pe via Caetani din Roma. Adică acolo unde, pe un zid ocru a fost agățată o masivă placă din bronz, în fața căreia se află depuse numeroase buchete de flori ca urmare a unui gest de oroare pentru acele „Brigate rosse” ce l-au ucis pe Moro. Și e, oare, întîmplător că lista este deschisă? Pentru că, așa cum scrie cineva de la fața locului: a trecut doar un an și drama se pierde între jerbele amintirii și banalitatea altor tragedii. Pentru că acele „Brigate rosse”, acești necunoscuți din oraș care nu vorbesc decît cu un P. 38, n-au dispărut de pe cerul, prea albastru ca să nu fie înșelător, al Italiei violentei”.

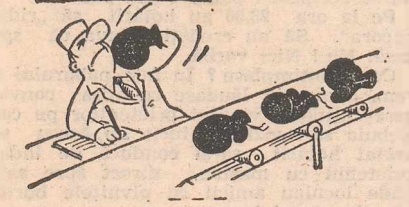
Și se argumentează cu cifre: 764 de atentate s-au înregistrat în primele trei luni ale acestui an față de (numai!) 553 în aceeași perioadă a anului trecut. Aproape 15 morți pînă acum, în timp ce tot anul trecut n-au fost (!!) decît 17!

Strategia tensiunii e aplicată în continuare, iar implicațiile psihice au devenit — și ele — tot mai grave. Astfel, un ziar parizian, arată că s-a ajuns pînă acolo încît Toni Negri (bănuît de apartenență la „Brigate rosse” și chiar de a fi telefonat personal soției lui Moro, în vremea sechestrării acestuia) își permite să sfideze cu nonșalanță judecătorii. Apoi, cînd s-a încercat o reconstituire, experții s-au recuzat toți, preferînd să fie radiati decît să fie asasinați de „prieteni” inculpatului. Și exemplificările de acest gen ar putea continua. Mai ales că, uneori, ele capătă o turnură anecdotică. Doar la prima vedere: pentru că, să nu uităm: 764-553 nu e nici scorul general al unor aprige meciuri de baschet sau rugbi și nici un număr de telefon scris astfel pentru a fi mai ușor reținut. Este vorba de o preocupantă involuție într-o țară în a cărei prezență de la A la Z, după metoda dicționarului, la litera T a fost inclus și explicat și cuvîntul terorism. Dar, e un simplu cuvînt?

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

KONTROLA JAKOCCI

(Din Panorama — R.P. Polonă)

Ultimul...

Există situații în care popoarele acționează pentru ca unele reglementări, necesare la un moment, să devină caduce, ca unele instituții să nu mai aibă rațiune de a exista, epuizând atribuțiile cu care au fost investite. Este vorba, de fapt, de acele norme juridice și organisme menite să servească la lichidarea unor stări de lucruri neconforme cu aspirațiile popoarelor de a-și făuri libere propriile destine, de a avea acces larg la dezvoltare, de a hotărî singure aria și căile de colaborare cu alte națiuni. Într-un asemenea cadru se înscrie și sesiunea a 46-a a Consiliului de Tutelă, de la New York, privind aspecte legate de administrarea, de către S.U.A., a Insulelor Mariene de nord din Pacific, Statele Unite anunțând intenția de a încheia această tutelă în 1981.

Sesiunea dobindeste semnificații aparte, subiectul discuției fiind ultimul teritoriu aflat sub tutelă pe glob. După cum se știe, tutela internațională constituie un sistem de administrare a teritoriilor dependente, instituit de O.N.U., sistem conceput ca o perioadă de tranziție spre independență. Un astfel de teritoriu se încredințează unui stat „tutore” prin acordul între acesta și Organizația Națiunilor Unite. Din păcate, nu o dată, exercitarea dreptului de „tutore” a însemnat știrbirea atributelor inalienabile ale popoarelor aflate sub tutelă, concretizată în spolierea bogățiilor și dominație politică. Exemplul Namibiei, unde autoritățile de la Pretoria au transformat tutela în exploatare, dictat și apartheid,

este grăitor. Considerată necesară mai ales în perioada imediat următoare celei de-a doua conflagrații mondiale, tutela internațională a devenit, în timp, o instituție cu aplicare foarte restrânsă, deoarece teritoriile supuse acestui regim și-au cucerit, inclusiv cu arma în mână, dreptul la independență, suveranitate, integritate teritorială, iar popoarele respective au demonstrat nu numai dorința, dar și capacitatea de a se conduce potrivit propriilor interese. În realitate, asemenea fapte constituie expresia concretă a cerinței ca în lumea de astăzi toate popoarele, toate statele să fie egale în drepturi. Situație ce nu poate exista fără respectarea de către și față de toți a independenței și suveranității naționale, fără abolirea stării de dependență, în care trebuie inclusă și tutela.

Când și Insulele Mariene vor fi independente, Consiliul de Tutelă al O.N.U. nu va mai avea cu ce să se ocupe. Ca atare, va fi, desigur, desființat. Un act simbolic al emancipării popoarelor, ce se va înscrie în procesul de democratizare a vieții internaționale. Pe cînd vor fi posibili și alți pași pe această cale? Pentru că mai sînt destule organisme internaționale a căror desființare — după ce își vor fi îndeplinit obiectivele pentru care au fost create — o doresc cu ardoare popoarele. Evident, printre acestea sînt și Comisia și Comitetul pentru dezarmare sau Comitetul pentru decolonizare.

EUGEN STĂNESCU ■

Fotografiile de la Auschwitz

Fotografii aeriene ale lagărului de la Auschwitz, luate de către avioanele americane și britanice în anii 1944 și 1945, în care se pot vedea crematoriile de la Birkenau și chiar rînduri de prizonieri, au fost remise de curînd Arhivelor naționale ale S.U.A. Aceste documente zguduitoare sînt, în prezent, la dispoziția tuturor celor care vor să le studieze, a declarat recent un purtător de cuvînt al arhivelor. Descoperirea fotografiilor s-a datorat unor specialiști americani, cărora, după proiectarea serialului „Holocaust”, le-a venit ideea de a analiza filmele realizate în timpul celui de-al doilea război mondial de avioanele de recunoaștere deasupra Germaniei hitleriste și a teritoriilor ocu-

pate de aceasta. Publicarea acestor inedite mărturii, ținute în secret timp de treizeci și cinci de ani, pune desigur o serie de probleme. Astfel, ziarul „Washington Post” — primul care a publicat informațiile respective — se întreabă pentru ce aliații n-au bombardat niciodată nu lagărul, ci drumurile și căile ferate ce duceau spre el. Fotografiile luate de la mare înălțime sînt de o precizie și o claritate uimitoare. Aviatorii primiseră misiunea de a aduce fotografiile de la Auschwitz care să furnizeze amănunte asupra uzinei de carburant sintetic a firmei germane I. G. Farben, situată la șapte kilometri de lagărul de exterminare. Se pare că unii dintre piloții avioanelor anglo-americane de re-

cunoaștere au declanșat aparatele cu câteva minute înainte de survolarea uzinei. Una dintre fotografii, mărîtă de mai multe ori, arată cu claritate deținuții coborînd din tren și așezîndu-se pe două rînduri. Unul dintre rînduri se îndreaptă spre porțile ce duceau în incinta unde se aflau camerele de gazare de la Birkenau. O altă fotografie prezintă un șir de aproximativ 1500 de deportați debarcînd dintr-un tren de 85 de vagoane la intrarea în lagăr.

Dino Brugoni, unul dintre autorii raportului care însoțește aceste pelicule predate arhivelor, consideră că fotografiile sînt piese istorice remarcabile. Dar el remarcă faptul că specialiștii însărcinați, în acea epocă, cu analiza fotografiilor de recunoaștere aeriană aveau consemnul de a determina cu precizie obiectivele militare și nu erau la curent cu situația politică și socială existentă. Potrivit experților, este neîndoielnic că un examen amănunțit al documentelor ar fi permis să se ajungă la concluzia existenței unui lagăr de deportare și exterminare. Pe de altă parte, nu se poate ști cu precizie dacă aceste fotografii provenind de la bazele americane din Anglia sau Italia au fost transmise la Washington în timpul războiului. Fotografiile surprind cu claritate cele patru crematorii și camere de gazare ale lagărului, distruse ulterior de naziști. Se pot distinge, fără dificultate, împrejurirea de sîrmă electrică, turnurile de pază, intrarea principală, construcțiile de cazare, vestiarele precum și umbrele alungite reprezentînd cosurile înalte ale cuptoarelor. Se vede chiar și locuința comandantului lagărului.

Publicarea acestor documente va readuce fără îndoială în actualitate o polemică mai veche și va relansa acuzațiile de „pasivitate” în această privință aduse aliaților, mai cu seamă că informații privind atrocitățile de la Auschwitz au fost furnizate încă din iunie 1944 de un raport alcătuit de doi evadați din acest lagăr.

În imagine, unul din aceste zguduitoare documente, care redă întregul lagăr de exterminare de la Auschwitz, poartă data de 25 august 1944.

S. TEODOR ■

Premiul „Colosseum 1979” pentru artiștii români

La prima ediție a Premiului internațional „Colosseum 1979”, care se acordă la Roma pentru artă, literă, știință, muzică, tehnică, jurnalistică, politică, teatru, cinema, televiziune, sport, în domeniul artei plastice au fost premiați și artiștii români Nicolai Constantin, Dan Hatmanu și Gabriela Florescu.

Nicolai Constantin, prezent în vara anului trecut cu o expoziție de succes la „Academia di Romania” din Roma, s-a impus prin peisajele iernii din România, cu arbori suavi și case abia ivindu-se din ninsori, cu seria de nuduri, a căror epidermă pare coaptă la lumina soarelui de vară, în sfîrșit, prin lucrarea „Cortegiul trist” (pentru care a primit premiul). Un pictor delicat și dramatic în același timp. O atenție deosebită au binemeritat pinzele ce înfățișează dansurile populare românești. Tradiții, cîntece, jocuri, costume,

instrumente muzicale, măști populare într-o veritabilă feerie.

Dan Hatmanu a fost prezent și el cu o expoziție la Roma transferată apoi la Veneția. După cum arăta în prefața catalogului expoziției critice de artă Ion Frunzetti, la 50 de ani tineretă pectorului, unul dintre artiștii reprezentativi ai României contemporane, rămîne întregă, ei demonstrînd o exemplară forță de reinnoire a propriei arte. Plecat dintr-o Moldovă cu un peisaj pitoresc și o mare varietate a manifestărilor artistice populare, Dan Hatmanu se dovedește receptiv la tot ceea ce înseamnă gîndire plastică nouă.

Premiații români din Italia — mesagerii artei unui popor care pe multiple planuri se dovedește a fi purtătorul vocației prieteniei, păcii, colaborării și înțelegerii între națiuni.

NICOLAE N. RĂDULESCU ■

Fibrele optice — o revoluție în domeniul telecomunicațiilor?

În Marea Britanie a fost pus la punct un sistem de transmisie a informațiilor bazat pe utilizarea fibrelor optice, pe care oamenii de știință le consideră ca promotoare ale unei adevărate revoluții în domeniul telecomunicațiilor. Aceste fibre, confecționate din fire subțiri de sticlă sau silicați (cuart) de grosimea unui fir de păr, care pot conduce lumina pe distanțe mari, își găsesc întrebuințarea în domeniile televiziunii, telefoanelor, aviației, sateliților.

Principiul de funcționare a fibrei optice constă din transmiterea informațiilor de-a lungul ei, prin modularea unei surse de lumină. Aceasta se realizează prin comutare alternativă a sursei pe baza folosirii unui cod binar. Sursa poate fi o diodă emițătoare de lumină sau un laser. În primul caz, lumina se modulează numai prin schimbarea intensității. În cel de-al doilea caz — deoarece laserul este echivalentul optic al transmitătorului radio obișnuit, ceea ce înseamnă că este o sursă pură — informația poate fi introdusă prin intermediul unei unde transportoare optice prin varierea fazei. (Faza este poziția unei fațe de punctul de origine sau de oornire.)

Fibrele optice prezintă o serie întreagă de avantaje. Astfel, transmisia informațiilor prin intermediul lor se face fără pericolul apariției parazitilor. Semnalul transmis nu radiază în afară și, totodată, este ferit de orice interferență electromagnetice, putînd fi deci utilizate, cu deplin succes, în zone cu cîmpuri electromagnetice puternice. Este eliminată folosirea cablurilor de cupru care se opun pătrunderii și suprapunerii semnalelor exterioare. De aici rezultă marea lor utilitate în domeniul telefoanelor. O singură fibră optică, ce ocupă un spațiu extrem de restrîns, poate asigura efectuarea a mii de conversații telefonice. Deoarece fibra optică este un izolator electric, nu mai este necesară recurgerea la tensiuni înalte și, în consecință, este eliminată folosirea transformatoarelor de curent. Totodată, fibrele optice elimină posibilitatea declanșării incendiilor, înfîlțită în cazul ruperii accidentale a cablurilor obișnuite, ceea ce înseamnă că pot fi utilizate în zone cu grad înalt de pericolozitate, cum ar fi cazul uzinelor chimice și petrochimice.

Proprietățile fibrelor optice fac ca întregul pe plan mondial în ce privește aplicarea sistemelor de distribuție a informațiilor bazate pe utilizarea lor să crească continuu. Un început promițător îl oferă Japonia, unde se preconizează folosirea pe scară largă a unui asemenea sistem de comunicații prin fibre optice.

TEODOR PRELIPCEANU ■

Antrenați să-și ucidă semenii!

Violența continuă să prolifereze. Uneori, granițele sale nici nu mai pot fi definite, așa cum se întîmplă în acest stupefiant reportaj pe care-l publică revista vest-germană „Bunte”: cîini dreșai ca să ucidă. Amănuntul apare de-a dreptul monstruos, pentru că niciodată străvechiul și credinciosul prieten al omului nu a fost prezentat astfel. Într-adevăr, scrie „Bunte”, luptele de cîini reprezintă un spectacol sîngeros, de o manieră cu totul nouă care începe să se răspîndească tot mai mult în Europa occidentală.

„Butcher” (măcelarul) se numește un uriaș Staffordshire Bull Terrier. Are cinci ani, este plin de cicatrice și este antrenat să-și ucidă semenii, ca protagonist al unei „reprezentări” incredibile de barbare, căreia i se opune în Anglia Asociația pentru protecția animalelor, tot atît de zadarnic ca și mai înainte în America și Asia. Exacerbind și cultivînd ferocitatea instințială a animalelor se obțin cîștiguri imense. Intrarea la „spectacole” de acest gen, care au loc numai noaptea, și în locuri obscure, costă, de exemplu în R.F.G., 50 de mărci. Șansele de a învinge cresc cu cît colții dinților sînt mai ascuțiți. Dopate, animalele luptă pînă la epuizare sau pînă cînd unul dintre combatanți își pierde viața. A-i obliga pe cîini să răspundă la comanda de a ucide, cu tot dopajul, nu este un lucru tocmai ușor, pa-trupedele pîrînd să se ridice din acest punct de vedere mult deasupra condiției de ființe umane a celor ce-i manevrează. Pregătirea pentru luptă începe de timpuriu, de la un an. La început, cîinilor li se oferă pisici, pentru a fi învățați să ucidă și pentru a li se exacerba instințele sîngerose. Dorința de luptă poate fi potolită mai tîrziu cu cîini mai mici, cum ar fi șoricarii și pudelii, pe care „antrenorii” îi capturează pur și simplu de pe stradă. Înainte de a fi confrunțați cu adversarii pe măsura lor, ei sînt puși față în față cu animale care știu să se apere deosebit de bine. Cei mai buni „parteneri de antrenament” sînt considerați dihorii.

Lupta feroce la care se încheie pariuri de pînă la 50 000 de mărci vest-germane este denumită „sport”, iar animalele sînt clasate pe categorii „ca la box”.

H. ȘTEFAN ■

Ochii și urechile lumii

Bunica, Belladonna, bridge

...dacă vă voi spune că Belladonna a jucat patru zile la București, am bănuială că vă veți uita la mine precum bunică-mea acum 12 ani cînd i-am comunicat că n-am timp să iau masa de prînz fiindcă trebuie să fug pe „Progresul” să-l văd pe Santana. Bunică-mea s-a uitat atunci la mine ca la un copil nebun. Ea, care le știa pe toate, capabilă de supele cele mai bune și mai rafinate de pe pămînt, habar n-avea cine-i Santana și cu atît mai puțin pricepea cum poate fi lăsată o ciorbă de-a ei pentru un necunoscut.

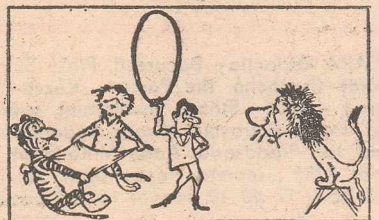
Belladonna, în domeniul lui, în jocul lui, e ca Santana în tenis. El e unul din campionii incontestabili ai bridge-ului, joc la care multă lume se uită încă și azi ca bunică-mea la alte alea: adică cu o anumită suspiciune conservatoare, cu spaimă de necunoscut și de frivol, dacă nu chiar cu groază față de tot ce este „joc de cărți”, hazard, cafenea, obscurantism și infern... Numai că bridge-ul nu e un joc DE cărți ci CU cărți — iar ideea lui de bază este micșorarea la maximum a tot ce ține de hazard, bluf și cacialma. Bridge-ul este una din cele mai ingenioase încordări ale minții, în lupta cu obscurul și confuzul. El are ca fundament o știință a informațiilor transmise printr-un cod, acceptat de parteneri. El este un joc la fel de serios ca șahul, la care chiar bunică-mea se uita respectuoasă și intimidată. Ea nu mi-a interzis niciodată să joc șah. Șahul — chiar în mîntea ei — era altceva decît pocherul. O minte sănătoasă azi, dacă vrea să părăsească uneie din prejudecățile bunicii (nu toate...), dacă vrea să se înscrie în progresele civilizației (nu toate...), va ști că bridge-ul nu intră printre jocurile de noroc, de lene și „pe bani” (Belladonna, află, nu joacă pe bani...), ci între marile și profundele sporturi ale unei inteligențe talentate, ale memoriei, ale spiritului competitiv în iscodeli, ale plăcerii duse pînă la tehnică și rigoare.

Alături de șah, bridge-ul e singurul sport care și-a înălțat o imensă bibliotecă, cu cărți speciale de învățătură, cu legi, cu sisteme, cu probleme, cu calcule ale probabilității, cu exerciții — ca algebrele și trigonometriile — și peste toate, cu o morală, o morală a jocului de a înțelepciune și o eleganță care dacă ar domina viața planetei am fi mai aproape de raiul pe pămînt. De pildă: cu cît un jucător e mai bun, cu atît țipă mai puțin la cel care a greșit. În fond, pentru a învăța bridge — zic specialiștii — îți trebuie tot aștia ani cîți sînt necesari absolvirii unei politehnici sau, într-o comparație mai „modernă”, însușirii tehnicii de luptă pe bombardiere... Edy Culbertson, înțeleptul suprem al acestui joc, o spune și mai plastic în prefața cărții sale — biblia oricărui bridge-ist: „Bridge-ul este o bătălie strategică concepută cu mîntea, în care jucătorii aliați duc lupta pentru victorie avînd de înfruntat opoziția „lungimilor” și a cărților mari. Fiecare jucător este un generalism manevrînd armatele sale de carton”. Ceva îmi spune că lumea nu ar pier-le nimic dacă ar avea mai mulți generalissimi de acest tip, în dauna altora de alt tip.

Nu vă propun să jucați bridge ca Belladonna — eu insumi mă declar un „guguștiuc” al acestui joc, termen prin care se definește, voiș și fără răutate, jucătorul slab — vă supun doar ideea cu totul progresistă de a considera bridge-ul un joc și un sport la fel de serios ca orice discipline care au federațiile lor de toată importanța, într-o lume care, ce-i drept, devine mai mahmură decît bunică-mea în fața ludicului, ceea ce nu poate să nu-i cauzeze.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

(Din Svet Socializmu — R.S. Cehoslovacă)

BURCĂ CRISTIAN, clasa a VI-a B

**„Bunica nu s-a văitat decit o singură dată:
o dureau piciorul stîng și n-a mai putut să se miște”**

Unul dintre cei mai pasionați cititori ai bibliotecii pentru copii din Constanța este Dunceai Bactișa. Instituție foarte serioasă pentru preșcolari și elevi pînă în clasa a noua, biblioteca, străjuită la intrare de un Donald mucalit, are un fond de 35 000 de cărți și un număr de 4 000 cititori pe an. Dunceai Bactișa este înscris aici de la vîrsta de 9 ani, iar anul acesta a citit peste douăzeci de cărți. Timid, răspunde la întrebări exact, fără multe amănunte. Îi plac mult cărțile de aventuri. Nu l-a îndemnat nimeni, tatăl său a murit mai demult, el era mic, iar mama, după aceea. Acum îi crește pe amîndoi, pe el și pe fratele lui mai mic, bunica.

- Cum este bunica ta ?
- Este bătrînă, are 72 de ani, e mică de statură și are inimă bună.
- Din ce trăiești toți trei ?
- Din pensia noastră și pensia bunicii. Bunicul s-a dus și el.
- Ce vrei să te faci după ce termini școala ?
- Operator de cinema. Sînt înscris la cineclub.

Șorțulețele care... învață bine

Ca pretutindeni în țară, și la Brăila, acolo unde există copii există și grijă față de copii. Grijă societății. A părinților. A organizațiilor de pionieri și șoimi ai patriei. Grijă din care au înflorit și înfloresc parcuri și solarii, se nasc magazine specializate și... semne de circulație (Atențiune, copii!), se înființează școli și creșe, se construiesc și se dotează case ale pionierilor și grădinițe etc. Lucruri de care — nimic mai firesc! — beneficiază și copiii oamenilor muncii din colectivul Șantierului naval Brăila: muncitorii sau tehnicienii, funcționarii sau inginerii etc. Numai că, spre deosebire de alții, atunci cînd și-au înființat propria grădiniță — aproape în centrul orașului, pe strada Polonă la nr. 4 — navalistii brăileni au avut o idee deosebită. Dintr-un orgoliu de nobilă stirpe, proprietarii și producătorii de aici nu s-au mulțumit numai cu amenajarea clădirii — o vilă cu etaj și scară interioară; ori cu încadrarea personalului de specialitate — 4 educatoare, o asistentă sanitară, 3 îngrijitoare și 2 bucătărese; ori numai cu dotarea propriu-zisă a grădiniței: măsuțe și scaune, leagăne și jucării. Nicidecum! După ce au făcut toate acestea, navalistii brăileni au sesizat un lucru care pînă atunci le scăpase. Faptul — deloc de blamat — că „locuința” și „locul de muncă” de peste zi al copiilor lor — ai lor, ai constructorilor de nave — grădinița, seamănă mult prea mult cu celelalte grădinițe din oraș, ba chiar din țară.

Și programului de pregătire și de destindere al micilor șoimi ai patriei de la Grădinița Șantierului naval Brăila i s-a adăugat o nuanță proprie: pentru orele de deprinderi practice părinții le-au construit copiilor... un șantier naval propriu. Unul pe potrivă lor.

Bancuri de lucru. Menghine. Clești și ciocane. Parime. Catarge. Patenți. Cuic. Pînză de vele...

Cînd lista a fost completă și cînd proporțiile dintre scule, materiale și beneficiari au fost bine stabilite, părinții (și

- Lecțiile cu cine le faci ?
- Singur. Bunica nu mai poate. La școală mă ajută tovarășa dirigintă.
- Cum înveți ?
- Binișor.
- Ce face bunica pentru voi ?
- De toate. Mîncare, ne spală lucrurile, ne ceartă.
- E sănătoasă ?
- Nu s-a văitat decit o singură dată. O dureau piciorul stîng și n-a mai putut să se miște.
- Ce îți place în orașul tău ?
- Marca și pescărușii.
- Ce sînt pescărușii ?
- Viața și pacea copiilor.
- De ce ?
- Pentru că sînt frumoși.
- Munții nu-ți plac ?

— Ba da. Am fost anul trecut la Sîngeorz, în tabără, și cred că plec și anul acesta. Poate la Sinaia.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

nu numai ei) au trecut la lucru. Și nu peste multă vreme, noua investiție — predată, firește, beneficiarilor copii înainte de termen, pentru a-i deprinde cu lucrurile bune — a început să producă.

Mai întîi... copiii au construit... scăunele și băncuțele „pentru marinarii bătrîni”, cum ne-a precizat interlocutorul nostru, Cristî Preda. Apoi... „căsuțe pentru marinarii de pe mal”, cum i-a definit tot el pe propriii lor părinți. Bărcile, corăbiile și vapoarele au venit la rînd numai ceva mai tîrziu, cînd copiii, ca oricare dintre profesioniști, au prins și ei ceva experiență.

Insoțiți de tovarășa educatoare Mariana Popovici, directoarea adjunctă a grădiniței, miercuri, 23 mai a.c., pîsim și noi în șantierul naval — să-i zicem Brăila II; adică într-una din încăperile de la parter ale grădiniței. (Cu toate că, de la bun început, mi s-a spus că cele mai frumoase realizări ale navalistilor de aici sînt temporare expuse la diferite expoziții organizate în județ: la expoziția de la Casa corpului didactic, la aceea de la Grădinița nr. 6 și în cîteva alte locuri.) Transcriem cîteva nume și cîteva dintre replicile primite de la acești cei mai mici interlocutori pe care i-a avut reporterul pînă azi (din 1 iunie 1961, de cînd publică).

- Ce faci tu cu cleștele ?
- Scot cuie.
- De ce le scoți ?
- Pentru că întepă lemoul. (Mircea Octavian Moldoveanu.)

— Ce faci tu aici ?

— Mă joc. Tăticul și mămica lucrează la Dunăre. Tăticu face vapoare și mămica le semnează. (Daniela Butunoiu.)

Am scris rîndurile de față sub imperiul gîndului la toate celelalte grădinițe, la părinții, mamele și tații copiilor țării, care urmînd pilda colegilor brăileni ar putea asigura tuturor locurilor de joacă și de viață amprenta personalității lor.

T. ANDREI ■

NUMĂRĂTOARE

Un', doi, trei,
pe degete,
ursul de pluș privește distrat
spre ochiul paiatei
greșit căzută peste cartea fără
coperți.

Un', doi, trei,
pe degete,
iese din pagini mîzgălite
de-o mîină stîngace
dansează sub stele
și florile cîmpului cu plete de zîină
și norii adunați în herghelii
și stîncă vrăjită,
și basmul...

AZI, POEZIA MEA

Azi,
poezia mea a împlinit cinci ani.
I-am dat un cal de lemn
o Troie
Am plimbat-o în parc,
Am tras-o de urechi
Am dus-o la operă.

Cînd mi-a venit și mie rîndul
să mă pierd
Era cit pe ce să împlinesc
cît patru poezii de-ale mele
Dar n-a avut cine să mă tragă
de urechi
Să mă ducă la operă.

Apoi,
Ne-am mutat mai aproape de cer.

ANCA MIZUMSCHI ■
clasa a VII-a

BLEDU MARIUS — 5 ani

**Opinii despre
uniformele școlare**

Profităm de o interesantă paradă a modei pentru copii, desfășurată la magazinul „Lumea copiilor”, din Constanța, pentru a ne continua ancheta asupra uniformelor școlare. Am stat de vorbă cu mulți elevi și eleve, mai mari sau mai mici, am stat de vorbă cu părinții lor, cu cei care vind aceste uniforme, o bună parte din aceștia din urmă fiind ei înșiși părinți, le-am solicitat părerea despre uniformele de școală și unanimitatea în anumite privințe ne-a făcut să primim răspunsurile și să vă redăm cîteva dintre ele la împlinare.

„Costumele de șoimi sînt frumoase, sînt din poliester și se întretin ușor. Este adevărat, se scămosează după cîteva spălături, dar sînt ieftine și orice părinte poate cumpăra două rînduri. La fel și uniformele de la ciclul 1-4. Urite sînt uniformele de liceu. Atît la băieți cit și la fete. Sînt de nepurtat. Culoari închise, monotone, vara te coaci în ele. Uitați-le pe acestea croite dintr-un amestec de bum-bac, lînă și poliester, nu ni le cere nimeni și zac în stocuri. Ar fi foarte bune niște costume din semitergal, în două variante de culoare, pentru primăvara și pentru toamnă-iarnă”. (Alexandrina Matea, vînzătoare)

„De ce credeți că în vacanță nu mai poartă nici un elev uniforma? Și nu numai în vacanță, dar cum ajunge așă o și schimbă. Pentru că este greoaie, este de culoare închisă, uitați, acum sînt în iunie și toți transpiră în cămași, iar noi stăm cu hainele acestea de parcă am fi pedepsiți”. (Teodor Patrichi, elev)

„Reușite sînt costumele de șoimi și cele de clasa a V-a. Dar la culori se mai poate schimba cîte ceva. Să nu uităm că sînt pentru copii și tonurile închise nu sînt pentru ei. De pildă uniformele pentru clasa I sînt dintr-un material prea gros, atîrnă pe copii. La liceu, uniformele din stofă sau tergal se sifonează repede și cad rău, ca niște saci. Cine poate purta așa ceva cu plăcere în toată verii? Pentru că acest lucru este foarte important: uniforma de liceu poate fi purtată și cu plăcere dacă este frumoasă”. (Constantin Ceară, părinte)

„Pentru uniformele de școală propun să se întrebuițeze numai semitergalul. Pentru vară n-ar fi rău ca uniforma să prevadă doar pantalon și cămașă, albă sau bleu. Uniformele din stofă au peste douăzeci de ani, le-am prins și eu”. (Radu Nuțianu, director adjunct al I.C.S. Textile-încălțămînte)

Deci toată lumea este de acord: uniformele școlare pot și trebuie să fie îmbunătățite pentru că ele sînt urite, greoaie, monotone și, firește, nu sînt purtate cu plăcere. Părinții se plîng că ele se întretin greu, că comertul că nu le vind, iar elevii că îi urîtesc. Nimeni nu s-a arătat împotriva uniformelor. Dimpotrivă. Dar, este limpede, nu trebuie uitat că aceste fuste și costume sînt purtate toți de copii. Ele sînt însemnul muncii lor, însemnul cetățeniei, dacă vreți, și, așa cum spunca un părinte, uniformele fac parte din copilăria copiilor noștri și ar trebui ca ele să fie tot atît de frumoase.

MIRCEA RAI CIU ■

FLACĂRA Redacția: București, Piața Sîntefii 1, căsuța postală 3312, Oficiul 33 cod 71341, (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Fruntelată) - Valeriu - 1506 Știință, învățămînt, sport (Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Ovidiu Ioanitoaia, Cusin, Horia Pătrășcu, Mircea Fădoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) - 1787 și Ghera, Ion Preașanu, Aurei Mihailopol, Vasile Minecan) - 1595, Secretariat de redacție interior 1783, secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN - 17 63 16 și interior 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Sîntefii” presă, P.O. BOX - 136-137, telex: 1 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Probleme social-politice și de morală civică 1619; Noul în procesul muncii (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu, Sorin Postolacne, Emanuel Victor Niță) - 1618; Scrisori, anchete cetățenești (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea, Adi 1617; Cultură - cenoclu (George Arion, Adrian Dohotaru) - 1618; Fotoreportaj (Elena (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) - 1782, 1621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10, 1611); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU - 17 63 16 și interior 1786); redactor șef - Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export-Import